

કા લિન્ડો માંના દાખલાઓ

૧૯ મી એક્સર્સાઈઝ સુધી :
ફ્રેંચી સહિત.

લાગ—૧ લો.

અંગ્રેજી-વર્નાક્યુલર નિશાળો

માટે

છાપાવી પ્રગટ કરનાર

શા. ૫. મા.

મુંબઈ :

પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં કાવચીત્ત પેચનનકરનિ આપ્યાં.

સન ૧૯૧૧.

કિંમત ૮ આના.

કોલિન્ડો માંના દાખલાઓ

૧૯ મી એકસસીઠી સુધી :

કુંચી સહિત.

ભાગ—૧ લો.

આંગ્લો-વર્નાક્યુલર નિશાળો

માટે

છપાવી પ્રગટ કરનાર

શા. ફ. મા.

મુખ્યધ :

કોર્ટ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં કાવચીત્ત પેશનતીએ છાપ્યાં છે.

સન ૧૮૭૩.

કિમ્મત ૮ આના.

ગાંધી વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગાંધી કૅપીરાઈટ-સંગ્રહ
૫૬૬

NUMERATION TABLE. મં. કયા પરિમાણ કોટી.

Units	અનિટમ	એક.
Tens	દેન્ઝ	દશ.
Hundreds	હંડ્રેડઝ	સો.
Thousands	થાઉઝન્ડઝ	હજાર.
Tens of Thousands	દેન્ઝ ઓફ થાઉઝન્ડઝ	દશ હજાર.
Hundreds of Thousands	હંડ્રેડઝ ઓફ થાઉઝન્ડઝ	લાખ.
Millions	મીલિઅન્ઝ	દશ લાખ.
Tens of Millions	દેન્ઝ ઓફ મીલિઅન્ઝ	કરોડ.
Hundreds of Millions	હંડ્રેડઝ ઓફ મીલિઅન્ઝ	દશ કરોડ.
Thousands of Millions	થાઉઝન્ડઝ ઓફ મીલિઅન્ઝ	અબજ.
Tens of T. of Millions	દેન્ઝ ઓફ થાઉ. ઓફ મીલિઅન્ઝ	પંચ.
Hundreds of T. of Millions	હંડ્રેડઝ ઓફ થાઉ. ઓફ મીલિઅન્ઝ	ત્રિપંચ.
Billions	બીલિઅન્ઝ	મહાપદ્મ.
Tens of Billions	દેન્ઝ ઓફ બીલિઅન્ઝ	શંકુ.
Hundreds of Billions	હંડ્રેડઝ ઓફ બીલિઅન્ઝ	જલદિ.
Thousands of Billions	થાઉઝન્ડઝ ઓફ બીલિઅન્ઝ	અંત.
Tens of T. of Billions	દેન્ઝ ઓફ થાઉ. ઓફ બીલિઅન્ઝ	મધ્ય.
Hundreds of T. of Billions	હંડ્રેડઝ ઓફ થાઉ. ઓફ બીલિઅન્ઝ	પરાધિ.

કોઠો ૧ લો.

હંગિશ પેસાનો.

૪ કાર્થિંગ	એટલે	૧ પેનિ. *
૧૨ પેન્સ	"	૧ શિશીંગ.
૨૦ શિશીંગ	"	૧ પૌડ.
* એ કુલિયાની કિંમતની એક પેનિ થાયછે.		

કોઠો ૨ નો.

અંગ્રેજી સોનું, રૂપ, અને ઝવેર, તોલવાનો.

૨૪ ગ્રેન	એટલે	૧ પેનિવેટ.
૨૦ પેનિવેટ	"	૧ ઓંસ.
૧૨ ઓંસ	"	૧ પૌડ.

કોઠો ૩ નો.

અંગ્રેજી અનાજ માપવાનો.

૨ પિંટ	એટલે	૧ ક્વાર્ટ.
૪ ક્વાર્ટ	"	૧ ગ્યાલન.
૨ ગ્યાલન	"	૧ પેક.
૪ પેક	"	૧ બ્રશલ.
૮ બ્રશલ	"	૧ ક્વાર્ટર.
૫ ક્વાર્ટર	"	૧ લોડ.

કોઠો ૪ થો.

અંગ્રેજી કાપડિયાનાં માપનો.

૨૧ હંચ	એટલે	૧ નેલ.
૪ નેલ	"	૧ પાયાડ (ક્વાર્ટર).
૪ પાયાડ (ક્વાર્ટર)	"	૧ યાર્ડ.
૫ પાયાડ (ક્વાર્ટર)	"	૧ હંગિશ એલ.
૩ પાયાડ (ક્વાર્ટર)	"	૧ ફલેમિષ એલ.
૬ પાયાડ (ક્વાર્ટર)	"	૧ ફ્રેચ એલ.
૪ ક્વાર્ટર ૧ હંચ	"	૧ સ્કૉચ એલ.

કોઠો ૫ મો.

અંગ્રેજી લાકડાં (લુગડાં) માપવાનો.

૨૧ હંચ	એટલે	૧ નેલ.
૪ નેલ	"	૧ ક્વાર્ટર.
૪ ક્વાર્ટર (પાયાડ)	"	૧ યાડ.

કોઠો ૬ ઠો.

અંગ્રેજી વૈદાનાં તોલનો.

૨૦ ગ્રેન	એટલે	૧ સ્કુપલ.
૩ સ્કુપલ (૬૦ ગ્રેન)	"	૧ ડ્રામ.
૮ ડ્રામ	"	૧ ઓંસ.
૧૨ ઓંસ	"	૧ પાંડ.

કોઠો ૭ મો.

અંગ્રેજી માપનો.

૪ નિલ	એટલે	૧ પિંટ.
૨ પિંટ	"	૧ ક્વાર્ટ.
૪ ક્વાર્ટ	"	૧ ગ્યાલન.
૨ ગ્યાલન	"	૧ પેક.
૪ પેક	"	૧ બુશલ.
૮ બુશલ	"	૧ ક્વાર્ટર.
૫ ક્વાર્ટર	"	૧ લોડ.

કોઠો ૮ મો.

અંગ્રેજી વેપારીઓનો તોલવાનો.

૧૬ ડ્રામ	એટલે	૧ ઓંસ.
૧૬ ઓંસ	"	૧ પાંડ (૨૫૫).
૨૮ પાંડ	"	૧ ક્વાર્ટર (મણ).
૪ ક્વાર્ટર	"	૧ હજારવેર.
૨૦ હજારવેર (૮૦ મણ),	"	૧ ટન.

કોઠો ૯ મો.

અંગ્રેજી ધન માપવાનો.

૧૭૨૮ ધન ઇંચ	એટલે	૧ ધન ફુટ.
૨૭ ધન ફુટ	"	૧ ધન યાર્ડ.

કોઠો ૧૦ મો.

અંગ્રેજી ભૂમિ ચોરસ માપવાનો.

૧૪૪ ચોરસ ઇંચ	એટલે	૧ ચોરસ ફુટ.
૯ ચોરસ ફુટ	"	૧ ચોરસ યાર્ડ.
૩૦૧ ચોરસ યાર્ડ	"	૧ ચોરસ પોલ.
૪૦ પોલ (૨૧૬)	"	૧ રૂડ.
૪ રૂડ	"	૧ એકર.
૧૪૦ એકર	"	૧ ચોરસ માઇલ.

કોઠો ૧૧ મો.

અંગ્રેજી લાંબી જમીન માપવાનો.

૧૨ લૈન	એટલે	૧ ઇંચ.
૧૨ ઇંચ	"	૧ ફુટ.
૩ ફુટ	"	૧ યાર્ડ.
૫૫ યાર્ડ	"	૧ રાદ (પોલ).
૪૦ રાદ (૨૨૦ યાર્ડ)	"	૧ ફીલ્ડિંગ.
૮ ફીલ્ડિંગ (૧૭૬૦ યાર્ડ)	"	૧ માઇલ.
૩ માઇલ.	"	૧ લીગ.

કોઠો ૧૨ મો.

અંગ્રેજી વખત ગણવાનો.

૬૦ સેકન્ડ	એટલે	૧ મિનિટ.
૬૦ મિનિટ	"	૧ અવર.
૨૪ અવર (ફલાક)	"	૧ દિવસ.
૩૬૫ દિવસ	"	૧ વર્ષ.
૩૦ દિવસ	"	૧ મહિનો.
૧૨ મહિનો	"	૧ વર્ષ.

કોઠો ૧૩ મો.

મુંબઈ, લુગડાં તથા ગોળ લાકડાં માપવાનો.

૨ આંગળ	એટલે	૧ તસુ.
૧૨ તસુ	„	૧ હાથ.
૨ હાથ (૨૪ તસુ)	„	૧ ગજ.

વેપારનાં કામમાં બોલવાનો યુક્ત રીત.

૧ લીટી, શલી.	૧૨ ધરપડી, ગોદાવરી.
II વીલ, ફાડોળી.	૧૩ ઉધાનપડી.
III ત્રણ પાન.	૧૪ ગોથપડી.
૧ કેલ, નવાલું.	૧૫ મુલપડી (પોણો કોડી).
૨ ધર, અઠાણું.	૧૬ છેલી પડી.
૩ ઉધાન.	૧૭ શમરપડી.
૪ ગોથ.	૧૮ માંગપડી.
૫ મુળ.	૧૯ જનસપડી.
૬ છેલી.	૨૦ કોડી.
૭ શમર.	૨૫ સવકોડી.
૮ માંગ.	૩૦ દોહોડ કોડી.
૯ જનસ.	૩૫ પોની બે કોડી.
૧૦ આંગલ.	૪૦ બે કોડી.
૧૧ કેલપડી.	એજપ્રમાણે સંધું સમજવું.

આએ ચોપડીમાં વાપરેલી નિશાણીઓ :—

+ સર્વાળાની.	÷ ભાગાકારની.
— બાદબાકીની.	= બરાબરની.
x ગુણાકારની.	

અનુક્રમણિકા.

	પૃષ્ઠ.
સર્વાળા.....	૧
ખાદ્યાપાત્રી.....	૨
ગુણાકાર.....	૩
ભાગાકાર.....	૭
ભાંજણી.....	૧૫
વિવિધ સર્વાળા.....	૪૩
,, ખાદ્યાપાત્રી.....	૫૫
,, ગુણાકાર.....	૬૩
,, ભાગાકાર.....	૭૦
એકસર્સાદા ૧૩ મી.....	૮૫
,, ૧૪ મી.....	૯૦
,, ૧૫ મી.....	૯૩
,, ૧૬ મી.....	૯૮
,, ૧૭ મી.....	૧૧૦
,, ૧૮ મી.....	૧૩૩
,, ૧૯ મી.....	૧૩૫

કોલિન્ઓમાંના દાખલાઓ: કૃત્રી સહિત.

EXAMPLES IN ADDITION.

સર્વાળાનાં દાખલા.

(૧)	૩૨૧૪૧૩	(૨)	૫૪૩૧૨૩	(૩)	૫૩૬૧૨૩
	૪૫૨૭૩૪		૨૩૪૫૧૨		૪૫૩૨૧૫
	૧૩૦૪૨૧		૭૧૩૧૪૫		૧૨૩૪
	૩૭૧૮		૧૦૪૨૩૪		૪૨૩૧
	૨૪૫૬૧		૩૬૧૪૨		૫૧૨૩૪
	૩૪૧૩૨૩		૩૪૫૧		૬૧૩૨૫૪
	<hr/>		<hr/>		<hr/>
	૧૨૭૪૧૭૦		૧૬૩૪૬૦૭	જા	૧૬૫૮૨૮૧
	<hr/>		<hr/>		<hr/>

૮૫૨૭૫૭

૧૨૭૪૧૭૦ જવાબ.

(૪)	૧૨૩૪૫૬	(૫)	૭૬૧૨૮૪	(૬)	૬૫૭૮૬૦
	૨૩૪૫૬૧		૬૧૨૮૭૪		૨૭૮૬૭૮
	૩૪૫૬૧૨		૮૭૧૮		૫૭૮૮
	૪૫૬૧૨૩		૪૬૭૫૮		૬૭૮૪૩
	૫૬૧૨૩૪		૫૮૭૮૮૮		૪૮૬૫૬૭
	૬૧૨૪૪૫		૮૮૭૬૭૮		૩૭૪૨૮
	<hr/>		<hr/>		<hr/>
	૨૩૩૩૩૩૧	જા	૩૦૦૫૩૧૩	જા	૧૫૩૭૨૦૬
	<hr/>		<hr/>		<hr/>

(9)	६६२३८७	(८)	७६८४५३	(८)	५६७६८५
	४६५६		३५८४२८		४६३०७
	८७६५८		८७६६		४०६०६७
	७८६३७८		५४६३७		१४०१६
	५७६०		४६५		७०००७४
	८७६५८		८७६५७८		६५००६
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
	१६४८१२७	४०	२०६७६८७	४०	१८३५१६१
<hr/>		<hr/>		<hr/>	

(१०)	७०७४५६	(११)	५५७००००५	(१२)	३०६४१७०८७
	६८०७४		७००६०८२०५		६७५०४६
	६८०७		७६०१४०५६		७०६७८१४३०५
	५००३०६		८७७६०२०४७		७६५०४०४६
	७६७८		७८०४५१२		६०७८४३६६४७
	६०६६६६		५७५८०१०६६		७०००८७६४२६
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
	२२३०६२६४०	२२६४१२६६२७	४०	२०५६६७२६५६६	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	

EXAMPLES IN SUBTRACTION.

आदयाकीनी दायाला.

(१)	७६५४३६	(२)	६६७४३८	(३)	७५८४५२
	३४३४१८		६३५०३६		४१८२३४
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
	४२२०२१		६२४०२	४०	३४०२१८
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
	७६५४३६	४०			
<hr/>		<hr/>		<hr/>	

(8)	483524	(4)	573724	(5)	992384
	862901		862715		437742
	<u>40679 80</u>		<u>360306 80</u>		<u>198775</u>

(9)	458309	(7)	902305	(6)	506907
	896705		864822		369082
	<u>14737 80</u>		<u>225799 80</u>		<u>272542</u>

(10)	840068	(11)	976078049	(12)	43000076069
	66606		69608975		80426905906
	<u>340774 80</u>		<u>520206387 80</u>		<u>12897377377</u>

EXAMPLES IN MULTIPLICATION.

ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀମତୀ

(1)	384593	(2)	849532	(3)	814953
	2		3		8
	<u>569386 80</u>		<u>1592766 80</u>		<u>1553042</u>

$$(8) \quad \begin{array}{r} 391221 \\ 4 \\ \hline \end{array} \quad (4) \quad \begin{array}{r} 134832 \\ 1 \\ \hline \end{array} \quad (1) \quad \begin{array}{r} 821394 \\ 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1241804 \text{ No} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 3122462 \text{ No} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 2686124 \\ \hline \end{array}$$

$$(9) \quad \begin{array}{r} 391618 \\ 2 \\ \hline \end{array} \quad (1) \quad \begin{array}{r} 891436 \\ 2 \\ \hline \end{array} \quad (1) \quad \begin{array}{r} 834691 \\ 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3031312 \text{ No} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 312312 \text{ No} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 3623928 \\ \hline \end{array}$$

$$(10) \quad \begin{array}{r} 691418 \\ 11 \\ \hline \end{array} \quad (11) \quad \begin{array}{r} 861962 \\ 12 \\ \hline \end{array} \quad (12) \quad \begin{array}{r} 191416 \\ 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10918208 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 4611328 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 10411412 \\ \hline \end{array}$$

$$(13) \quad \begin{array}{r} 391224 \times 11 \\ 2216640 \\ \hline \end{array} \quad (18) \quad \begin{array}{r} 841632 \times 12 \\ 3144841 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1040000 \text{ No} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1228991 \text{ No} \\ \hline \end{array}$$

$$(14) \quad \begin{array}{r} 912831 \times 28 \\ 2 \\ \hline \end{array} \quad (11) \quad \begin{array}{r} 483196 \times 29 \\ 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1828192 \\ 12 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1131841 \\ 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19062818 \text{ No} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 18123046 \text{ No} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 (19) \quad 463548 \times 30 \\
 \quad \quad \quad 30 \\
 \hline
 13906420 \quad \text{००} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 (16) \quad 954836 \times 80 \\
 \quad \quad \quad 80 \\
 \hline
 30639420 \quad \text{००} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 (21) \quad 582766 \times 50 \\
 \quad \quad \quad 50 \\
 \hline
 3643770 \quad \text{००} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 (23) \quad 698954 \times 18 \\
 \quad \quad \quad 18 \\
 \hline
 4003344 \\
 \quad \quad \quad 12 \\
 \hline
 6688020 \quad \text{००} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 (17) \quad 569726 \times 35 \\
 \quad \quad \quad 35 \\
 \hline
 8122050 \\
 \quad \quad \quad 5 \\
 \hline
 24065500 \quad \text{००} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 (20) \quad 465839 \times 84 \\
 \quad \quad \quad 84 \\
 \hline
 2612764 \\
 \quad \quad \quad 4 \\
 \hline
 25136554 \quad \text{००} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 (22) \quad 945326 \times 92 \\
 \quad \quad \quad 92 \\
 \hline
 6040528 \\
 \quad \quad \quad 6 \\
 \hline
 48844416 \quad \text{००} \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 (24) \quad 673986 \times 65 \\
 \quad \quad \quad 65 \\
 \hline
 9306628 \\
 \quad \quad \quad 12 \\
 \hline
 13976600 \quad \text{००} \\
 \hline
 \end{array}$$

(२५) २३४६१५	(२६) ७०४७४५	(२७) ४६६८३०
१२३	६१५	३६६
७०४७४५	३५२३७२५	४२२८४७०
२८१८६८०	६०४७४५	२८१८६८०
२८८६४४४५	४२२८४७०	१४०६४६०
४३३४१८१७५०	१७३३६७२७०	

(२८) ३६१५२५	(२९) ११७४५७५	(३०) ३५२३७२५
८६१	२२१४	२५८३
३६१५२५	४६६८३००	१०५७११७५
२३४६१५०	११७४५७५	२८१८६८००
३१३२२००	२३४६१५०	१७६१८६२५
३३७१०३०२५	२३४६१५०	७०४७४५०
२६००५०६०५०	६१०१७८१६७५०	

(३१) १६४४४०५	(३२) २३१५४६
७७४६	८८५६
१४७६६६४५	१३८६२६४
६५७७६२०	११५७७४५
११५१०८३५	१८५२३६२
११५१०८३५	१८५२३६२
१२७४२४६४३४५	२०५०५६७६४४

$$\begin{array}{r} (33) \quad ૪૬૩૦૯૮ \\ ૭૩૮૦ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૩૭૦૪૭૮૪૦ \\ ૧૩૮૯૨૯૪ \\ ૩૨૪૧૬૮૬ \end{array}$$

$$\underline{૩૪૧૭૬૬૩૨૪૦ \quad ૪૦}$$

$$\begin{array}{r} (34) \quad ૧૩૮૯૨૯૪ \\ ૮૯૦૦ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૧૨૪૦૩૬૪૬૦૦ \\ ૧૧૧૧૪૩૪૨ \end{array}$$

$$\underline{૧૨૩૬૪૭૧૬૬૦૦ \quad ૪૦}$$

$$\begin{array}{r} (35) \quad ૯૨૬૧૯૬ \\ ૭૮૯૬ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૫૫૫૭૧૭૬ \\ ૮૩૩૫૭૬૪ \\ ૭૪૦૯૫૬૮ \\ ૬૪૮૩૭૨ \end{array}$$

$$\underline{૭૩૧૩૨૪૩૬૧૬ \quad ૪૦}$$

$$\begin{array}{r} (36) \quad ૨૭૭૮૫૮૮ \\ ૯૮૬૭ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૧૯૪૫૦૧૧૬ \\ ૧૬૬૭૧૫૨૮ \\ ૨૨૨૨૮૭૦૪ \\ ૨૫૦૦૭૨૯૨ \end{array}$$

$$\underline{૨૭૪૧૬૩૨૭૭૯૬ \quad ૪૦}$$

EXAMPLES IN DIVISION.

ભાગાકારનાં દાખલા.

$$(1) \quad ૨) ૪૩૨૫૧૬$$

$$\underline{૨૧૬૨૫૮ \quad ૪૦}$$

$$(2) \quad ૩) ૩૫૧૭૮૯$$

$$\underline{૧૧૭૨૬૩ \quad ૪૦}$$

$$(3) \quad 8) \underline{483945} \\ 134636 \quad \text{१०}$$

$$(8) \quad 4) \underline{978674} \\ 182613 \quad \text{१०}$$

$$(4) \quad 5) \underline{364938} \\ 58266 \quad \text{१०}$$

$$(5) \quad 6) \underline{415628} \\ 93132 \quad \text{१०}$$

$$(9) \quad 2) \underline{854321} \\ 42715 \quad \text{१०}$$

$$(1) \quad 1) \underline{364828} \\ 86821 \quad \text{१०}$$

$$(6) \quad 6) \underline{459034} \\ 53003\frac{5}{6} \quad \text{१०}$$

$$(10) \quad 11) \underline{849681} \\ 81522\frac{9}{11} \quad \text{१०}$$

$$(11) \quad 12) \underline{915144} \\ 46939\frac{12}{12} \quad \text{१०}$$

$$(12) \quad 12) \underline{635461} \\ 91089\frac{5}{12} \quad \text{१०}$$

$$(13) \quad 3) \underline{2355984} \div 14 \\ 4) \underline{966614} \\ 149913 \quad \text{१०}$$

$$(14) \quad 3) \underline{9648325} \div 11 \\ 5) \underline{2541882} \\ 881606 \quad \text{१०}$$

(14) 3) $5382465 \div 28$ (15) 5) $5486392 \div 35$

1) 2118122

2118122 80

5) 1061452

1061452 80

(19) 6) $8933869 \div 84$ (11) 5,0) $459833,1$

4) $424683\frac{8}{2}$

$424683\frac{8}{2}$ 80

$459833,1$ 80

(16) 1) $6124519 \div 58$ (20) 9,0) $396485,6$

1) $612451\frac{9}{2}$

$612451\frac{9}{2}$ 80

$396485,6$ 80

(21) 1,0) $394832,6$ (22) 9) $5461956 \div 18$

$394832,6$ 80

9) $546195\frac{6}{2}$

$546195\frac{6}{2}$ 80

(23) 1) $1961504 \div 11$ (24) 1) $9548324 \div 45$

11) $196150\frac{4}{2}$

$196150\frac{4}{2}$ 80

12) $645960\frac{4}{2}$

$645960\frac{4}{2}$ 80

$$(24) \quad 23) 394769(14338\frac{74}{2}80 \quad (24) \quad 36) 841347(128461\frac{79}{39} 80$$

23

184

137

74

42

147

147

192

42

109

42

14

39

41

67

193

187

244

222

339

333

87

39

12

$$(219)81 \quad 4123824 \quad (128213 \quad \frac{12}{2} \quad 82) \quad (21) \quad 89) \quad 3148391 \quad 168849 \quad (8734287) \quad \frac{82}{2} \quad 82114.$$

81

102

22

203

118

328

212

246

281

134

123

12

368

128

271

13

88

119

181

211

234

21

$$(26) \quad 238) 364423 \quad (11080238 \quad (30) \quad 38,0) \quad 4,91812,3 \quad (11243280 \\
\begin{array}{r}
238 \\
\hline
1814 \\
1808 \\
\hline
1112 \\
\hline
638 \\
\hline
1913 \\
1136 \\
\hline
124 \\
\hline
\end{array}
\quad \begin{array}{r}
38 \\
\hline
238 \\
208 \\
\hline
321 \\
308 \\
\hline
111 \\
190 \\
\hline
112 \\
102 \\
\hline
103 \\
\hline
\end{array}
\quad \begin{array}{l}
\text{64114.} \\
\text{64114.} \end{array}$$

(31) 349) 38467134 (26726349 (32) 423) 9446136 (180668249

3273

483

64114.

2837

2228

2182

2192

2661

4261

2746

8779

1043

8083

918

3701

3364

2826

3213

2162

172

249

EX 1. એકસસાઈઝ ૧ લી.

REDUCTION. ભાંજણી.

(૧) ૫૧૩ પાઉન્ડની કારધિંગ ૩૨૦ ગિનીની અડધી પેન્સ
કેટલી ? કેટલી ?

૫૧૩ પાં.
૨૦

૧૦૨૬૦ શિ.
૧૨

૧૨૩૧૨૦ પે.
૪

૪૬૨૪૮૦ ફા. જવાબ.

૩૨૦ ગિ.
૨૧

૬૭૨૦ શિ.
૧૨

૮૦૬૪૦ પે.
૨

૧૬૧૨૮૦ અ. પે. જવાબ.

(૨) ૨૦૦૦ પાઉન્ડનાં અડ- ૨૦૦૦ ગિનીની છ પેન્સ કેટલી ?
ધા કાઉન કેટલા ?

પાઉન્ડ
૨૦૦૦
૨૦

૫) ૪૦૦૦૦ શિ.

૮૦૦૦ ફાં.
૨

૧૬૦૦૦ અ. ફાં. જા

ગિની.
૨૦૦૦
૨૧

૪૨૦૦૦ શિ.
૧૨

૬) ૫૦૪૦૦૦ પે.

૮૪૦૦૦ છ પે. જા

(૩) ૨૭ પાઉન્ડ ૧૦ શિલીંગ - ૧૭ શિલીંગ $૬\frac{૧}{૨}$ પેન્સની કાર-

ગતી પેન્સ કેટલી ?

પાં.	શિ.
૨૭	૧૦
૨૦	
<hr/>	
૫૫૦	શિ.
૧૨	
<hr/>	
૬૬૦૦	પે. જવાબ.

ધિંગ કેટલી ?

૧૭ શિ. $૬\frac{૧}{૨}$ પે.
૧૨
<hr/>
૨૧૦ પે.
૪
<hr/>
૮૪૨ કા. જવાબ.

(૪) ૭૫ પાઉન્ડ ૧૦ શિલીંગ ૨૨૦ ક્રાઉનની આર પેન્સ કેટલી ?
ને ૬ પેન્સની છ પેન્સ કેટલી ?

પાં.	શિ.	પે.
૭૫	૧૦	૬
૨૦		
<hr/>		
૧૫૧૦	શિ.	
૧૨		
<hr/>		

૬) ૧૮૧૨૬ પે.

૩૦૨૧ છ પે. જવાબ.

ક્રાં.
૨૨૦
૫
<hr/>
૧૧૦૦ શિ.
૧૨
<hr/>

૪) ૧૩૨૦૦ પે.

૩૩૦૦ આર પે. જવાબ.

(૫) ૪૭ પાઉન્ડ ૧૦ શિલીંગ ૮૫ પાઉન્ડ ૦ શિલીંગ ૧૦^૩/_૪
 ૧૧^૩/_૪ પેન્સની કારધિંગ કેટલી? પેન્સની અડધી પેન્સ કેટલી?
 પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.
 ૪૭ ૧૦ ૧૧^૩/_૪ ૮૫ ૦ ૧૦^૩/_૪
 ૨૦ ૨૦

૮૫૦ શિ.
 ૧૨

૧૧૪૧૧ પે.
 ૬

૪૫૬૪૭ કી. જવાબ.

(૬) ૨૮ પાઉન્ડ ૧૦ શિલીંગ ૧૩૭૩ અડધા કાઉન્ટની કાર-
 ૦^૩/_૪ પેન્સની અડધી પે. કેટલી? થિંગ કેટલી?
 પાં. શિ. પે. અ. કાં.
 ૨૮ ૧૦ ૦^૩/_૪ ૨) ૧૩૭૩
 ૨૦

૫૮૦ શિ.
 ૧૨

૭૦૮૦ પે.
 ૨

૧૪૧૬૧ અ. પે. જવાબ.

૬૮૬^૩/_૪ આખા. કાં.

કાં. શિ. પે.

$\frac{૩}{૪} = ૨$ ૬

કાં. શિ. પે.

૬૮૬ ૨ ૬

૫

૭૪૩૨ શિ.

૧૨

૪૧૧૮૦ પે.

૪

૧૬૪૭૬૦ કી. જવાબ.

(૭) ૨૩ ટનનાં પાંડિ-ડ
કેટલા?

$$\begin{array}{r}
 ૨૦ \\
 \hline
 ૪૬૦ \text{ હં.} \\
 ૪ \\
 \hline
 ૧૮૮૦ \text{ ક્વા.} \\
 ૨૮ \\
 \hline
 ૫૧૫૨૦ \text{ પાંડિ-ડ. જવાબ.}
 \end{array}$$

૧૧૫ હજુડેટનાં આંકિ-સ
કેટલા ?

$$\begin{array}{r}
 ૬. \\
 ૧૧૫ \\
 ૪ \\
 \hline
 ૪૬૦ \text{ ક્વા.} \\
 ૨૮ \\
 \hline
 ૧૨૮૮૦ \text{ પાં.} \\
 ૧૬ \\
 \hline
 ૨૦૬૦૮૦ \text{ આંકિ-સ. જવાબ.}
 \end{array}$$

(૮) ૨૦ પાંડિ-ડનાં ફ્રામ કેટલા? ૧૧ ટનનાં આંકિ-સ કેટલા ?

$$\begin{array}{r}
 ૧૬ \\
 \hline
 ૪૩૨ \text{ આં.} \\
 ૧૬ \\
 \hline
 ૬૯૧૨ \text{ ફ્રામ. જવાબ.}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ૮૧. \\
 ૧૧ \\
 ૨૦ \\
 \hline
 ૨૨૦ \text{ હં.} \\
 ૪ \\
 \hline
 ૮૮૦ \text{ ક્વા.} \\
 ૨૮ \\
 \hline
 ૨૪૬૪૦ \text{ પાં.} \\
 ૧૬ \\
 \hline
 ૩૯૪૨૪૦ \text{ આં. જવાબ.}
 \end{array}$$

(૯) ૩ ક્વાર્ટર ૧૪ આંકિ-સ ૪૭ હંડેડવેટ ૨૫ પાંઉન્ડ એનાં
એનાં ડ્રામ કેટલા ? આંકિ-સ કેટલા ?

કવા.   આં.
૩   ૧૪
૨૮

૮૪ પાં.
૧૬

૧૩૫૮ આં.
૧૬

૨૧૭૨૮ ડ્રામ. જવાબ.

હં.   પાં.
૪૭   ૨૫
૪

૧૮૮ કવા.
૨૮

૫૨૮૯ પાં.
૧૬

૮૪૬૨૪ આં. જવાબ.

(૧૦) ૩૪ હંડેડવેટ ૩ ક્વાર્ટર ૧૧ ૨ ટન ૩ ક્વાર્ટર ૫ આંકિ-સ
આંકિ-સ એનાં ડ્રામ કેટલા ? એનાં આંકિ-સ કેટલા ?

હં.   કવા.   આં.
૩૪   ૩   ૧૧
૪

૧૩૬ કવા.
૨૮

૩૮૯૨ પાં.
૧૬

૬૨૨૮૩ આં.
૧૬

૬૯૬૫૨૮ ડ્રામ. જવાબ.

ટન.   કવા.   આં.
૨   ૩   ૫
૨૦

૪૦ હં.
૪

૧૬૩ કવા.
૨૮

૪૫૬૪ પાં.
૧૬

૭૩૦૨૬ આં. જવાબ.

(૧૧) ૪ ટન, ૧૫ હરેડવેટ, ૨ ક- ૧૪ હરેડવેટ, ૧ કવાર્ટર, ૮ ફા-
વાર્ટર, ૧૨ પાઉન્ડ એનાં પાઉન્ડ મ, એનાં ફામ કેટલા ?
કેટલા ?

ટન. હં. કવા. પાં.

૪ ૧૫ ૨ ૧૨

૨૦

૯૫ હં.

૪

૩૮૨ કવા.

૨૮

૧૦૭૦૮ પાં. જવાબ.

હં. કવા. ફા.

૧૪ ૧ ૮

૪

૫૭ કવા.

૨૮

૧૫૯૬ પાં.

૧૬

૨૫૫૩૬ આં.

૧૬

૪૦૮૫૮૪ ફામ. જવાબ.

(૧૨) ૧૫ હરેડવેટ, ૨ પાઉન્ડ, ૩ ટન, ૩ કવાર્ટર, ૩ આંહિ-સ
૬ આંહિ-સ, એનાં આંહિ-સ એનાં ફામ કેટલા ?
કેટલા ?

હં. પાં. આં.

૧૫ ૨ ૬

૪

૬૦ કવા.

૨૮

૧૬૮૨ પાં.

૧૬

૨૬૯૨૧ આં. જવાબ.

ટન. કવા. આં.

૩ ૩ ૩

૨૦

૬૦ હં.

૪

૨૪૩ કવા.

૨૮

૬૮૦૪ પાં.

૧૬

૧૦૮૮૬૭ આં.

૧૬

૧૭૪૧૮૭૨ ફામ. જવાબ.

(૧૩) ૧૬ પાઉન્ડ સોનીનાં તો- ૧૦૫ પાઉન્ડ સોનીનાં તોજનાં
લનાં(ટ્રોઝ) છે, તેનાં ગ્રેન કેટલા? છે, તેનાં પેનિવેટ કેટલા ?

પાં.		પાં.	
૧૬		૧૦૫	
૧૨		૧૨	
<hr/>		<hr/>	
૧૬૨	આં.	૧૨૬૦	આં.
૨૦		૨૦	
<hr/>		<hr/>	
૩૮૪૦	પેનિ.	૨૫૨૦૦	પેનિ. જવાબ.
૨૪			
<hr/>			

૬૨૧૬૦ ગ્રેન. જવાબ.

(૧૪) ૨૭ આઉન્સ, ૧૦ પેનિવે- ૩ પાઉન્ડ, ૧૩ પેનિવેટ, એન;
ટ, એનાં ગ્રેન કેટલા ? પેનિવેટ કેટલા ?

આં. પેનિ.		પાં. પેનિ.	
૨૭	૧૦	૩	૧૩
૨૦		૧૨	
<hr/>		<hr/>	
૫૫૦	પેનિ.	૩૬	આં.
૨૪		૨૦	
<hr/>		<hr/>	
૧૩૨૦૦	ગ્રેન. જવાબ.	૭૩૩	પેનિ. જવાબ.

(૧૫) ૯ આંઉન્સ, ૧૭ પેનિવેટ, ૨ પાંઉન્ડ, ૧૧ આંઉન્સ, ૨૦
૨૨ ગ્રેન, એનાં ગ્રેન કેટલા ? ગ્રેન એનાં ગ્રેન કેટલા ?
આં. પેનિ. ગ્રેન. પાં. આં. ગ્રે.

૯ ૧૭ ૨૨
૨૦

૧૬૭ પેનિ..
૨૪

૪૭૫૦ ગ્રેન. જવાબ.

૨ ૧૧ ૨૦

૧૨

૩૫ આં.
૨૦

૭૦૦ પેનિ.

૨૪

૧૬૮૨૦ ગ્રેન. જવાબ.

(૧૬) ૭ આંઉન્સ, ૧૬ પેનિવેટ, ૩ પાંઉન્ડ, ૬ આંઉન્સ, ૭ ગ્રે-
ન, એનાં ગ્રેન કેટલા ? ન, એનાં ગ્રેન કેટલા ?
આં. પેનિ. પાં. આં. ગ્રે.

૭ ૧૬
૨૦

૧૫૬ પેનિ..
૨૪

૩૮૧૬ ગ્રેન. જવાબ.

૩ ૬ ૭

૧૨

૪૫ આં.
૨૦

૬૦૦ પેનિ.

૨૪

૨૧૬૦૭ ગ્રેન. જવાબ.

(૧૭) ૨૩ માઈલ, ૭ ફરલાંગનાં ૨ લીગ, ૨ માઈલ, ૭ ફરલાંગ
કુટ કેટલા ? એના ચાર્જ કેટલા ?

મા. ફર.
૨૩ ૭
૮
-----
૧૯૧ ફર.
૨૨૦

૪૨૦૨૦ ચાર્જ.
૩

૪૨૬૦૬૦ કુટ. જવાબ.

લી. મા. ફર.
૨ ૨ ૭
૩
-----
૮ મા.
૮
-----
૭૧ ફર.
૨૨૦

૧૫૬૨૦ ચાર્જ. જવાબ.

(૧૮) ૩ ફરલાંગ, ૧૩૫ ચાર્જ, ૪ પ ફરલાંગ, ૧૭૧ ચાર્જ, ૨ કુટ
ધંચ, એના ધંચ કેટલા ? એના ધંચ કેટલા ?

ફર. ચા. ધં.
૩ ૧૩૫ ૪
૨૨૦
-----
૭૯૫ ચા.
૩

૨૩૮૫ ફ.
૧૨

૨૮૬૨૪ ધં. જવાબ.

ફર. ચા. ફ.
૫ ૧૭૧ ૨
૨૨૦

૧૨૭૧ ચા.
૩

૩૮૧૫ ફ.
૧૨

૪૫૭૮૦ ધં. જવાબ.

(૧૯) ૨ લીંગ, ૨ માઈલ, ૨ ફ- ૫ માઈલ, ૨૦૦ યાર્ડ, ૩ હાંચ
રજાંગ, ૨૦૦ યાર્ડ, એના કુટ એના હાંચ કેટલા ?

કેટલા ?

લી. મા. ફર. યા.	મા. યા. હાં.
૨ ૨ ૨ ૨૦૦	૫ ૨૦૦ ૩
૩	૧૭૬૦
<hr/>	<hr/>
૮ મા.	૬૦૦૦ યા.
૮	૩
<hr/>	<hr/>
૬૬ ફર.	૨૭૦૦૦ ફ.
૨૨૦	૧૨
<hr/>	<hr/>
૧૪૭૨૦ યા.	૩૨૪૦૦૩ હાં. જવાબ.
૩	
<hr/>	
૪૪૧૬૦ ફર. જવાબ.	

(૨૦) ૭૩ યાર્ડ, ૩ ક્વાર્ટર, એના ૩૫ એલ, ૪ ક્વાર્ટરનાં નેલ
નેલ કેટલા ? કેટલા ?

યા. ફા.	એલ. ફા.
૭૩ ૩	૩૫ ૪
૪	૫
<hr/>	<hr/>
૨૯૫ ફા.	૧૭૬ ફા.
૪	૪
<hr/>	<hr/>
૧૧૮૦ નેલ. જવાબ.	૭૧૬ નેલ. જવાબ.

(૨૧) ૫૪ એકર, ૩ રૂડ, એનાં ૧૭ ચોરસવાડે, ૮ ફુટ, એનાં
પોલ કેટલા ? ધંચ કેટલા ?

એક. રૂ.

ચો.વા. ફુ.

૫૪ ૩

૧૭ ૮

૪

૯

૨૧૯ રૂ.

૧૬૧ ચો.ફુ.

૪૦

૧૪૪

૮૭૬૦ પોલ.જવાબ.

૨૩૧૮૪ ચો.ધં. જવાબ.

(૨૨) ૭ એકર, ૧૨ પોલનાં ૨૯ ચોરસ વાડેનાં ચોરસ ધંચ
પોલ કેટલા ? કેટલા ?

એક. પો.

ચો.વા.

૭ ૧૨

૨૯

૪

૯

૨૮ રૂ.

૨૬૧ ચો.ફુ.

૪૦

૧૪૪

૧૧૩૨ પોલ. જવાબ.

૩૭૫૮૪ ચો.ધં. જવાબ.

(૨૩) ૧૩ ધન વાડેનાં ધનફુટ ૭ ધન વાડે, ૨૦ ફુટ એના ધંચ
કેટલા ? કેટલા ?

ધ.વા.

ધ.વા. ધ.ફુ.

૧૩

૭

૨૦

૨૭

૨૭

૩૫૧ ધ.ફુ. જવાબ.

૨૦૯ ધ. ફુ.

૧૭૨૮

૩૬૧૧૫૨ ધ. ધં. જવાબ.

(૨૪) ૨૩ ધનપાડ, ૧૦૦૦ ૧૨ ધનપાડ, ૨૩ ૪૮, એનાં
ધંચનાં ધંચ કેટલા? ધંચ કેટલા?

ધ.પા. ધ.ધં.

ધ.પા. ધ.ધી.

૨૩ ૧૦૦૦

૧૨ ૨૩

૨૭

૨૭

૬૨૧ ધ.ધ.

૩૪૭ ધ.ધ.

૧૭૨૮

૧૭૨૮

૧૦૭૪૦૮૮ ધ.ધી. જવાબ. ૫૮૮૬૧૬ ધ.ધી. જવાબ.

(૨૫) ૧૩૭ ગેલનનાં પિંટ ૧૩ ગેલન, ૩ ક્વાર્ટ, એનાં જીન
કેટલા? કેટલા?

ગે.

ગે. ક્વાર્ટ.

૧૩૭

૧૩ ૩

૪

૪

૫૪૮ ક્વાર્ટ.

૫૫ ક્વાર્ટ.

૨

૨

૧૦૮૬ પિંટ. જવાબ.

૧૧૦ પિં.

૪

૪૪૦ જીન. જવાબ.

(૨૬) ૧૭ ક્યાર્ટરનાં ગેલન ફેરવા? ૨૨૦ બ્રશનનાં ક્યાર્ટ ફેરવા

ક્યા.

૧૭

૮

૧૩૬ બ્ર.

૪

૫૪૪ પેક.

૨

૧૦૮૮ ગે. જવાબ.

બ્ર.

૨૨૦

૪

૮૮૦ પેક.

૨

૧૭૬૦ ગે.

૪

૭૦૪૦ ક્યાર્ટ. જવાબ.

(૨૭) ૩ લોડ, ૩ ક્યાર્ટર, ૩ પેક, એના ગેલન ફેરવા?

લો. ક્યા. પેક.

૩ ૩ ૩

૫

૧૮ ક્યા.

૮

૧૪૪ બ્ર.

૪

૫૭૮ પેક.

૨

૧૧૫૮ ગે. જવાબ.

૨ ક્યાર્ટર, ૧ ગેલનનાં પિંટ ફેરવા?

ક્યા. ગે.

૨ ૧

૮

૧૬ બ્ર.

૪

૬૪ પેક.

૨

૧૨૮ ગે.

૪

૫૧૨ ક્યાર્ટ.

૨

૧૦૩૨ પિંટ. જવાબ.

(૨૮) ૩ લોડ, ૩ બુશલનાં
કર્વાઈ કેટલા ?

લો. બુ.

૩ ૩

૫

---

૧૫ કર્વા.

૮

---

૧૨૩ બુ.

૪

---

૪૯૨ પેક.

૨

---

૯૮૪ ગે.

૪

૩૯૩૬ કર્વાઈ. જવાબ.

(૨૯) ૨૭ વરસનાં દિવસ
કેટલા ?

વ.

૨૭

૩૬૫

૯૮૫૫ દિ. જવાબ.

૨ કર્વાઈર, ૭ બુશલ, ૨ પેક,
એના ગેલન કેટલા ?

કર્વા. બુ. પેક.

૨ ૭ ૨

૮

---

૨૩ બુ.

૪

---

૯૪ પેક.

૨

---

૧૮૪ ગે. જવાબ.

૩ વરસ, ૩૧૫ દિવસની મિનિટ
કેટલી ?

વ. દિ.

૩ ૩૧૫

૩૬૫

૧૪૧૦ દિ.

૨૪

૩૩૮૪૦ ક.

૬૦

૨૦૩૦૪૦૦ મિ. જવાબ.

(૩૦) ૫ મહિના, ૩ અઠવાડિ. ૨૭ અઠવાડિયાં, ૫ દિવસ, ૧૫
યાં, ૪ દિવસ, એનાં કલાક કેટલા? કલાક, એની સેકન્ડ કેટલી ?

મહિ. અઠ. દિ.	અઠ. દિ. ક.
૫ ૩ ૪	૨૭ ૫ ૧૫
૪	૭
<hr/>	<hr/>
૨૩ અઠ.	૧૯૪ દિ.
૭	૨૪
<hr/>	<hr/>
૧૧૫ દિ.	૪૬૭૧ ક.
૨૪	૬૦
<hr/>	<hr/>
૩૯૬૦ કલાક. જવાબ.	૨૮૦૨૬૦ મિ.
	૬૦

૧૬૮૧૫૬૦૦ સેકન્ડ. જવાબ.

EX 2. ઓકસસીધમ ૨ જી.

(૧) ૭૮૭૬૦૨૩૬ ચિલીંગની ૧૫૦૦૮૦ છ પેન્સનાં પાઉન્ડ
ગિની કેટલી ? કેટલા ?

૨૧) ૭૮૭૬૦૨૩૬ ચિ. ૨) ૧૫૦૦૮૦ છ. પે.

૩૭૫૧૯૧૬ ચિ. જા ૨૦) ૭૫૦૪૦ ચિ.

૩૭૫૨ પાં. જવાબ.

(૨) ૧૭૫૮૬૦ કારચિંગનાં ૧૭૫૮૬૦ અડધી પેન્સનાં અ
કાઉન્ટ કેટલા ? ૩૫૦ કાઉન્ટ કેટલા ?

૪) ૧૭૫૮૬૦ કા.

૨) ૧૭૫૮૬૦ અ. પે.

૧૨) ૪૩૬૭૪૦ પે.

૧૨) ૮૭૦૪૮૦ પે.

૫) ૩૬૬૪૫ શિ.

૫) ૭૩૨૬૦ શિ.

૭૩૨૬ કાં. જવાબ.

૧૪૬૫૮ કાં.

૨

(૩) ૪૮૦૧૪૪ કારચિંગની

૨૬૩૧૬ અ. કાં. જા

સાત ચિલીંગ કેટલા ?

૫૦૦૦૦૦ પેન્સનાં પાઉન્ડ કેટલા ?

૪) ૪૮૦૧૪૪ કા.

૧૨) ૫૦૦૦૦૦ પે.

૧૨) ૧૨૦૦૩૬ પે.

૨૦) ૪૧૬૬ શિ. ૮ પે.

૭) ૧૦૦૦૩ શિ.

૨૦૮ પાં. ૬ શિ. ૮ પે. જા

૧૪૨૬ સાત શિ. જવાબ.

(૪) ૨૮૪૦૬૧ કારચિંગનાં પાં-

૧૧૦૦૧૨ પેન્સનાં પાઉન્ડ

ઉન્ડ કેટલા ?

કેટલા ?

૪) ૨૮૪૦૬૧ કા.

૧૨) ૧૧૦૦૧૨ પે.

૧૨) ૭૧૦૧૫૪ પે.

૨૦) ૮૧૬૭ શિ. ૮ પે.

૨૦) ૫૬૩૭ શિ. ૧૧ પે.

૪૫૮ પાં. ૧૭ શિ.

૨૬૫ પાં. ૧૭ શિ.

પાં. શિ. પે.

પાં. શિ. પે.

૪૫૮ ૧૭ ૮ જવાબ.

૨૬૫ ૧૭ ૧૧૪ જવાબ.

(૫) ૧૦૧૦૧૦ પેન્સની ગિની ૧૨૩૨૬૦ ફારથિંગનાં પાઉન્ડ

કેટલી ?

કેટલા ?

૧૨) ૧૦૧૦૧૦ પે.

૪) ૧૨૩૨૬૦ ફા.

૨૧) ૮૪૧૭ શિ. ૬ પે.

૧૨) ૩૦૮૨૨ $\frac{૧}{૨}$ પે.

૪૦૦ ગિ. ૧૭ શિ.

૨૦) ૨૫૬૮ શિ. ૬ પે.

ગિ. શિ. પે.

૪૦૦ ૧૭ ૬ જવાબ.

૧૨૮ પાં. ૮ શિ.

પાં. શિ. પે.

૧૨૮ ૮ ૬ $\frac{૩}{૪}$ જવાબ.

(૬) ૩૫૦૦૦૦ ફારથિંગનાં

૫૮૮૪૮૩ અડધો પેન્સની ગિની

પાઉન્ડ કેટલા ?

કેટલી ?

૪) ૩૫૦૦૦૦ ફા.

૨) ૫૮૮૪૮૩ અ. પે.

૧૨) ૮૦૫૦૦ પે.

૧૨) ૨૯૪૨૪૧ $\frac{૧}{૨}$ પે.

૨૦) ૭૨૯૧ શિ. ૮ પે.

૨૧) ૨૪૫૨૦ શિ. ૧ પે.

૩૬૪ પાં. ૧૧ શિ.

૧૧૬૭ ગિ. ૧૩ શિ.

પાં. શિ. પે.

ગિ. શિ. પે.

૩૬૪ ૧૧ ૮ જા.

૧૧૬૭ ૧૩ ૧ $\frac{૩}{૪}$ જવાબ.

(૭) ૩૭૫૬૮ પાંઉ-ડનાં ટન ૧૦૮૧૬૦ ગ્રામનાં હડ્ડેડવેટ
કેટલા ? કેટલા ?

૨૮) ૩૭૫૬૮ પાં. ૧૬) ૧૦૮૧૬૦ ગ્રા.

૪) ૧૩૪૧ ક્વા. ૨૦ પાં. ૧૬) ૬૭૬૧ આં. ૧૪ ગ્રા.

૨૦) ૩૩૫ હં. ૧ ક્વા. ૨૮) ૪૨૨ પાં. ૯ આં.

૧૬ ટન. ૧૫ હં. ૪) ૧૫ ક્વા. ૨ પાં.

ટન. હં. ક્વા. પાં. ૩ હં. ૩ ક્વા.
૧૬ ૧૫ ૧ ૨૦ જવાબ. હં. ક્વા. પાં. આં. ગ્રા.
૩ ૩ ૨ ૯ ૧૪જ.

(૮) ૨૩૪૫૮૨૦ ગ્રામનાં ટન ૧૦૮૨૩૪ આંઉ-સનાં હડ્ડેડવેટ
કેટલા ? કેટલા ?

૧૬) ૨૩૪૫૮૨૦ ગ્રા. ૧૬) ૧૦૮૨૩૪ આં.

૧૬) ૧૪૬૬૧૩ આં. ૧૨ ગ્રા. ૨૮) ૬૭૬૪ પાં. ૧૦ આં.

૨૮) ૯૧૬૩ પાં. ૫ આં. ૪) ૨૪૧ ક્વા. ૧૬ પાં.

૪) ૩૨૭ ક્વા. ૭ પાં. ૬૦ હં. ૧ ક્વા.

૨૦) ૮૧ હં. ૩ ક્વા.

૪ ટન. ૧ હં. હં. ક્વા પાં. આં.
ટ. હં. ક્વા. પાં. આં. ગ્રા.
૪ ૧ ૩ ૭ ૫ ૧૨ જવાબ. ૬૦ ૧ ૧૬ ૧૦ જવાબ.

(૬) ૧૦૦૦૦૦ આંઉ-સનાં ટન ૧૨૮૨૧ ક્રામનાં ક્વાર્ટર કેટલા ?
કેટલા ?

૧૬) ૧૦૦૦૦૦ આં.

૧૬) ૧૨૮૨૧ ક્રા.

૨૮) ૬૨૫૦ પાં.

૧૬) ૮૦૧ આં. ૫ ક્રા.

૪) ૨૨૩ ક્વા. ૬ પાં.

૨૮) ૫૦ પાં. ૧ આં.

૨૦) ૫૫ હં. ૩ ક્વા.

૧ ક્વા. ૨૨ પાં.

૨ ટં. ૧૫ હં.

ટં. હં. ક્વા. પાં.

ક્વા. પાં આં. ક્રા.

૨ ૧૫ ૩ ૬ જવાબ.

૧ ૨૨ ૧ ૫ જવાબ.

(૧૦) ૨૨૬૬૦૧ આંઉ-સનાં ૩૧૮૭૩૫ ક્રામનાં હંડ્રેડવેટ કેટલા ?
ટન કેટલા ?

૧૬) ૨૨૬૬૦૧ આં.

૧૬) ૩૧૮૭૩૫ ક્રા.

૨૮) ૧૪૩૫૦ પાં. ૧ આં.

૧૬) ૧૬૬૭૦ આં. ૧૫ ક્રા.

૪) ૫૧૨ ક્વા. ૧૪ પાં.

૨૮) ૧૨૨૬ પાં. ૬ આં.

૨૦) ૧૨૮ હં.

૪) ૪૩ ક્વા. ૨૫ પાં.

૬ ટં. ૮ હં.

૧૦ હં. ૩ ક્વા.

ટં. હં. પાં. આં.

હં. ક્વા. પાં. આં. ક્રા.

૬ ૮ ૧૪ ૧ જવાબ.

૧૦ ૩ ૨૫ ૬ ૧૫ જવાબ.

(૧૧) ૧૫૬૪૨૩ ગ્રામનાં હંડેડ- ૧૦૦૮૦૦૧ આંકિ-સનાં ટન
વેટ કેટલા ? કેટલા ?

૧૬) ૧૫૬૪૨૩ ગ્રા.

૧૬) ૧૦૦૮૦૦૧ આં.

૧૬) ૬૭૭૬ આં. ૭ ગ્રા.

૨૮) ૬૩૦૦૦ પાં. ૧ આં.

૨૮) ૬૧૧ પાં.

૪) ૨૨૫૦ કવા.

૪) ૨૧ કવા. ૨૩ પાં.

૨૦) ૫૬૨ હં. ૨ કવા.

૫ હં. ૧ કવા.

હં. કવા. પાં. ગ્રા.

૨૮ ટં. ૨ હં.

૫ ૧ ૨૩ ૭ જવાબ.

ટં. હં. કવા. આં.

૨૮ ૨ ૨ ૧ જવાબ.

(૧૨) ૨૩૭૦૨૩ આંકિ-સનાં
ટન કેટલા ?

૩૭૧૨૮૩ ગ્રામનાં હંડેડવેટ
કેટલા ?

૧૬) ૨૩૭૦૨૩ આં.

૧૬) ૩૭૧૨૮૩ ગ્રા.

૨૮) ૧૪૮૧૩ પાં. ૧૫ આં.

૧૬) ૨૩૨૦૫ આં. ૩ ગ્રા.

૪) ૫૨૬ કવા. ૧ પાં.

૨૮) ૧૪૫૦ પાં. ૫આં.

૨૦) ૧૩૨ હં. ૧ કવા.

૪) ૫૧ કવા. ૨૨ પાં.

૬ ટં. ૧૨ હં.

૧૨ હં. ૩ કવા.

ટં. હં. કવા. પાં. આં.

હં. કવા. પાં. આં. ગ્રા.

૬ ૧૨ ૧ ૧ ૧૫ જવાબ. ૧૨ ૩ ૨૨ ૫ ૩ જવાબ.

(૧૩) ૧૩૧૭૨ એનનાં સો- ૩૦૦૬૬ પેનિવેટનાં ટ્રોએ પાંઉ-
નીનાં તોલનાં (ટ્રોએ) પાંઉ- નડ કેટલા ?
નડ કેટલા ?

૨૪) ૧૩૧૭૨ એન. ૨૦) ૩૦૦૬૬ પેનિ.

૨૦) ૫૪૮ પેનિ. ૨૦ એ. ૧૨) ૧૫૦૩ આં. ૬ પેનિ.

૧૨) ૨૭ આં. ૮ પેનિ. ૧૨૫ પાં. ૩ આં.

૨ પાં. ૩ આં.

પાં. આં. પેનિ. એ. પાં. આં. પેનિ.

૨ ૩ ૮ ૨૦ જવાબ. ૧૨૫ ૩ ૬ જવાબ.

(૧૪) ૧૭૦૭૩ એનનાં પાંઉ- ૧૨૩૨૭ એનનાં પાંઉ-નડ કેટલા ?
નડ કેટલા ?

૨૪) ૧૭૦૭૩ એ. ૨૪) ૧૨૩૨૭ એ.

૨૦) ૭૧૧ પેનિ. ૮ એન. ૨૦) ૫૧૩ પેનિ. ૧૫ એન.

૧૨) ૩૫ આં. ૧૧ પેનિ. ૧૨) ૨૫ આં. ૧૩ પેનિ.

૨ પાં. ૧૧ આં. ૨ પાં. ૧ આં.

પાં. આં. પેનિ. એ. પાં. આં. પેનિ. એ.

૨ ૧૧ ૧૧ ૮ જવાબ. ૨ ૧ ૧૩ ૧૫ જવાબ.

(૧૫) ૧૦૮૯૭૦ એનનાં પાંઉન્ડ ૧૮૯૦૮૧ એનનાં પાંઉન્ડ કેટલા?

કેટલા ?

૨૪) ૧૦૮૯૭૦ એ.

૨૪) ૧૮૯૦૮૧ એ.

૨૦) ૪૫૪૦ પેનિ. ૧૦ એ.

૨૦) ૭૮૭૮ પેનિ. ૬ એ.

૧૨) ૨૨૭ આં.

૧૨) ૩૬૩ આં. ૧૮ પેનિ.

૩૨ પાં. ૬ આં.

૧૮ પાં. ૧૧ આં.

પાં. આં. એ.

પાં. આં. પેનિ. એ.

૧૮ ૧૧ ૧૦ જવાબ.

૩૨ ૬ ૧૮ ૬ જવાબ.

(૧૬) ૨૭૨૮૨૧ એનનાં ટ્રોએ ૧૨૭૨૭૨ એનનાં ટ્રોએ પાંઉન્ડ
પાંઉન્ડ કેટલા ? કેટલા ?

૨૪) ૨૭૨૮૨૧ એ.

૨૪) ૧૨૭૨૭૨ એ.

૨૦) ૧૧૩૬૭ પેનિ. ૧૩ એ. ૨૦) ૫૩૦૩ પેનિ.

૧૨) ૫૬૮ આં. ૭ પેનિ.

૧૨) ૨૬૫ આં. ૩ પેનિ.

૪૭ પાં. ૪ આં.

૨૨ પાં. ૧ આં.

પાં. આં. પેનિ. એ.

પાં. આં. પેનિ.

૪૭ ૪ ૭ ૧૩ જવાબ.

૨૨ ૧ ૩ જવાબ.

(૧૭) ૩૬૦૯૦ ધુટનાં માઇલ ૨૩૧૦૩૧ યાર્ડનાં લીગ કેટલા?

કેટલા ?

૨૨,૦) ૨૩૧૦૩,૧ યા.

૩) ૩૬૦૯૦ ધુ.

૮) ૧૦૫૦ ફર. ૩૧ યા.

૨૨,૦) ૧૨૦૩,૦ યા.

૩) ૧૩૧ મા. ૨ ફર.

૮) ૫૪ ફર. ૧૫૦ યા.

૪૩ લા. ૨ મા.

૬ મા. ૬ ફર.

મા. ફર. યા.

લી. મા. ફર. યા.

૬ ૬ ૧૫૦ જવાબ.

૪૩ ૨ ૨ ૩૧ જવાબ.

(૧૮) ૧૨૦૮૩૫ ઇંચનાં ફ-
રલાંગ કેટલા ?

૩૭૮૧૩૫ ધુટનાં માઇલ કેટ-
લા ?

૧૨) ૧૨૦૮૩૫ ઇં.

૩) ૩૭૮૧૩૫ ધુ.

૩) ૧૦૦૬૯ ધુ. ૭ ઇં.

૨૨,૦) ૧૨૬૦૪,૫ યા.

૨૨,૦) ૩૩૫,૬ યા. ૧ ધુ.

૮) ૫૭૨ ફર. ૨૦૫ યા.

૧૫ ફર. ૫૬ યા.

૭૧ મા. ૪ ફર.

ફર. યા. ધુ. ઇં.

મા. ફર. યા.

૧૫ ૫૬ ૧ ૭ જવાબ.

૭૧ ૪ ૨૦૫ જવાબ.

(૧૯) ૫૧૭૯૦૦૦ ધંચનાં મા- ૧૮૩૮૧૦ કુટનાં લીગ છેડલા ?
ધન છેડલા ?

૧૨) ૫૧૭૯૦૦ ધં. ૩) ૧૮૩૮૧૦ કુ.

૩) ૪૩૧૫૮ કુ. ૪ ધં. ૨૨,૦) ૬૧૨૭,૦ યા.

૨૨,૦) ૧૪૩૮,૬ યા. ૮) ૨૭૮ ફર. ૧૧૦ યા.

૮) ૬૫ ફર. ૮૬ યા. ૩) ૩૪ મા. ૬ ફર.

૮ મા. ૧ ફર.

૧૧ લી. ૧ મા.

મા. ફર. યા. ધં.

લી. મા. ફર. યા.

૮ ૧ ૮૬ ૪ જવાબ.

૧૧ ૧ ૬ ૧૧૦ જવાબ.

(૨૦) ૬૩૫૮૭ નેલનાં યાડે
છેડલા ?

૧૮૧૯૭૦ નેલનાં એલ છે
ડલા ?

૪) ૧૩૫૮૭ નેલ.

૪) ૧૮૧૯૭૦ નેલ.

૪) ૩૩૬૬ ક્યા. ૩ નેલ.

૫) ૪૫૪૯૨ ક્યા. ૨ નેલ.

૮૪૯ યા.

૯૦૯૮ એલ. ૨ ક્યા.

યા. નેલ.

એલ. ક્યા. નેલ.

૮૪૯ ૩ જવાબ.

૯૦૯૮ ૨ ૨ જવાબ.

(૨૧) ૧૨૧૩૨૧ પોલનાં એક- ૩૩૩૩૩ ચોરસ ધંચનાં ચોરસ
૨ ફેટલા ? ચાઉં ફેટલા ?

૪,૦) ૧૨૧૩૨,૧ પો.

૧૪૪) ૩૩૩૩૩ ચો.ધં.

૪) ૩૦૩૩ રૂ. ૧ પો.

૯) ૨૩૧ ચો. ડુ. ૬૯ ધં.

૭૫૮ એક. ૧ રૂ.

૨૫ ચો.યા. ૬ ડુ.

એક. ૩. પો.

ચો.યા. ડુ. ધં.

૭૫૮ ૧ ૧ જવાબ.

૨૫ ૬ ૬૯ જવાબ.

(૨૨) ૨૦૦૦૦ પોલનાં એકર
ફેટલા ?

૨૦૦૦૦ ચોરસ ધંચનાં ચાઉં
ફેટલા ?

૪,૦) ૨૦૦૦,૦ પો.

૧૪૪) ૨૦૦૦૦ ચો.ધં.

૪) ૫૦૦ રૂ.

૯) ૧૩૮ ચો. ડુ. ૧૨૮ ધં.

૧૨૫ એક.

૧૫ ચો. યા. ૩ ડુ.

એકર.

ચો.યા. ડુ. ધં.

૧૨૫ જવાબ.

૧૫ ૩ ૧૨૮ જવાબ.

(૨૩) ૨૦૦૦૦૦ ધન ધંચનાં
ચાઉં ફેટલા ?

૧૩૮૨૬૭ ધન ધંચનાં ચાઉં
ફેટલા ?

૧૭૨૮) ૨૦૦૦૦૦ ધં.ધં.

૧૭૨૮) ૧૩૮૨૬૭ ધં.ધં.

૨૭) ૧૧૫ ધં.ડુ. ૧૨૮૦ ધં. ૨૭) ૮૦ ધં.ડુ. ૨૭ ધં.

૪ ધં.યા. ૭ ડુ.

૨ ધં.યા. ૨૬ ડુ.

ધં.યા. ડુ. ધં.

ધં.યા. ડુ. ધં.

૪ ૭ ૧૨૮૦ જવાબ.

૨ ૨૬ ૨૭ જવાબ.

(૨૪) ૧૦૬૯૨૧ ધં.ધં.નાં ૧૮૦૮૩૧ ધન ધં.ધનાં યાડે કે
યાડે કેટલા ? ટલા ?

૧૭૨૮) ૧૦૬૯૨૧ ધં.ધં. ૧૭૨૮) ૧૮૦૮૩૧ ધં.ધં.

૨૭) ૧૧ ધં.ધ. ૧૫૧૩ ધં. ૨૭) ૧૦૪ ધં.ધ. ૧૧૧૬ ધં.

૨ ધં.યા. ૭ ધ.

૩ ધં.યા. ૨૩ ધ.

ધં.યા. ધ. ધં.

ધં.યા. ધ. ધં.

૨ ૭ ૧૫૧૩ જવાબ. ૩ ૨૩ ૧૧૧૬ જવાબ.

(૨૫) ૨૮૭૧૬ કવાટનાં લોડ ૬૧૩૫૬ પિંટનાં કવાટર કેટલા?
કેટલા ? ૨) ૬૧૩૫૬ પિં.

૪) ૨૮૭૧૬ કવાટ.

૪) ૪૫૬૭૮ કવાટ.

૨) ૭૧૭૬ ગેલ.

૨) ૧૧૪૧૬ ગેલ. ૨ કવાટ.

૪) ૩૫૮૬ પેક. ૧ ગેલ.

૪) ૫૭૦૬ પેક. ૧ ગેલ.

૮) ૮૬૭ યુ. ૧ પેક.

૮) ૧૪૨૭ યુ. ૧ પેક.

૫) ૧૧૨ કવા. ૧ યુ.

૨૨ લો. ૨ કવા.

૧૭૮ કવા. ૧ યુ.

લો. કવા. યુ. પેક. ગે.

કવા. યુ. પેક. ગેલ. કવાટ.

૨૨ ૨ ૧ ૧ ૧ જવાબ.

૧૭૮ ૧ ૧ ૧ ૨ જવાબ.

(૨૬) ૧૮૧૯૧ પિંટનાં ગેલન ૩૦૯૮૩ જીલનાં ગેલન કેટલા ?

કેટલા ?

૪) ૩૦૯૮૩ જી.

૨) ૧૮૧૯૧ પિં.

૨) ૭૨૪૫ પિં. ૩ જી.

૪) ૯૦૯૫ ક્વાર્ટ. ૧ પિં.

૪) ૩૮૭૨ ક્વાર્ટ. ૧ પિં.

૨૨૭૩ ગેલ. ૩ ક્વાર્ટ.

૯૬૮ ગેલ.

ગેલ. ક્વા. પિં

ગેલ. પિં. જી.

૨૨૭૩ ૩ ૧ જવાબ.

૯૬૮ ૧ ૩ જવાબ.

(૨૭) ૮૬૭૬૫ પેકનાં લોડ ૫૬૭૮૬ પિંટનાં લોડ કેટલા ?

કેટલા ?

૨) ૫૬૭૮૬ પિં.

૪) ૮૬૭૬૫ પેક.

૪) ૨૮૩૬૪ ક્વાર્ટ. ૧ પિં.

૮) ૨૨૪૪૧ જી. ૧ પેક.

૨) ૭૦૬૮ ગેલ. ૨ ક્વાર્ટ.

૫) ૨૮૦૫ ક્વા. ૧ જી.

૪) ૩૫૪૬ પેક.

૫૬૧ લો.

૮) ૮૮૭ જી. ૧ પેક.

લો. જી. પેક.

૫૬૧ ૧ ૧ જવાબ.

૫) ૧૧૦ ક્વા. ૭ જી.

લો. જી. પેક. ક્વાર્ટ. પિં.

૨૨ ૭ ૧ ૨ ૧૪૦

(૨૮) ૩૫૬૧૮૭ કવર્ટનાં લો- ૫૯૮૭૧૨ ગેલનનાં ક્વાર્ટર કે-
ડ કેટલાં ? ૨લા ?

૪) ૩૫૬૧૮૭ ક્વાર્ટ. ૨) ૫૯૮૭૧૨ ગેલ.

૨) ૮૯૦૪૬ ગેલ. ૩ ક્વાર્ટ. ૪) ૨૯૯૩૫૬ પેક.

૪) ૪૪૫૨૩ પેક. ૮) ૭૪૮૩૯ બુ.

૮) ૧૧૧૩૦ બુ. ૩ પેક. ૯૩૫૪ ક્વા. ૭ બુ.

૫) ૧૩૯૧ ક્વા. ૨ બુ. ક્વા. બુ.
૯૩૫૪ ૭ જવાબ.

૨૭૮ લો. ૧ ક્વા.

લો. ક્વા. બુ. પેક. ક્વાર્ટ.

૨૭૮ - ૧ ૨ ૩ ૩ જવાબ.

(૨૯) ૧૩૭૮૧૯ દિવસનાં વ- ૩૫૬૧૮૨૯ સેકન્ડનાં આઠવાડિ-
૨સ કેટલાં ? યાં કેટલાં ?

૩૬૫) ૧૩૭૮૧૯ દિ. ૬,૦) ૩૫૬૧૮૨,૯ આઠ.

૩૭૭ વ. ૨૧૪ દિ. ૬,૦) ૫૯૩૬,૩ મિ. ૪૯ સેક.

વ. દિ. ૨૪) ૬૮૯ કલા. ૨૩ મિ.

૩૭૭ ૨૧૪ જવાબ.

૭) ૪૧ દિ ૫ કલા.

૫ આઠ. ૬ દિ.

આઠ. દિ. કલા. મિ. સેક.

૫ ૬ ૫ ૨૩ ૪૯ જા

(૩૦) ૨૩૫૯૬૭ કલાકનાં ૭૧૮૭૧૯૦૦ સેકન્ડનાં વરસ
આઠવાડિયાં કેટલાં? કેટલાં ?

૨૪) ૨૩૫૯૬૭ કલા. ૬,૦) ૭૧૮૭૧૯૦,૦ સેક.

૭) ૯૮૩૧ દિ. ૨૩ કલા. ૬,૦) ૧૧૯૭૮૬૫ મિ.

૧૪૦૪ આઠ. ૩ દિ. ૨૪) ૧૯૯૬૪ ક. ૨૫ મિ.

આઠ. દિ. ક. ૩૬૫) ૮૩૧ દિ. ૨૦ ક.
૧૪૦૪ ૩ ૨૩ જવાબ.

૨ વ. ૧૦૧ દિ.
વ. દિ. ક. મિ.
૨ ૧૦૧ ૨૦ ૨૫ જવાબ.

EXERCISE ૩. અંકસર્સાર્ધઝ ૩ જી.

COMPOUND ADDITION. વિવિધ સર્વાળા.

(૧)	પાં.	શિ.	પે.	(૨)	પાં.	શિ.	પે.
૩	૧૩	૬		૧૪	૧૩	૭	
૨	૧૧	૯		૨૨	૧૫	૯	
૩	૧૭	૮		૨૯	૧૧	૧૧	
૨	૫	૨		૮૨	૧૭	૭	
૧૨	૮	૧	જા.	૧૪૯	૧૮	૧૦	જા.

(୩) ପା.	ଶି.	ପେ.	(୪) ପା.	ଶି.	ପେ.
୧୪	୪	$3\frac{1}{2}$	୨୩	୧୩	$୧\frac{1}{2}$
୨୨	୦	$2\frac{1}{8}$	୩୪	୧୭	$୦\frac{1}{2}$
୪୧	୧୪	$6\frac{1}{8}$	୩୪	୧୭	$୭\frac{3}{8}$
୧୭୩	୧୨	$୧\frac{3}{8}$	୧୭	୧୧	$୮\frac{1}{2}$
୨୦୭	୧୨	$୭\frac{3}{8}$	୧୧୨	୧୪	୧୧ ୪୦

(୫) ପା.	ଶି.	ପେ.	(୬) ପା.	ଶି.	ପେ.
୪୧	୧୧	$୮\frac{1}{2}$	୩୧	୧୭	$୧\frac{3}{8}$
୨୧	୧୦	$୧୭\frac{1}{8}$	୧୪	୧୭	୧
୩୧	୧୭	$୧୭\frac{3}{8}$	୨୧	୧୨	$୮\frac{3}{8}$
୨୪	୧୧	$୮\frac{1}{2}$	୧୩	୧୩	$୩\frac{1}{2}$
୧୨୦	୧	୮ ୪୦	୮୭	୧	୦ ୪୦

(୭) ପା.	ଶି.	ପେ.	(୮) ପା.	ଶି.	ପେ.
୨୪	୧୧	$୮\frac{1}{8}$	୭୧	୧୭	$୨\frac{1}{2}$
୫୧	୧୪	$୨\frac{3}{8}$	୪୧	୨	$୮\frac{1}{8}$
୧୧	୦	୮	୫୪	୧୭	$୧\frac{3}{8}$
୨୭	୧	୩	୨	୧୧	୧
୧୧୪	୧୨	$୧୦\frac{1}{8}$ ୪୦	୧୧୧	୧୧	$୦\frac{1}{2}$ ୪୦

(૯) પાં.	શિ.	પે.	(૧૦) પાં.	શિ.	પે.
૧૬	૫	૪	૧૧	૧૩	$૩\frac{૩}{૪}$
૩૫	૧૭	$૯\frac{૧}{૪}$	૩૨	૧૨	$૨\frac{૧}{૨}$
૧૬	૧૦	૮	૧૩	૧૩	$૩\frac{૩}{૪}$
૬૨	૧૩	$૮\frac{૧}{૨}$	૨૪	૩	૦
૧૧૦	૧૧૭	$૫\frac{૩}{૪}$ ૪૦	૮૨	૧	૧૦ ૪૦

(૧૧) પાં.	શિ.	પે.	(૧૨) પાં.	શિ.	પે.
૪૨	૧૩	૪	૧૬	૧૫	$૪\frac{૩}{૪}$
૧૧૭	૬	$૮\frac{૩}{૪}$	૩૨	૪	૧૦
૯૦	૯	૮	૨૧	૩	$૧૫\frac{૧}{૨}$
૨૧	૧૨	$૪\frac{૧}{૨}$	૬૨	૧૮	$૪\frac{૧}{૪}$
૧૧૨	૨	$૧\frac{૧}{૪}$ ૪૦	૧૯૩	૨	$૨\frac{૧}{૨}$ ૪૦

(૧૩) પાં.	આં.	પાં.	(૧૪) પાં.	આં.	પાં.
૭	૩	૧૩	૩	૨૧	૧૫
૧૨	૦	૯	૧	૧૧	૨
૨૩	૨૩	૧૪	૦	૨૧	૧૩
૩	૧૫	૭	૨	૧૩	૧૪
૪૭	૧	૧૧ ૪૦	૮	૧૮	૧૨ ૪૦

(૧૫) હં.	ક્યા.	પાં.	(૧૬) ક્યા.	પાં.	આં.
૧૮	૨	૨૩	૧૩	૨૫	૭
૧૭	૧	૧૬	૪	૧૮	૬
૧૫	૩	૧૭	૨૪	૧૭	૫
૯	૨	૨૫	૩૭	૯	૧૪
૬૧	૩	૦	૮૦	૧૫	૦

(૧૭) ક્યા.	પાં.	આં.	ડા.	(૧૮) હં.	ક્યા.	પાં.	આં.
૨	૧૫	૧૩	૧૧	૨૭	૨	૧૩	૪
૩	૫	૧૧	૮	૩૨	૧	૧૨	૧૫
૨	૨૭	૧૩	૨	૨૮	૦	૧૫	૧૨
૩	૧૭	૧૫	૪	૩૨	૧	૧૪	૩
૧૨	૧૧	૫	૯	૧૨૦	૨	૦	૨

(૧૯) ટં.	હં.	ક્યા.	પાં.	(૨૦) આં.	પેનિ.	ઁ.
૪	૧૭	૩	૧૮	૯	૧૭	૨૩
૨	૩	૦	૧૫	૪	૧૮	૨૦
૧૩	૯	૨	૨૫	૭	૫	૧૫
૨૨	૧૮	૩	૧૫	૮	૧૯	૪
૪૩	૯	૨	૧૭	૩૧	૧	૧૪

(૨૧) પાં.	આં.	પેનિ.	(૨૨) આં.	પેનિ.	ગ્રે.
૨૩	૮	૧૪	૭	૧૭	૨૧
૭	૯	૧૯	૧૧	૫	૧૩
૩૭	૫	૩	૪	૧૪	૨૦
૧૫	૭	૧૩	૧૦	૧૭	૫
૮૪	૭	૯	૩૪	૧૫	૧૧
૪૦			૪૦		

(૨૩) પાં.	આં.	પેનિ.	(૨૪) પાં.	આં.	પેનિ.	ગ્રે.
૨૫	૮	૧૪	૧૨	૫	૧૩	૨૨
૩૭	૩	૧૫	૨૪	૭	૧૯	૧૩
૨૫	૯	૧૦	૪૭	૧૧	૧૭	૧૯
૪૪	૭	૧૧	૩૧	૪	૧૧	૧૭
૧૩૩	૫	૧૦	૧૧૬	૬	૨	૨૩
૪૦			૪૦			

(૨૫) પાં.	આં.	પેનિ.	ગ્રે.	(૨૬) પાં.	આં.	પેનિ.	ગ્રે.
૩૫	૩	૪	૧૨	૨૭	૦	૧૭	૨૨
૨૭	૮	૧૪	૨૨	૫	૯	૦	૨૩
૪૧	૯	૧૭	૧૦	૧૭	૮	૧૧	૧૩
૨	૩	૧૩	૨૧	૨૨	૭	૯	૧૫
૧૦૭	૧	૧૦	૧૭	૭૩	૨	૦	૧
૪૦				૪૦			

(૨૭) ડા.	રક.	ગ્રે.	(૨૮) આ.	ડા.	રક.
૫	૦	૧૩	૧૧	૭	૨
૭	૨	૧૪	૪	૩	૨
૩	૧	૧૭	૧૦	૫	૦
૬	૦	૧૨	૯	૪	૧
૨૨	૨	૧૬	૩૬	૪	૨
૪૦			૪૦		

(૨૯) ડા.	રક.	ગ્રે.	(૩૦) આ.	ડા.	રક.
૭	૧	૧૯	૧૧	૭	૨
૮	૦	૧	૧૦	૫	૨
૧૧	૨	૧૩	૫	૨	૧
૯	૧	૧૪	૧૧	૬	૨
૩૭	૦	૧૭	૩૯	૬	૧
૪૦			૪૦		

(૩૧) યા.	રક.	ગ્રે.	(૩૨) ક્ર.	પા.	યા.
૧૨	૧	૧૧	૭	૩૧	૪ $\frac{૧}{૨}$
૨૨	૨	૯	૩	૧૯	૨ $\frac{૧}{૨}$
૯	૦	૩	૮	૨૭	૩
૧૩	૧	૪	૪	૩૫	૫
૫૮	૦	૩	૨૪	૩૪	૪
૪૦			૪૦		

(૩૩) મા.	ફર.	યા.	(૩૪) બી.	મા.	ફર.
૫	૭	૧૩૭	૭	૧	૬
૨	૪	૧૨૧	૮	૨	૪
૮	૬	૧૧૦	૧	૦	૫
૩	૫	૨૩	૯	૧	૭
૨૧	૦	૫૪	૨૭	૦	૬
		૪૦			૪૦

(૩૫) ફર.	પો.	યા.	(૩૬) પો.	યા.	કુ.
૫	૩૩	$૪\frac{૧}{૨}$	૨૭	$૪\frac{૧}{૨}$	૨
૭	૨૧	$૩\frac{૧}{૨}$	૩૫	$૩\frac{૧}{૨}$	૧
૨	૧૩	$૨\frac{૧}{૨}$	૨૪	$૪\frac{૧}{૨}$	૦
૬	૨૧	૫	૧૩	૩	૧
૨૨	૧૦	$૪\frac{૧}{૨}$	૧૦૨	૦	૧
		૪૦			૪૦

(૩૭) મા.	કુ.	બી.	(૩૮) પો.	યા.	બી.
૫	૨	૧૦	૭	$૩\frac{૧}{૨}$	૧૧
૮	૧	૪	૯	૨	૧૦
૬	૦	૭	૫	$૧\frac{૧}{૨}$	૮
૯	૨	૫	૬	$૨\frac{૧}{૨}$	૬
૩૦	૧	૨	૨૮	૪	૨૫
		૪૦			૧૧
		૪૦			૪૦

(૩૯) પો.	યા.	કુ.	ધ.	(૪૦) મા.	ફર.	પો.	યા.
૭	૩	૧	૧૧	૧૪	૩	૧૭	૨ $\frac{૧}{૨}$
૧૨	૨ $\frac{૧}{૨}$	૨	૪	૨૩	૫	૩૩	૪
૯	૪	૦	૭	૩૭	૧	૨૪	૫
૨	૩ $\frac{૧}{૨}$	૧	૯	૪૩	૭	૩૧	૧ $\frac{૧}{૨}$
૩૨	૪	૦	૭૪૦	૧૧૯	૨	૨૭	૨૪૦

(૪૧) મા.	ફર.	યા.	ધ.	(૪૨) યા.	કવા.	નેત્ર
૩	૫	૧૩૭	૯	૨૫	૩	૨
૭	૭	૭૭	૭	૩૭	૦	૩
૯	૬	૨૦૩	૬	૫૪	૧	૧
૫	૪	૧૫૬	૨	૪૯	૨	૩
૨૭	૦	૧૩૩	૨૪૦	૧૬૭	૦	૧ ૪૦

(૪૩) યા.	કવા.	નેત્ર.	(૪૪) એલ.	કવા.	નેત્ર.
૧૮૮	૩	૨	૭૯	૩	૩
૨૯૭	૦	૧	૬૭	૪	૧
૩૨૮	૨	૩	૮૨	૧	૩
૧૬૯	૧	૨	૯૮	૩	૨
૯૮૪	૦	૦ ૪૦	૩૨૮	૩	૧ ૪૦

(૪૫) એન.	ક્યા.	નેલ.	(૪૬) ચો.યા.	કુ.	ધં.
૩૫	૨	૩	૨૦	૮	૧૦૦
૪૨	૪	૫	૩૧	૭	૮૫
૩૭	૨	૨	૨૪	૫	૩૪
૨૫	૪	૩	૩૭	૮	૧૧૩
૧૪૨	૦	૧૪૦	૧૧૫	૩	૪૪૪૦

(૪૭) રૂ.	પો.	ચો.યા.	(૪૮) એક.	રૂ.	પો.
૭	૩૩	$૨૦\frac{૧}{૨}$	૨૭	૨	૩૧
૮	૧૩	$૧૪\frac{૧}{૪}$	૩૫	૩	૨૪
૭	૨૫	$૨\frac{૧}{૨}$	૨૨	૧	૧૭
૬	૧૭	૧૧	૪૫	૦	૨૮
૩૦	૮	૧૮	૧૩૧	૦	૨૧

(૪૯) એક.	રૂ.	પો.	(૫૦) પો.	ચો.યા	કુ.	ધં.
૨૭	૧	૩૧	૨	૧૩	૭	૮૫
૪૧	૨	૨૮	૩	$૨૦\frac{૧}{૪}$	૮	૨૪
૫૧	૦	૧૮	૫	$૧૫\frac{૧}{૨}$	૬	૬૬
૪૨	૧	૨૫	૪	$૨૨\frac{૩}{૪}$	૮	૩૭
૧૬૨	૨	૨૩	૧૬	૨૪	૩૧૦૧	૪૦

(૫૧) એ. રૂ. પો. ચો.યા.

૩૫	૧	૨૩	૧૨ $\frac{૧}{૪}$
૯	૨	૧૫	૨૭ $\frac{૩}{૪}$
૧૧	૧	૨૪	૧૧
૪૨	૦	૩૫	૨ $\frac{૧}{૪}$

૯૯ ૨ ૧૮ ૨૩ ૪૦

(૫૨) રૂ. પો. ચો.યા. ધં.

૩૭	૩૩	૨૩ $\frac{૧}{૪}$	૧૨૧
૨૧	૨૫	૧૭	૧૩૫
૧૮	૧૭	૨૦ $\frac{૧}{૪}$	૧૦૨
૨૫	૧૨	૨૫	૯૭

૧૦૬ ૯ ૨૬ ૨૫. ૫૯૪.

(૫૩) ધં.યા. ધં.કુ. ધં.ધં.

૧૩	૨૫	૮૭૨
૨૨	૧૭	૧૦૦૦
૩૪	૧૧	૧૫૩૪
૨૧	૮	૪૭૯

૯૨ ૯ ૪૨૯ ૪૦

(૫૪) ધં.યા. ધં.કુ. ધં.ધં.

૨૭	૨૨	૮૫૬
૩૧	૧૫	૯૭૯
૨૪	૧૯	૭૮૭
૨૨	૬	૮૪૨

૧૦૬ ૧૦ ૮ ૪૦

(૫૫) ધં.યા. ધં.કુ. ધં.ધં.

૧૪	૨૦	૧૪૩૧
૩૨	૩	૧૫૬૦
૨૫	૧૮	૯૩૭
૨૨	૨૧	૧૩૬૪

૯૫ ૧૧ ૧૦૮ ૪૦

(૫૬) ગેલ. ક્વાર્ટ. પિં.

૨૭	૩	૧
૩૧	૨	૦
૫૪	૧	૧
૩૭	૦	૧

૧૫૦ ૩ ૧ ૪૦

(૫૭) ગેન.	કર્મ.	પિ.
૧૭	૩	૧
૨૪	૨	૧
૩૫	૩	૦
૨૫	૨	૧

૧૦૩ ૩ ૧ ૪૦

(૫૮) પેક.	ગેન.	કર્મ.
૩	૧	૩
૪	૦	૨
૫	૧	૧
૭	૧	૩

૨૧ ૧ ૧ ૪૦

(૫૯) બ્ર.	પેક.	ગેન.
૨૩	૩	૧
૩૧	૨	૧
૨૪	૦	૦
૩૫	૪	૧

૧૧૫ ૧ ૧ ૪૦

(૬૦) કર્મ.	બ્ર.	પેક.
૧૩	૩	૨
૨૪	૬	૧
૩૭	૩	૧
૪૩	૫	૨

૧૧૬ ૨ ૨ ૪૦

(૬૧) લો.	કર્મ.	બ્ર.
૧૩	૪	૭
૨૪	૩	૪
૩૭	૪	૦
૪૩	૨	૧

૧૧૬ ૪ ૪ ૪૦

(૬૨) બ્ર.	ગેન.	કર્મ.
૩૧	૧	૩
૨૫	૦	૨
૪૧	૧	૧
૨૭	૧	૩

૧૨૪ ૫ ૧ ૪૦

(૬૩) બ્ર. પેક. ગેલ.	(૬૪) ગેલ. ક્વાર્ટ. પિં. જી.
૨૯ ૩ ૧	૨૨ ૩ ૧ ૩
૩૭ ૨ ૦	૩૧ ૨ ૦ ૧
૫૩ ૩ ૧	૧૩ ૩ ૧ ૨
૪૭ ૨ ૧	૨૪ ૩ ૧ ૧
૧૬૮ ૩ ૧ ૪૦	૯૩ ૧ ૦ ૩ ૪૦

(૬૫) બ્ર. પેક. ગેલ. ક્વાર્ટ.	(૬૬) ક્વા. બ્ર. પેક. ગેલ.
૧૩ ૨ ૧ ૩	૨૩ ૩ ૩ ૧
૪૨ ૩ ૧ ૨	૩૨ ૪ ૧ ૦
૫૧ ૧ ૦ ૩	૪૧ ૬ ૨ ૧
૪૭ ૩ ૧ ૨	૫૨ ૨ ૦ ૧
૧૫૫ ૩ ૧ ૨ ૪૦	૧૫૦ ૦ ૩ ૧૪૦

(૬૭) દિ. ક. મિ. સે.	(૬૮) મહિ. અડ. દિ. ક.
૫ ૧૩ ૩૯ ૪૨	૧૩ ૩ ૫ ૧૧
૪ ૨૨ ૧૯ ૩૩	૨૧ ૨ ૪ ૧૫
૬ ૨૦ ૨૯ ૪૫	૩૭ ૩ ૬ ૧૭
૪ ૧૭ ૫૯ ૫૬	૪૧ ૨ ૫ ૧૯
૨૨ ૨ ૨૮ ૫૯ ૪૦	૧૧૫ ૧ ૧ ૧૪૪૦

(૧૬) દિ.	ક.	મિ.	સે.
૪	૧૧	૩૯	૨૮
૨	૧૩	૧૦	૩૨
૫	૨૧	૪૦	૨૯
૭	૨૩	૧૯	૧૯

૨૦ ૨૧ ૪૯ ૪૮ ૪૦

(૧૭) વ.	દિ.	ક.	મિ.
૬	૧૩૦	૨૩	૧૫
૭	૩૫૪	૧૦	૧૭
૮	૪૫	૨૨	૧૪
૯	૩૧૩	૧૩	૧૭

૩૨ ૧૧૪ ૨૧ ૩૪૦

(૧૧) વ.	અઠ.	દિ.	ક.
૧૪	૧૩	૫	૨૩
૨૨	૪૭	૪	૩
૩૫	૩૯	૩	૧૮
૨૧	૪૬	૬	૧૫

૯૪ ૪૧ ૬ ૧૧ ૪૦

(૧૨) વ.	દિ.	ક.	મિ.
૮	૨૪૪	૨૨	૪૯
૬	૩૧૫	૧૭	૩૮
૫	૨૨૩	૧૩	૪૫
૭	૧૨૯	૨૧	૪૮

૨૮ ૧૮૪ ૪ ૦ ૪૦

EX. 4. અંકસર્પાઈઝ ૪ થી.

COMPOUND SUBTRACTION. વિવિધ બાદબાકી.

(૧) પાં.	શિ.	પે.
૨૩	૧૦	૮
૧૩	૭	૫
૧૦	૩	૩ ૪૦

(૨) પાં.	શિ.	પે.
૪૫	૧૪	૭ ^૩ / _૪
૧૨	૭	૫ ^૩ / _૪
૩૩	૭	૨ ^૩ / _૪ ૪૦

(૩)	પાં.	શિ.	પે.
	૭૪	૦	$૬\frac{૩}{૪}$
	૧૩	૮	$૪\frac{૨}{૨}$
	૬૦	૧૨	$૨\frac{૨}{૪}$ જ.

(૪)	પાં.	શિ.	પે.
	૮૯	૧૫	૭
	૭૪	૧૧	૯
	૧૫	૩	૧૦ જ.

(૫)	પાં.	શિ.	પે.
	૯૩	૦	૯
	૩૭	૧૦	૧૧
	૫૫	૯	૧૦ જ.

(૬)	પાં.	શિ.	પે.
	૨૪	૦	૫
	૧૫	૧૨	૧૧
	૮	૭	૬ જ.

(૭)	પાં.	શિ.	પે.
	૧૩૨	૧૧	$૬\frac{૧}{૪}$
	૧૨૯	૧૩	$૪\frac{૨}{૨}$
	૨	૧૮	$૧\frac{૩}{૪}$ જ.

(૮)	પાં.	શિ.	પે.
	૨૨૫	૦	૦
	૩૭	૧૮	$૯\frac{૩}{૪}$
	૧૮૭	૧	$૨\frac{૧}{૪}$ જ.

(૯)	પાં.	શિ.	પે.
	૧૩૭	૧૩	$૦\frac{૧}{૪}$
	૧૧૧	૧૫	$૯\frac{૩}{૪}$
	૨૫	૧૭	$૨\frac{૧}{૨}$ જ.

(૧૦)	પાં.	શિ.	પે.
	૨૩૪	૦	$૧૧\frac{૧}{૪}$
	૧૯૫	૧૮	$૧૦\frac{૩}{૪}$
	૩૮	૨	$૦\frac{૧}{૨}$ જ.

(૧૧)	પાં.	શિ.	પે.
	૩૧૭	૧૪	$૦\frac{૧}{૪}$
	૨૩૯	૧૮	$૧૦\frac{૩}{૪}$
	૭૭	૧૫	$૧\frac{૩}{૪}$ જ.

(૧૨)	પાં.	શિ.	પે.
	૩૪૫	૦	૦
	૧૨૯	૧૭	૮
	૨૧૫	૨	$૩\frac{૧}{૪}$ જ.

(૧૩) પાં.	આં.	ડા.
૨૭	૧૧	૩
૧૩	૭	૧
૧૪	૪	૨ જી.

(૧૪) ક્વા.	પાં.	આં.
૧૩	૩	૧
૫	૧૨	૧૪
૭	૧૮	૩ જી.

(૧૫) હં.	ક્વા.	પાં.
૩૩	૦	૧૧
૧૨	૧	૨૪
૨૦	૨	૧૫ જી.

(૧૬) ક્વા.	પાં.	આં.
૨	૨૩	૦
૧	૨૫	૬
૦	૨૫	૭ જી.

(૧૭) ક્વા.	પાં.	આં.
૧૭	૧૧	૩
૮	૨૭	૧૫
૮	૧૧	૪ જી.

(૧૮) ટં.	હં.	ક્વા.
૩૨	૧	૧
૩૦	૧૪	૩
૧	૬	૨ જી.

(૧૯) હં.	ક્વા.	પાં.	આં.
૨૭	૧	૦	૩
૧૩	૦	૦	૭
૧૪	૦	૨૭	૧૨ જી.

(૨૦) હં.	ક્વા.	પાં.	આં.
૪૫	૦	૦	૩
૪૪	૦	૬	૧૩
૦	૩	૨૧	૬ જી.

(૨૧) આં.	પેનિ.	ઁ.
૧૧	૧૮	૩
૮	૧૪	૧૭
૩	૪	૧૦ જી.

(૨૨) આં.	પેનિ.	ઁ.
૩૨	૭	૨૧
૧૮	૮	૨૨
૧૩	૧૭	૨૩ જી.

(૨૩)	પાં.	આં.	પેનિ.	(૨૪)	આં.	પેનિ.	ગ્રે.
	૧૩	૭	૧૫		૧૧	૦	૦
	૬	૧૧	૧૮		૨	૧૮	૨૨
	૬	૭	૧૭ ૪૦		૮	૧	૨ ૪૦

(૨૫)	આં.	પેનિ.	ગ્રે.	(૨૬)	આં.	પેનિ.	ગ્રે.
	૨૩	૦	૪		૩૭	૦	૦
	૧	૧૫	૨૦		૦	૧૧	૧૩
	૨૧	૪	૮ ૪૦		૩૬	૮	૧૧ ૪૦

(૨૭)	આં.	પેનિ.	ગ્રે.	(૨૮)	આં.	પેનિ.	ગ્રે.
	૨૨	૨	૨		૪૨	૦	૩
	૧૩	૧૧	૧૧		૨૭	૧૩	૨૧
	૮	૧૦	૧૫ ૪૦		૧૪	૬	૬ ૪૦

(૨૯)	ડા.	સ્કુ.	ગ્રે.	(૩૦)	આં.	ડા.	સ્કુ.
	૭	૧	૧૮		૧૧	૦	૦
	૪	૦	૧૮		૮	૫	૨
	૩	૦	૧૮ ૪૦		૨	૨	૧ ૪૦

(૩૧)	પાં.	આં.	ડા.	(૩૨)	ડા.	સ્કુ.	ગ્રે.
	૩૭	૭	૧		૮	૦	૧૧
	૧૮	૧૧	૨		૬	૨	૧૫
	૧૭	૭	૧૭ ૪૦		૧	૦	૧૬ ૪૦

(૩૩)	યા.	કુ.	બં.
	૧૩	૧	૭
	૧૧	૨	૧૦
	૧	૧	૯ ૪૦

(૩૪)	પો.	યા.	કુ.
	૨૩	૩	૧
	૧૩	$૪\frac{૧}{૨}$	૨
	૯	૩	૨ ૪૦

(૩૫)	કર.	પો.	યા.
	૬	૩૭	૨
	૧	૧૫	$૪\frac{૧}{૨}$
	૫	૨૧	૩ ૪૦

(૩૬)	મા.	કર.	યા.
	૧૩	૬	૧૨૩
	૮	૭	૨૧૯
	૪	૬	૧૨૪ ૪૦

(૩૭)	મા.	કર.	પો.
	૨૪	૦	૭
	૧૧	૫	૧૮
	૧૨	૨	૨૯ ૪૦

(૩૮)	કર.	પો.	યા.
	૬	૩૮	૪
	૫	૧૮	$૪\frac{૧}{૨}$
	૧	૧૮	૫ ૪૦

(૩૯)	લી.	મા.	કર.
	૩૭	૦	૫
	૧૮	૦	૭
	૧૮	૨	૬ ૪૦

(૪૦)	કર.	પો.	યા.
	૭	૨૩	$૩\frac{૧}{૨}$
	૬	૩૫	૫
	૦	૨૭	૪ ૪૦

(૪૧)	પો.	યા.	કુ.
	૨૩	૩	૨
	૧૫	$૪\frac{૧}{૨}$	૧
	૭	૪	૧ ૪૦

(૪૨)	યા.	કુ.	બં.
	૨૩	૦	૦
	૧૫	૨	૭
	૭	૦	૫ ૪૦

(૪૩)	યા.	કયા.	નેહ.
	૧૭	૩	૨
	૧૩	૦	૧
	૪	૩	૧ ૪૦

(૪૪)	એલ.	કયા.	નેહ.
	૨૪	૧	૩
	૧૬	૨	૧
	૪	૪	૨ ૪૦

(૪૫)	ઓ.યા.	કુ.	હં.
	૧૩	૨	૭૩
	૬	૮	૧૩૧
	૬	૨	૮૬ ૪૦

(૪૬)	પો.	ઓ.યા.	કુ.
	૨૨	૧૩	૫
	૧૩	$૨૦\frac{૧}{૪}$	૮
	૮	૨૨	૬ ૪૦

(૪૭)	રૂ.	પો.	ઓ.યા.
	૩	૨	૨૫
	૨	૩૫	$૨૮\frac{૧}{૪}$
	૦	૬	૨૭ ૪૦

(૪૮)	એક.	રૂ.	પો.
	૩૭	૨	૨૯
	૨૩	૩	૩૫
	૧૩	૨	૩૪ ૪૦

(૪૯)	એક.	રૂ.	પો.
	૪૫	૨	૩૫
	૧૯	૩	૩૯
	૨૫	૨	૩૬ ૪૦

(૫૦)	રૂ.	પો.	ઓ.યા.
	૨	૩૫	૨૦
	૧	૨૧	$૨૮\frac{૧}{૪}$
	૧	૧૩	૨૨ ૪૦

(૫૧)	રૂ.	ઓ.યા.	કુ.
	૧૦	$૧૩\frac{૧}{૪}$	૪
	૮	૧૦	૭
	૨	$૨\frac{૧}{૪}$	૬ ૪૦

(૫૨)	ઓ.યા.	કુ.	હં.
	૧૨	૨	૧૩
	૮	૭	૧૩૦
	૩	૩	૨૭ ૪૦

(૫૩) ધં.યા. કુ.	ધં.		
૨૩	૧૪	૩૫૭	
૧૦	૨૫	૧૦૧૪	
૧૨	૧૪	૧૦૭૧	જાં

(૫૪) ધં.યા. કુ.	ધં.		
૩૭	૨	૪૫૯	
૭	૨૪	૧૫૩૨	
૨૯	૪	૬૫૫	જાં

(૫૫) ધં.યા. કુ.	ધં.		
૪૫	૨૪	૬૫૬	
૧૨	૧૯	૯૯૯	
૩૩	૪	૧૩૮૫	જાં

(૫૬) ધં.યા. કુ.	ધં.		
૨૭	૧૩	૨	
૧૩	૨૩	૭૩૧	
૧૬	૧૬	૬૯૯	જાં

(૫૭) ગે.	કચાઈ.	પિં.	
૩૬	૨	૦	
૩૩	૩	૧	
૨	૨	૧	જાં

(૫૮) ગે.	કચાઈ.	પિં.	
૩૫	૦	૧	
૨૯	૩	૦	
૫	૧	૧	જાં

(૫૯) પેક.	ગે.	કચાઈ.	
૨૩	૧	૦	
૧૯	૧	૩	
૩	૧	૧	જાં

(૬૦) બુ.	પેક.	ગે.	
૪૭	૨	૦	
૨૮	૩	૧	
૧૮	૨	૧	જાં

(૬૧) કચા.	બુ.	પેક.	
૪૫	૩	૧	
૩૯	૭	૨	
૫	૩	૩	જાં

(૬૨) લો.	કચા.	બુ.	
૨૨	૩	૫	
૯	૩	૭	
૧૨	૪	૬	જાં

(૬૩)	બુ.	પેક.	ગે.
	૫૭	૧	૦
	૩૬	૭	૧
	૧૭	૧	૧
	૪૦		

(૬૪)	લો.	કવા.	બુ.
	૫	૧	૧
	૨	૪	૫
	૨	૧	૪
	૪		

(૬૫)	ક.	મિ.	સે.
	૨૨	૩૬	૧૬
	૮	૪૧	૩૦
	૧૩	૫૭	૪૬
	૪૦		

(૬૬)	દિ.	ક.	મિ.
	૧૪	૧૭	૨૦
	૬	૨૧	૩૫
	૭	૧૬	૪૫
	૪૦		

(૬૭)	અક.	દિ.	ક.
	૩	૫	૨
	૨	૬	૧૩
	૦	૫	૧૩
	૪૦		

(૬૮)	મહિ.	અક.	દિ.
	૧૨	૨	૫
	૮	૩	૬
	૩	૨	૬
	૪૦		

(૬૯)	વ.	દિ.	ક.
	૩૨	૧૩૧	૨૨
	૧૬	૩૦૦	૧૩
	૧૨	૧૬૬	૬
	૪૦		

(૭૦)	વ.	અક.	દિ.
	૨૭	૩૫	૪
	૧૮	૪૭	૬
	૮	૩૬	૫
	૪૦		

(૭૧)	વ.	અક.	દિ.
	૪૫	૪૫	૩
	૩૫	૧	૬
	૧૦	૪૩	૪
	૪૦		

(૭૨)	વ.	દિ.	ક.
	૨૬	૨૧૩	૧૧
	૧૬	૨૩૧	૨૧
	૬	૩૪૬	૧૪
	૪૦		

EXERCISE 5. એકસર્સાઈઝ પ મી.

COMPOUND MULTIPLICATION. વિવિધ ગુણાકાર.

$$\begin{array}{r}
 \text{(૧) પાં. શિ. પે.} \\
 ૨૩ \quad ૮ \quad ૪ \\
 \quad \quad \quad ૨ \\
 \hline
 ૪૬ \quad ૧૬ \quad ૮ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(૨) પાં. શિ. પે.} \\
 ૩૭ \quad ૧૩ \quad ૫\frac{૧}{૪} \\
 \quad \quad \quad ૨ \\
 \hline
 ૭૫ \quad ૬ \quad ૧૦\frac{૧}{૨} \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(૩) પાં. શિ. પે.} \\
 ૫૬ \quad ૧૩ \quad ૭ \\
 \quad \quad \quad ૩ \\
 \hline
 ૧૭૮ \quad ૦ \quad ૬ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(૪) પાં. શિ. પે.} \\
 ૪૮ \quad ૧૭ \quad ૭\frac{૧}{૨} \\
 \quad \quad \quad ૩ \\
 \hline
 ૧૪૬ \quad ૧૨ \quad ૧૦\frac{૧}{૨} \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(૫) પાં. શિ. પે.} \\
 ૭૮ \quad ૨ \quad ૮ \\
 \quad \quad \quad ૪ \\
 \hline
 ૩૧૨ \quad ૧૦ \quad ૮ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(૬) પાં. શિ. પે.} \\
 ૯૬ \quad ૧૫ \quad ૬\frac{૧}{૨} \\
 \quad \quad \quad ૪ \\
 \hline
 ૩૮૭ \quad ૨ \quad ૨ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(૭) પાં. શિ. પે.} \\
 ૯૯ \quad ૧૭ \quad ૫ \\
 \quad \quad \quad ૫ \\
 \hline
 ૪૯૯ \quad ૭ \quad ૧ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{(૮) પાં. શિ. પે.} \\
 ૭૫ \quad ૧૪ \quad ૨\frac{૩}{૪} \\
 \quad \quad \quad ૫ \\
 \hline
 ૩૭૮ \quad ૧૧ \quad ૧\frac{૩}{૪} \quad ૪૦
 \end{array}$$

(૯) પાં. શિ. પે.
૧૭૧ ૧૩ ૨
૬

૧૦૨૯ ૧૯ ૦ ૪૪૦

(૧૦) પાં. શિ. પે.
૧૫૪ ૧૧ ૩ $\frac{૩}{૪}$
૬

૯૨૭ ૭ ૧૦ $\frac{૧}{૨}$ ૪૪૦

(૧૧) પાં. શિ. પે.
૧૩૪ ૬ ૯
૭

૯૪૦ ૭ ૩ ૪૪૦

(૧૨) પાં. શિ. પે.
૧૬૧ ૧૨ ૭ $\frac{૧}{૨}$
૭

૧૧૩૧ ૮ ૪ $\frac{૧}{૨}$ ૪૪૦

(૧૩) પાં. શિ. પે.
૧૬૫ ૧૪ ૨
૮

૧૩૨૫ ૧૩ ૪ ૪૪૦

(૧૪) પાં. શિ. પે.
૧૭૩ ૧૮ ૫ $\frac{૧}{૪}$
૮

૧૩૯૧ ૭ ૬ ૪૪૦

(૧૫) પાં. શિ. પે.
૧૧૫ ૭ ૯
૯

૧૦૩૮ ૯ ૯ ૪૪૦

(૧૬) પાં. શિ. પે.
૧૩૫ ૧૫ ૪ $\frac{૩}{૪}$
૯

૧૨૨૧ ૧૮ ૬ $\frac{૩}{૪}$ ૪૪૦

(૧૭) પાં. શિ. પે.
૧૨૪ ૫ ૪
૧૦

૧૨૬૨ ૧૩ ૪ ૪૪૦

(૧૮) પાં. શિ. પે.
૧૭૫ ૪ ૬ $\frac{૧}{૨}$
૧૦

૧૭૫૨ ૭ ૧૧ ૪૪૦

$$\begin{array}{rcl}
 (૧૬) & \text{પાં. શિ. પે.} & \\
 ૧૭૧ & ૧૩ & ૧૧ \\
 & & ૧૧
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ૧૮૮૮ & ૧૩ & ૧ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 (૨૦) & \text{પાં. શિ. પે.} & \\
 ૧૮૩ & ૧૨ & ૧૦\frac{૩}{૪} \\
 & & ૧૧
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ૨૦૨૦ & ૧ & ૧૦\frac{૩}{૪} \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 (૨૧) & \text{પાં. શિ. પે.} & \\
 ૩૭ & ૦ & ૨\frac{૩}{૪} \\
 & & ૧૨
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ૪૪૪ & ૨ & ૬ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 (૨૨) & \text{પાં. શિ. પે.} & \\
 ૫૧ & ૧૦ & ૦\frac{૧}{૩} \\
 & & ૧૨
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ૬૧૮ & ૦ & ૧ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 (૨૩) & \text{પાં. શિ. પે.} & \\
 ૧૨૮ & ૧૭ & ૩ \\
 & & ૧૨
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ૧૫૪૬ & ૭ & ૦ \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 (૨૪) & \text{પાં. શિ. પે.} & \\
 ૧૭૧ & ૧૩ & ૫\frac{૧}{૪} \\
 & & ૧૨
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ૨૦૬૦ & ૧ & ૩ \quad ૪૦
 \end{array}$$

EXERCISE 6. ઓકસસોઈઝ ૬ થી.

$$\begin{array}{rcl}
 (૧) & \text{પાં. શિ. પે.} & \\
 ૨૩ & ૧૭ & ૫\frac{૧}{૪} \\
 & & ૧૫
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ૩૫૮ & ૧ & ૧૦\frac{૩}{૪} \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 (૨) & \text{પાં. શિ. પે.} & \\
 ૭૬ & ૧૪ & ૧૦\frac{૧}{૪} \\
 & & ૧૮
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ૧૪૩૫ & ૭ & ૪\frac{૩}{૪} \quad ૪૦
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} (3) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૯૩ & ૮ & ૩\frac{૧}{૨} \\ & & & ૨૧ \end{array}$$

$$\hline ૧૯૬૧ \quad ૧૪ \quad ૧\frac{૧}{૨} \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૪) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૪૯ & ૧૨ & ૮ \\ & & & ૨૮ \end{array}$$

$$\hline ૧૩૮૯ \quad ૧૪ \quad ૮ \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૫) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૬૮ & ૭ & ૪\frac{૩}{૪} \\ & & & ૩૫ \end{array}$$

$$\hline ૨૩૯૨ \quad ૧૮ \quad ૧૦\frac{૧}{૪} \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૬) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૯૭ & ૧૯ & ૯\frac{૧}{૨} \\ & & & ૪૮ \end{array}$$

$$\hline ૪૭૦૩ \quad ૧૦ \quad ૦ \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૭) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૭ & ૪ & ૩\frac{૧}{૪} \\ & & & ૬૪ \end{array}$$

$$\hline ૫૫૮૧ \quad ૧૩ \quad ૪ \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૮) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૯૨ & ૧૧ & ૧૦ \\ & & & ૭૦ \end{array}$$

$$\hline ૬૪૮૧ \quad ૮ \quad ૪ \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૯) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૩૭ & ૧૩ & ૨\frac{૧}{૨} \\ & & & ૮૧ \end{array}$$

$$\hline ૩૦૫૦ \quad ૯ \quad ૧૦\frac{૧}{૨} \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૧૦) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૪૨ & ૧૦ & ૯\frac{૧}{૪} \\ & & & ૮૮ \end{array}$$

$$\hline ૩૭૪૩ \quad ૭ \quad ૧૦ \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૧૧) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૯૮ & ૧૮ & ૩ \\ & & & ૯૬ \end{array}$$

$$\hline ૯૪૯૫ \quad ૧૨ \quad ૦ \quad ૪૦$$

$$\begin{array}{rcl} (૧૨) & \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ & ૪૩ & ૧૨ & ૫\frac{૩}{૪} \\ & & & ૧૩૨ \end{array}$$

$$\hline ૫૭૫૮ \quad ૭ \quad ૩ \quad ૪૦$$

$$(13) \begin{array}{rcl} \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ 22 & 10 & 2\frac{1}{8} \\ & & 121 \end{array}$$

$$\hline 2228 \quad 10 \quad 2 \quad 100$$

$$(14) \begin{array}{rcl} \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ 3 & 14 & 1 \\ & & 196 \end{array}$$

$$\hline 338 \quad 2 \quad 0 \quad 100$$

$$(15) \begin{array}{rcl} \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ 10 & 11 & 2\frac{1}{8} \\ & & 290 \end{array}$$

$$\hline 2149 \quad 14 \quad 10\frac{1}{8} \quad 100$$

$$(16) \begin{array}{rcl} \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ 13 & 9 & 2\frac{3}{8} \\ & & 264 \end{array}$$

$$\hline 3191 \quad 13 \quad 10\frac{3}{8} \quad 100$$

EX. 7. અકસરીઈઝ ૭ મી.

$$(1) \begin{array}{rcl} \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ 83 & 2 & 1\frac{1}{8} \\ & & 16 \end{array}$$

$$\hline 124 \quad 1 \quad 10\frac{3}{8} \quad 100$$

$$(2) \begin{array}{rcl} \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ 89 & 13 & 2\frac{1}{2} \\ & & 23 \end{array}$$

$$\hline 1061 \quad 3 \quad 12\frac{1}{2} \quad 100$$

$$(3) \begin{array}{rcl} \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ 33 & 14 & 2\frac{1}{8} \\ & & 26 \end{array}$$

$$\hline 1696 \quad 18 \quad 11\frac{1}{8} \quad 100$$

$$(4) \begin{array}{rcl} \text{પાં.} & \text{શિ.} & \text{પે.} \\ 96 & 11 & 3 \\ & & 38 \end{array}$$

$$\hline 2613 \quad 12 \quad 1 \quad 100$$

$$(૫) \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ ૧૮ \quad ૧૫ \quad ૨\frac{૧}{૨} \\ \hline ૪૭ \end{array}$$

$$\underline{૮૮૧ \quad ૧૪ \quad ૯\frac{૧}{૨} \quad ૪૦}$$

$$(૬) \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ ૨૪ \quad ૧૪ \quad ૩\frac{૧}{૪} \\ \hline ૬૨ \end{array}$$

$$\underline{૧૫૩૨ \quad ૪ \quad ૯\frac{૧}{૨} \quad ૪૦}$$

$$(૭) \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ ૧૮ \quad ૧૦ \quad ૮\frac{૧}{૨} \\ \hline ૧૭૯ \end{array}$$

$$\underline{૧૫૪૩ \quad ૫ \quad ૧૧\frac{૧}{૨} \quad ૪૦}$$

$$(૮) \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ ૧૫ \quad ૧૭ \quad ૪\frac{૩}{૪} \\ \hline ૯૩ \end{array}$$

$$\underline{૧૪૭૫ \quad ૧૭ \quad ૯\frac{૩}{૪} \quad ૪૦}$$

$$(૯) \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ ૨૩ \quad ૧૮ \quad ૬\frac{૧}{૪} \\ \hline ૧૦૬ \end{array}$$

$$\underline{૨૫૩૬ \quad ૩ \quad ૨\frac{૧}{૨} \quad ૪૦}$$

$$(૧૦) \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ ૧૬ \quad ૧૩ \quad ૧૭\frac{૩}{૪} \\ \hline ૧૩૯ \end{array}$$

$$\underline{૨૩૧૮ \quad ૧૬ \quad ૯\frac{૧}{૪} \quad ૪૦}$$

$$(૧૧) \begin{array}{r} \text{હં. કવા. પાં. આં. ડાં.} \\ ૦ \quad ૩ \quad ૬ \quad ૧૩ \quad ૧૫ \\ \hline ૮ \end{array}$$

$$\underline{૬ \quad ૧ \quad ૨૬ \quad ૧૫ \quad ૮૪.}$$

$$(૧૨) \begin{array}{r} \text{ટં. હં. કવા. પાં. આં.} \\ ૪ \quad ૧૩ \quad ૦ \quad ૧૭ \quad ૧૦ \\ \hline ૯ \end{array}$$

$$\underline{૪૧ \quad ૧૮ \quad ૧ \quad ૧૮ \quad ૧૦ \quad ૪.}$$

$$(૧૩) \begin{array}{r} \text{ટં. હં. કવા. પાં. આં.} \\ ૫ \quad ૨૭ \quad ૦ \quad ૨૭ \quad ૫ \\ \hline ૨૫ \end{array}$$

$$\underline{૧૫૯ \quad ૧ \quad ૦ \quad ૧૦ \quad ૧૩ \quad ૪૦}$$

$$(૧૪) \begin{array}{r} \text{ટં. હં. કવા. પાં. આં.} \\ ૯ \quad ૧૬ \quad ૧ \quad ૦ \quad ૫ \\ \hline ૩૨ \end{array}$$

$$\underline{૩૧૪ \quad ૦ \quad ૦ \quad ૧૦ \quad ૦ \quad ૪૦}$$

(૧૫) ટં. હં. કવા. પાં. આં. ડા. (૧૬) ટં. હં. કવા. પાં. આં. ડા.
 ૦ ૧૭ ૩ ૦ ૧૫ ૭ ૧૮ ૦ ૩ ૫ ૦ ૧૩
 ૩૬ ૪૫

૩૧ ૧૯ ૧ ૬ ૧૧ ૧૨ ૮૧૧ ૧૫ ૩ ૩ ૪ ૯

(૧૭) પાં. આં. પેનિ. ટ્રે. (૧૮) પાં. આં. પેનિ. ટ્રે.
 ૩ ૮ ૧૫ ૧૩ ૨ ૭ ૯ ૨૨
 ૪૯ ૫૦

૧૮૨ ૧૦ ૧ ૧૩ ૪૦ ૧૩૧ ૨ ૧૫ ૨૦ ૪૦

(૧૯) લી. મા. ફર. યા. ડુ. ઇં. (૨૦) લી. મા. ફર. યા. ડુ. ઇં.
 ૦ ૦ ૫ ૭૮ ૨ ૭ ૦ ૦ ૭ ૮૭ ૧ ૫
 ૫૬ ૬૪

૧૨ ૧ ૪ ૧૬ ૦ ૮ ૧૯ ૨ ૧ ૯૮ ૦ ૮

(૨૧) એક. રૂ. પો. (૨૨) એક. રૂ. પો.
 ૫ ૩ ૨૭ ૧૭ ૧ ૩૧
 ૭૦ ૭૨

૪૧૪ ૧ ૧૦ ૪૦ ૧૨૫૫ ૩ ૩૨ ૪૦

(૨૩) ઓ.યા. ડુ. ઇં. (૨૪) ઓ.યા. ડુ. ઇં.
 ૩ ૯ ૧૩૧ ૧૭ ૨૧ ૫૭
 ૮૦ ૮૪

૩૧૯ ૧ ૧૧૨ ૪૦ ૧૪૯૩ ૧૧ ૧૩૩૨ ૪૦

(૨૫) ગેલ. ક્વાર્ટ. પિં.

૮૭ ૩ ૧

૯૦

૭૬૦૮ ૩ ૦ ૪૦

(૨૬) ગેલ. ક્વાર્ટ. પિં.

૩૭ ૨ ૧

૯૬

૩૬૧૨ ૦ ૦ ૪૦

(૨૭) લો. ક્વા. યુ. પેક.

૦ ૪ ૬ ૨

૧૦૦

૯૬ ૧ ૨ ૦ ૪૦

(૨૮) લો. ક્વા. યુ. પેક.

૦ ૩ ૫ ૨

૧૦૮

૭૬ ૩ ૨ ૦ ૪૦

(૨૯) વ. દિ. ક. મિ. સે.

૦ ૫ ૧૭ ૩૯ ૨૦

૧૨૦

૧ ૩૨૩ ૬ ૪૦ ૦ ૪

(૩૦) વ. દિ. ક. મિ. સે.

૧૭ ૧૧૦ ૧૭ ૦ ૫૭

૧૪૪

૨૪૯૧ ૨૪૭ ૨ ૧૬ ૪૮ ૪૦

EX. 8. અંકસર્સાધન ૮ મી.

COMPOUND DIVISION. વિવિધ ભાગાકાર.

(૧) પાં. શિ. પે.

૨) ૨૬ ૧૫ $3\frac{1}{2}$

૧૩ ૭ $5\frac{3}{4}$ ૪૦

(૨)

પાં. શિ. પે.

૩) ૧૨ ૧૪ $3\frac{3}{4}$

૪ ૪ $4\frac{1}{4}$ ૪૦

(૩) પાં. શિ. પે.

૪) ૫૬ ૧૫ ૮

૧૪   ૩   ૧૧   ૪૦

(૪) પાં. શિ. પે.

૫) ૭૬ ૧૭ ૨ $\frac{૧}{૪}$

૧૫   ૭   ૫ $\frac{૧}{૪}$ ૪૦

(૫) પાં. શિ. પે.

૬) ૮૪ ૧૦ ૩

૧૪   ૧   ૮ $\frac{૩}{૪}$ ૪૦

(૬) પાં. શિ. પે.

૭) ૬૦ ૧૩ ૮ $\frac{૩}{૪}$

૧૨   ૧૯   ૧ $\frac{૩}{૪}$ ૪૦

(૭) પાં. શિ. પે.

૮) ૭૫ ૭ ૬

૯   ૮   ૫ $\frac{૩}{૪}$ ૪૦

(૮) પાં. શિ. પે.

૯) ૮૭ ૧૬ ૮ $\frac{૧}{૪}$

૯   ૧૫   ૨ $\frac{૩}{૪}$ ૪૦

(૯) પાં. શિ. પે.

૧૦) ૯૧ ૧૪ ૪ $\frac{૩}{૪}$

૯   ૩   ૫ $\frac{૩}{૪}$ ૪૦

(૧૦) પાં. શિ. પે.

૧૧) ૭૪ ૧૭ ૭ $\frac{૩}{૪}$

૬   ૧૬   ૧ $\frac{૩}{૪}$ ૪૦

(૧૧) પાં. શિ. પે.

૧૨) ૫૭ ૧૩ ૦

૪   ૧૬   ૧   ૪૦

(૧૨) પાં. શિ. પે.

૧૨) ૮૭ ૧૩ ૬

૭   ૬   ૧ $\frac{૩}{૪}$ ૪૦

EX. ૭. ઝાંકસસાઈઝ દે મી.

(૧) પાં. શિ. પે.

૧૭,૬ ૧૬ ૮ ÷ ૧૦
૨૦

૧૩,૬ શિ.

૧૨

૮,૦ પે.

પાં. શિ. પે.

૧૭ ૧૩ ૮ નં.

(૨) પાં. શિ. પે.

૩,૦ ૬ ૩ ÷ ૧૦
૨૦

૦,૬ શિ.

૧૨

૭,૫ પે.

૪

૨,૦ ફા.

પાં. શિ. પે. ફા.

૩ ૦ ૭ ૨ નં.

(૩) પાં. શિ. પે.

૩,૨૯ ૧ ૩ ÷ ૧૦૦
૨૦

૫,૮૧ શિ.

૧૨

૯,૭૫ પે.

૪

૩,૦૦ ફા.

પાં. શિ. પે. ફા.

૩ ૫ ૯ ૩ નં.

(૪) પાં. શિ. પે.

૭૩ ૧૨ ૧૧ ÷ ૧૦૦
૨૦

૧૪,૭૨ શિ.

૧૨

૮,૭૫ પે.

૪

૩,૦૦ ફા.

પાં. શિ. પે. ફા.

૦ ૧૪ ૮ ૩ નં.

(૧) પાં. શિ. પે.
૧,૫૧૧ ૬ ૨ ÷ ૧૦૦૦
૨૦

૧૦,૨૨૬ શિ.

૧૨

૨,૭૫૦ પે.

૪

૩,૦૦૦ ફા.

પાં. શિ. પે. ફા.

૧ ૧૦ ૨ ૩ જા.

(૨) પાં. શિ. પે.
૭૨ ૧૮ ૪ ÷ ૧૦૦૦
૨૦

૧,૪૫૮ શિ.

૧૨

૫,૫૦૦ પે.

૪

૨,૦૦૦ ફા.

પાં. શિ. પે. ફા.

૦ ૧ ૫ ૨ જા.

(૭) પાં. શિ. પે.
૬૪૫ ૧૬ ૮ ÷ ૧૦૦૦૦
૨૦

૧,૨૬૧૬ શિ.

૧૨

૩,૫૦૦૦ પે.

૪

૨,૦૦૦૦ ફા.

પાં. શિ. પે. ફા.

૦ ૧ ૩ ૨ જા.

(૮) પાં. શિ. પે.
૧૦૬૨ ૧૦ ૦ ÷ ૧૦૦૦૦૦
૨૦

૨,૧૨૫૦ શિ.

૧૨

૧,૫૦૦૦૦ પે.

૪

૨,૦૦૦૦ ફા.

પાં. શિ. પે. ફા.

૦ ૨ ૧ ૨ જા.

EX. 10. એકસસાઈઝ ૧૦ મી.

(૧) પાં. શિ. પે.
૨૦) ૭૦૨ ૬ ૩

૩૫ ૨ ૩ $\frac{3}{8}$ ૪૦

(૨) પાં. શિ. પે.
૧૪) ૧૮૭ ૧૪ ૧૧

૧૩ ૮ ૨ $\frac{1}{2}$ ૪૦

(૩) પાં. શિ. પે.
૧૮) ૨૭૫ ૧૫ ૧ $\frac{1}{2}$

૧૫ ૬ ૪ $\frac{3}{8}$ ૪૦

(૪) પાં. શિ. પે.
૪૦) ૩૪૫ ૧૩ ૪

૮ ૧૨ ૧૦ ૪૦

(૫) પાં. શિ. પે.
૨૫) ૩૪૫ ૧૦ ૫

૧૩ ૧૬ ૫ ૪૦

(૬) પાં. શિ. પે.
૩૨) ૩૫૧ ૧૪ ૮

૧૦ ૧૮ ૧૦ ૪૦

(૭) પાં. શિ. પે.
૧૨૦) ૪૮૫ ૧૭ ૬

૪ ૦ ૧૧ $\frac{3}{8}$ ૪૦

(૮) પાં. શિ. પે.
૪૦૦) ૪૫૭ ૧૮ ૪

૧ ૨ ૧૦ $\frac{3}{8}$ ૪૦

(૯) પાં. શિ. પે.
૩૬) ૨૦૮ ૧૬ ૯

૫ ૧૬ ૦ $\frac{1}{2}$ ૪૦

(૧૦) પાં. શિ. પે.
૪૨) ૩૬૨ ૧૮ ૧૦ $\frac{1}{2}$

૮ ૧૨ ૧૦ $\frac{1}{2}$ ૪૦

(૧૧) પાં. શિ. પે.
(૦૦) ૬૯૨ ૧૦ ૦

૦ ૧૭ ૩ $\frac{3}{8}$ ૬૪૦

(૧૩) પાં. શિ. પે.
૪૫) ૩૪૭ ૧ ૩

૭ ૧૪ ૩ ૬૪૦

(૧૫) પાં. શિ. પે.
૬૦૦૦) ૩૬૨ ૧૦ ૦

૦ ૧ ૨ $\frac{1}{2}$ ૬૪૦

(૧૭) પાં. શિ. પે.
૫૪) ૪૦૮ ૦ ૯

૭ ૧૧ ૧ $\frac{1}{2}$ ૬૪૦

(૧૯) પાં. શિ. પે.
૮૧) ૩૬૩ ૧૮ ૨ $\frac{1}{8}$

૪ ૯ ૧૦ $\frac{1}{8}$ ૬૪૦

(૨૧) પાં. શિ. પે.
૯૯) ૩૮૬ ૧૬ ૫ $\frac{1}{8}$

૩ ૧૮ ૧ $\frac{3}{8}$ ૬૪૦

(૨૩) પાં. શિ. પે.
(૧૩૨) ૩૧૯ ૨ ૯

૨ ૮ ૪ $\frac{1}{8}$ ૬૪૦

(૧૨) પાં. શિ. પે.
૨૪૦૦) ૧૧૩૭ ૧૦ ૦

૦ ૯ ૫ $\frac{3}{8}$ ૬૪૦

(૧૪) પાં. શિ. પે.
૬૩) ૪૫૭ ૧ ૬ $\frac{3}{8}$

૭ ૫ ૧ $\frac{1}{8}$ ૬૪૦

(૧૬) પાં. શિ. પે.
૩૬૦૦) ૧૫૫૬ ૫ ૦

૦ ૮ ૭ $\frac{3}{8}$ ૬૪૦

(૧૮) પાં. શિ. પે.
૭૭) ૪૫૩ ૧૧ ૬ $\frac{3}{8}$

૫ ૧૭ ૬ $\frac{3}{8}$ ૬૪૦

(૨૦) પાં. શિ. પે.
૯૬) ૪૭૩ ૧૪ ૦

૪ ૧૮ ૮ $\frac{1}{8}$ ૬૪૦

(૨૨) પાં. શિ. પે.
૧૦૮) ૩૭૪ ૧૯ ૩

૩ ૯ ૫ $\frac{1}{8}$ ૬૪૦

(૨૪) પાં. શિ. પે.
૧૪૪) ૫૭૬ ૩ ૦

૪ ૦ ૦ $\frac{1}{8}$ ૬૪૦

EX. 11. ઓકસાઈઝ ૧૧ મી.

પાં. શિ. પે.	પાં. શિ. પે.
(૧) ૧૩) ૩૭૫ ૧૩ પકું (૨) ૧૭) ૨૮૯ ૦ ૮૩ ૧૭ પાં.	
૨૬	૧૭ ૪
૧૧૫	૧૧૯ ૧૭) ૩૪ (૨ કા.
૧૦૪	૧૧૯ ૩૪
૧૧	૦૦૦ ૦૦
૨૦	

પાં. શિ. પે. કા.
૧૩) ૨૩૩ (૧૭ શિ.
૧૩

૧૦૩
૯૧
૧૨
૧૨
૧૩) ૧૪૯ (૧૧ પે.
૧૩
૧૯
૧૩
૬
૪
૧૩) ૨૧ (૨ કા.
૨૬
૦૦

પાં. શિ. પે. કા.
૧૭ ૦ ૦ ૨ ૪૪ ૫૫.

પાં. શિ. પે. કા.
૨૮ ૧૭ ૧૧ ૨ ૪૪ ૫૫.

$$(3) 10) 242 \text{ પાં. શિ. પે. } 1 \text{ } 2 \div 100 (8) 23) 846 \text{ પાં. શિ. પે. } 0 \text{ } 11 \frac{5}{8} (16 \text{ પાં.}$$

$$16) 24 \text{ પાં. શિ. પે. } 1 \text{ } 2 \div 100 (8) 23) 846 \text{ પાં. શિ. પે. } 0 \text{ } 11 \frac{5}{8} (16 \text{ પાં.}$$

$$16$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$1$$

$$20$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$16) 133 \text{ (9 શિ.}$$

$$133$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$3$$

$$12$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$16) 36 \text{ (2 પે.}$$

$$36$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$00$$

$$\text{પાં. શિ. પે.}$$

$$1 \text{ } 9 \text{ } 2 \text{ જવાબ.}$$

$$\text{પાં. શિ. પે.}$$

$$23) 846 \text{ પાં. શિ. પે. } 0 \text{ } 11 \frac{5}{8} (16 \text{ પાં.}$$

$$23$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$226$$

$$200$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$16$$

$$20$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$23) 360 \text{ (16 શિ.}$$

$$23$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$140$$

$$136$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$12$$

$$12$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$23) 144 \text{ (6 પે.}$$

$$136$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$10$$

$$8$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$23) 66 \text{ (3 કી.}$$

$$66$$

$$\underline{\hspace{1cm}}$$

$$00$$

$$\text{પાં. શિ. પે. કી.}$$

$$16 \text{ } 16 \text{ } 6 \text{ } 3 \text{ જા.}$$

પાં. શિ. પે.

(૫) ૨૬) ૩૭૧ ૨ ૯૩ (૧૨ પાં. (૬) ૧૦૦) ૫૧૩ ૮ ૯ ÷ ૩૧૦૦

૨૬

૮૧

૫૮

૨૩

૨૦

૨૬) ૪૬૨ (૧૫ શિ.

૨૬

૧૭૨

૧૪૫

૨૭

૧૨

૨૬) ૩૩૩ (૧૧ પે.

૨૬

૪૩

૨૬

૧૪

૪

પાં. શિ. પે.

૩૧) ૫ ૨ ૮ $\frac{૧}{૪}$ (૦ પાં.

૨૦

૩૧) ૧૦૨ (૩ શિ.

૬૩

૬

૧૨

૩૧) ૧૧૬ (૩ પે.

૬૩

૨૩

૪

૩૧) ૬૩ (૩ ક્કા.

૬૩

૦૦

પાં. શિ. પે. ક્કા.

૦ ૩ ૩ ૩ ૪૦

૨૬) ૫૮ (૨ ક્કા.

૦૦

પાં. શિ. પે. ક્કા.

૧૨ ૧૫ ૧૧ ૨ ૪૦

$$(9) \quad \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ 390) 812 \quad 0 \quad 2\frac{2}{3} \end{array}$$

$$1 \quad 2 \quad 3\frac{1}{3} \quad \text{જા.}$$

$$(1) \quad \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ 86) 912 \quad 11 \quad 7\frac{1}{8} \end{array}$$

$$19 \quad 7 \quad 0\frac{1}{8} \quad \text{જા.}$$

$$(10) \quad \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ 123) 1394 \quad 13 \quad 6\frac{3}{8} \end{array}$$

$$11 \quad 3 \quad 6\frac{1}{8} \quad \text{જા.}$$

$$(10) \quad \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ 100) 2446 \quad 24 \quad 6 \div 11600 \end{array}$$

$$116) 24 \quad 11 \quad 10\frac{2}{3}$$

$$0 \quad 2 \quad 6\frac{1}{2} \quad \text{જા.}$$

$$(11) \quad \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \\ 10) 2846 \quad 2 \quad 11 \div 3640 \end{array}$$

$$348) 2384 \quad 11 \quad 8\frac{1}{2}$$

$$364) 284 \quad 12 \quad 3\frac{1}{2}$$

$$6 \quad 12 \quad 6\frac{1}{8} \quad \text{જા.}$$

$$0 \quad 13 \quad 4\frac{1}{2} \quad \text{જા.}$$

EX. 12. અંકસરોઈઝ ૧૨ મી.

$$(1) \quad \begin{array}{r} \text{પાં. શિ. પે.} \quad \text{પાં. શિ. પે.} \end{array}$$

$$11 \quad 7 \quad 6\frac{3}{8} \div 1 \quad 4 \quad 3\frac{3}{4}$$

$$11 \quad 7 \quad 6\frac{3}{8} = 10634 \text{ ફા.}$$

$$1 \quad 4 \quad 3\frac{3}{8} = 1214 \text{ ફા.}$$

$$1214) 10634$$

૯ જવાબ.

(૨) પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.
 - ૨૨ ૧૫ $૭\frac{૧}{૨} \div ૩$ ૧૫ $૧૧\frac{૧}{૨}$
 ૨૨ ૧૫ $૭\frac{૧}{૨} = ૨૧૮૭૦$ રૂ.
 ૩ ૧૫ $૩\frac{૩}{૪} = ૩૬૪૫$ રૂ.
 ૩૬૪૫) ૨૧૮૭૦

---

૬ જવાબ.

---

(૩) પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.
 ૧૦૨ ૧૦ $૩\frac{૩}{૪} \div ૧૧$ ૭ $૯\frac{૩}{૪}$
 ૧૦૨ ૧૦ $૩\frac{૩}{૪} = ૯૮૪૧૫$ રૂ.
 ૧૧ ૭ $૯\frac{૩}{૪} = ૧૦૬૩૫$ રૂ.
 ૧૦૬૩૫) ૯૮૪૧૫

---

૯ જવાબ.

---

(૪) પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.
 ૬૮ ૬ $૧૦\frac{૧}{૨} \div ૨$ ૧૦ $૭\frac{૧}{૨}$
 ૬૮ ૬ $૧૦\frac{૧}{૨} = ૬૫૬૧૦$ રૂ.
 ૨ ૧૦ $૭\frac{૧}{૨} = ૨૪૩૦$ રૂ.
 ૨૪૩૦) ૬૫૬૧૦

---

૨૭ જવાબ.

---

(૫) પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.
 $૬૮ \quad ૬ \quad ૧૦\frac{૧}{૨} \div ૭ \quad ૧૧ \quad ૧૦\frac{૧}{૨}$
 $૬૮ \quad ૬ \quad ૧૦\frac{૧}{૨} = ૬૫૬૧૦ \text{ ફા.}$
 $૭ \quad ૧૧ \quad ૧૦\frac{૧}{૨} = ૭૨૬૦ \text{ ફા.}$
 $૭૨૬૦) ૬૫૬૧૦$

૯ જવાબ.

(૬) પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.
 $૨૦૫ \quad ૦ \quad ૭\frac{૧}{૨} \div ૩૪ \quad ૩ \quad ૫\frac{૧}{૪}$
 $૨૦૫ \quad ૦ \quad ૭\frac{૧}{૨} = ૧૬૬૮૩૦ \text{ ફા.}$
 $૩૪ \quad ૩ \quad ૫\frac{૧}{૪} = ૩૨૮૦૫ \text{ ફા.}$
 $૩૨૮૦૫) ૧૬૬૮૩૦$

૬ જવાબ.

(૭) પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.
 $૬૮૪ \quad ૭ \quad ૬ \div ૭૬ \quad ૦ \quad ૧૦$
 $૬૮૪ \quad ૭ \quad ૬ = ૧૬૪૨૫૦ \text{ પે.}$
 $૭૬ \quad ૦ \quad ૧૦ = ૧૮૨૫૦ \text{ પે.}$
 $૧૮૨૫૦) ૧૬૪૨૫૦$

૯ જવાબ.

(૮) પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.

$$\begin{array}{rclclcl}
 ૧૭૧ & ૧ & ૧૦\frac{૧}{૨} \div ૫૭ & ૦ & ૭\frac{૧}{૨} \\
 ૧૭૧ & ૧ & ૧૦\frac{૧}{૨} = ૧૬૪૨૫૦ & & કિ. \\
 ૫૭ & ૦ & ૭\frac{૧}{૨} = ૫૪૭૫૦ & & કિ. \\
 ૫૪૭૫૦ &) ૧૬૪૨૫૦
 \end{array}$$

૩ જગ્યા.

(૯) હં. કા. પાં. હં. કા. પાં.

$$\begin{array}{rclclcl}
 ૮૯ & ૦ & ૨૨ \div ૩ & ૧ & ૧ \\
 ૮૯ & ૦ & ૨૨ = ૮૬૯૦ & & પાં. \\
 ૩ & ૧ & ૧ = ૩૭૦ & & પાં. \\
 ૩૭૦ &) ૮૬૯૦
 \end{array}$$

૨૭ જગ્યા.

(૧૦) માં. ફર. યુ. ઇ.

$$\begin{array}{rclclcl}
 ૧૯૫ & ૭ \div ૭ & ૧ \\
 ૧૯૫ & ૭ = ૧૨૪૧૦૬૪૦ & ઇ. \\
 & યુ. & ઇ. \\
 & ૭ & ૧ = ૯૦ & ઇ. \\
 ૯,૦ &) ૧૨૪૧૦૬૪,૦
 \end{array}$$

૧૩૭૮૬૧ જગ્યા.

૮૩

(૧૧) હં. કવા. પાં. હં. કવા. પાં.
 ૮૧ ૧ ૧૬ ÷ ૧ ૩ ૧૬
 ૮૧ ૧ ૧૬ = ૯૧૧૬ પાં.
 ૧ ૩ ૧૬ = ૨૧૨ પાં.
 ૨૧૨)૯૧૧૬

૪૩ જવાબ.

(૧૨) પાં. આં. પેનિ. એ. પેનિ. એ.
 ૯ ૯ ૩ ૧૨ ÷ ૫ ૯
 ૯ ૯ ૩ ૧૨ = ૫૬૨૪૪ એ.
 ૫ ૯ = ૧૨૯ એ.
 ૧૨૯) ૫૬૨૪૪

૪૩૬ જવાબ.

(૧૩) મા. ફર. પો. મા. ફર. પો.
 ૫૧૩ ૪ ૨૩ ÷ ૧૭ ૫ ૨૭
 ૫૧૩ ૪ ૨૩ = ૧૬૪૩૪૩ પો.
 ૧૭ ૫ ૨૭ = ૫૬૬૭ પો.
 ૫૬૬૭) ૧૬૪૩૪૩

૨૯ જવાબ.

(૧૪) મા. ફર. પો. મા. ફર. પો.
 $૧૦૨૭ \ ૧ \quad ૬ \div ૧૭ \ ૫ \ ૨૭$
 $૧૦૨૭ \ ૧ \quad ૬ = ૩૨૮૬૮૬ \text{ પો.}$
 $૧૭ \ ૫ \ ૨૭ = ૫૬૬૭ \text{ પો.}$
 ૫૬૬૭) ૩૨૮૬૮૬

૫૮ જવાબ.

(૧૫) કવા. બ્ર. પેક. કવા. બ્ર. પેક.
 $૨૪૪ \ ૩ \quad ૧ \div ૩ \quad ૦ \ ૩$
 $૨૪૪ \ ૩ \quad ૧ = ૭૮૨૧ \text{ પેક.}$
 $૩ \ ૦ \quad ૩ = ૯૯ \text{ પેક.}$
 ૯૯) ૭૮૨૧

૭૯ જવાબ.

(૧૬) ઝો. ર. પો. ઝો. ર. પો.
 $૨૩૬૬ \ ૩ \quad ૩૬ \div ૯૧ \quad ૦ \ ૬$
 $૨૩૬૬ \ ૩ \quad ૩૬ = ૩૭૮૭૧૬ \text{ પો.}$
 $૯૧ \ ૦ \quad ૬ = ૧૪૫૬૬ \text{ પો.}$
 ૧૪૫૬૬) ૩૭૮૭૧૬

૨૬ જવાબ.

EX. 13. અંકસર્ગોર્થન ૧૩ મી.

- (૧) ૮૩૫ ગિનિનાં પાઉન્ડ અને ૫૩૮ પાઉન્ડની અડધી ફેટલા ? ગિનિ ફેટલા ?

$$\begin{array}{r} ૮૩૫ \text{ ગિ.} \\ ૨૧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૫૩૮ \text{ પાં.} \\ ૨૦ \\ \hline \end{array}$$

$$૨૦) ૧૭૫૩,૫ \text{ શિ.}$$

$$\begin{array}{r} ૧૦૭૬૦ \text{ શિ.} \\ ૨ \\ \hline \end{array}$$

$$૮૭૬-૧૫ \text{ શિ}$$

$$\text{પાં. શિ.}$$

$$૮૭૬ \text{ ૧૫ જવાબ.}$$

$$૨૧) ૨૧૫૨૦ \text{ અ.શિ.}$$

$$\begin{array}{r} ૧૦૨૪-૧૬ \text{ અ.શિ.} = ૮ \text{ શિ.} \\ \text{પાં. શિ.} \end{array}$$

$$૧૦૨૪ ૮ \text{ જવાબ.}$$

- (૨) ૭૬૦ અડધા કાંઉનની અને ૬૭૦ અડધો ગિનિનાં ગિનિ ફેટલા ? અડધા કાંઉન ફેટલા ?

$$૨) ૭૬૦ \text{ અ.કાં.}$$

$$૨) ૬૭૦ \text{ અ.ગિ.}$$

$$\begin{array}{r} ૩૮૦ \text{ આ. કાં.} \\ ૫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૩૩૫ \text{ આ.ગિ.} \\ ૨૧ \\ \hline \end{array}$$

$$૨૧) ૧૬૦૦ \text{ શિ.}$$

$$૫) ૭૦૩૫ \text{ શિ.}$$

$$૮૦-૧૦ \text{ શિ.}$$

$$\text{પાં. શિ.}$$

$$૮૦ \text{ ૧૦ જવાબ.}$$

$$\begin{array}{r} ૧૪૦૭ \text{ કાં.} \\ ૨ \\ \hline \end{array}$$

$$૨૮૧૪$$

$$૨૮૧૪ \text{ અ.કાં. જવાબ.}$$

(૩) ૩૨૫ કાંઠિનની અડધી અને ૨૫૩ ગિનિનાં કાંઠિન
ગિનિ કેટલી? કેટલા?

૩૨૫ કાં.
૫

૧૬૨૫ શિ.
૨

૨૧) ૩૨૫૦ અ.શિ.

૧૫૪-૧૬ અ.શિ. = ૮ શિ.

અ.ગિ. શિ.

૧૫૪ ૮ જવાબ.

૨૫૩ ગિ.
૨૧

૫) ૫૩૧૩ શિ.

૧૦૬૨-૩ શિ.

કાં. શિ.

૧૦૬૨ ૩ જવાબ.

(૪) ૧૮૭૫૬ ચાર પેન્સનાં અને ૩૭૦૦ અડધા કાંઠિનની
કાંઠિન કેટલી? ચાર પેન્સ કેટલી?

૧૮૭૫૬ ચા.પે.
૪

૧૨) ૭૫૦૨૪ પે.

૫) ૬૨૫૨ શિ.

૧૨૫૦-૨ શિ.

કાં. શિ.

૧૨૫૦ ૨ જવાબ.

૨) ૩૭૦૦ અ.કાં.

૧૮૫૦ કાં.

૫

૯૨૫૦ શિ.

૧૨

૪) ૧૧૧૦૦૦ પે.

૨૭૭૫૦ ચા.પે.

૨૭૭૫૦ ચા.પે. જવાબ.

(૫) ૩૬ પાઉન્ડ, ૧૭ શિલિંગ અને ૨૭ પાઉન્ડ, ૫ શિલિંગ,
ગ, ૬ પેન્સનાં કાઉન્ટ કેટલા ? ૪ પેન્સની છ પેન્સ કેટલી ?

પાં. શિ. પે.

પાં. શિ. પે.

૩૬ ૧૭ ૬ = ૧૨) ૮૮૫૦ પે. ૨૭ ૫ ૪ = ૬) ૬૫૪૪ પે.

૫) ૭૩૭—૬ પે.

૧૦૬૦—૬ પે.

૧૪૭—૨ શિ.

છ.પે. પે.

કાં. શિ. પે.

૧૦૬૦ ૬ જવાબ.

૧૪૭ ૨ ૬ જવાબ.

(૬) ૧૦૦ અડ્ડો ગિનિની અને ૧૦૦ પાઉન્ડની સાત
આર પેન્સ કેટલી ? શિલિંગ કેટલી ?

૧૦૦ અ.ગિ.

૧૦૦ પાં.

૨૧

૨૦

૨) ૨૧૦૦ અ.શિ.

૯) ૨૦૦૦ શિ.

૧૦૫૦ શિ.

૨૮૫—૫ શિ.

૧૨

સા.શિ. શિ.

૪) ૬૨૬૦૦ પે.

૨૮૫ ૫ જવાબ.

૩૧૫૦

૩૧૫૦ આ.પે. જવાબ.

(૧) ૧ હાંડેડવેટ, ૨ પાંઉન્ડ અને ૧૬ પેનિવેટ છે તેને આંગ્રે-
 આંગ્રેજી વેપારીનાં તોલનાં છે, તે જ વૈદાનાં તોલનાં લાવો.
 આંગ્રેજી સોનીનાં તોલનાં કેટલા ? ૧૬ પેનિ.
 હાં. કયા. પાં. ૨૪

૧ ૦ ૨ = ૧૧૪ પાં.
 ૭૦૦૦ *

૨,૦) ૩૮,૪ ગ્રે.

૨૪) ૭૬૮૦૦૦ ગ્રે.

૩) ૧૬—૪ ગ્રે.

૨,૦) ૩૩૨૫,૦ પેનિ.

૬—૨ સ્કુ.

૧૨) ૧૬૬૨—૧૦ પેનિ.

૩૧. સ્કુ. ગ્રે.

૬ ૧ ૪ જવાબ.

૧૩૮—૬ આં.

પાં. આં. પેનિ.

૧૩૮ ૬ ૧૦ જવાબ.

(૮) આંગ્રેજી વેપારીનાં તોલ- અને ૫ ગ્રામ આંગ્રેજી વૈદાનાં
 નાં ૨૦ પાંઉન્ડ છે, તે આં- તોલનાં છે, તે આંગ્રેજી સોનીનાં
 જેજી સોનીનાં તોલનાં કેટલા ? તોલનાં કેટલા ?

૨૦ પાં.

૫ ગ્રા.

૭૦૦૦

૩

૨૪) ૧૪૦૦૦૦ ગ્રે.

૧૫ સ્કુ.

૨,૦) ૫૮૩,૩—૮ ગ્રે.

૨૦

૨૪) ૩૦૦ ગ્રે.

૧૨) ૨૬૧—૧૩ પેનિ.

૧૨—૧૨ ગ્રે.

૨૪—૩ આં.

પાં. આં. પેનિ. ગ્રે.

પેનિ. ગ્રે.

૨૪ ૩ ૧૩ ૮ જવાબ.

૧૨ ૧૨ જવાબ.

*સોનીનાં તોલનાં ૭૦૦૦ ગ્રેનનો વેપારીનાં તોલનો ૧ પાંઉન્ડ થાય છે.

(૯) ૪૭૮ ગોલનાં યાઉં ફેટલા? અને ૧૪ હાથનાં ફૂટ ફેટલા?

૪૭૮ ગોલ.

૧૪ હા.

૫

૪

૪) ૨૩૯૦ કવા.

૧૨) ૫૬ હા.

૫૬૭—૨ કવા.

૪-૪ હા.

યા. કવા.

ફ. હા.

૫૬૭ ૨ જવાબ.

૪ ૪ જવાબ.

(૧૦) ૫૦૦ વામનાં યાઉં અને ૫ ફરસાંગનાં વામ ફેટલા ? ફેટલા ?

૫૦૦ વા.

૫ ફર.

૨૨૦

૬

૧૧૦૦ વા.

૩) ૩૦૦૦ ફ.

૩

૧૦૦૦ વા.

૬) ૩૩૦૦ ફ.

૧૦૦૦ યાઉં. જવાબ.

૫૫૦ વા.

૫૫૦ વામ. જવાબ.

EX. 14. એકસસોઈઝ ૧૪ મી.

(૧) ૩૦ યુ, ૨ હંચ $\times$ ૨૫૨, (૨) ૨૩ યુ $\times$ ૩ યુ, ૫ હંચ.૯ હંચ. $૨૩ \times ૧૨ = ૨૭૬$ હં.

૩૭ ૨ = ૪૪૬ હં. યુ. હં.

૨ ૯ = ૩૩ હં. ૩ ૫ = ૪૧ હં.

૪૪૬ હં. $\times$ ૩૩ હં. = $૨૭૬ \times ૪૧ =$ ૧૪૪) ૧૪૭૧૮ ચો. હં. ૧૪૮) ૧૧૩૧૬ ચો. હં.૯) ૧૦૨—૩૦ હં.૯) ૭૮—૮૪ હં.

૧૧—૩ યુ.

૮—૬ યુ.

ચો.યા. ચો.યુ. ચો.હં. ચો.યા. ચો.યુ. ચો.હં.

૧૧ ૩ ૩૦ જવાબ. ૮ ૬ ૮૪ જવાબ.

(૩) ૩ યા.ડ, ૨ હંચ $\times$ ૩ યુ. (૪) ૧ યા.ડ, ૨ યુ $\times$ ૧ યા.ડ,

યા. યુ. હં.

૧ હંચ.

૩ ૦ ૨ = ૧૧૦ હં. ૧ ૨ = ૬૦ હં.

૩ = ૩૬ હં. ૧ ૦ ૧ = ૩૭ હં.

૧૧૦ $\times$ ૩૬ =૬૦ $\times$ ૩૭ =૧૪૪) ૩૯૬૦ ચો. હં.૧૪૪) ૨૨૨૦ ચો. હં.૯) ૨૭—૭૨ હં.૯) ૧૫—૬૦ હં.

૩—૦ યુ.

૧—૬ યુ.

ચો.યા. ચો.યુ. ચો.હં. ચો.યા. ચો.યુ. ચો.હં.

૩ ૦ ૭૨ જવાબ. ૧ ૬ ૬૦ જવાબ.

(૫) ૧૫ કુટ, ૭ ઇંચ $\times$ ૧૧ (૬) ૨૨ કુટ, ૫ ઇંચ $\times$ ૩ થાડ.

કુટ ૧૧ ઇંચ.

૨૨ ૫ = ૨૬૯ ઇં.

૧૫ ૭ = ૧૮૭ ઇં.

યા. ૩ = ૧૦૮ ઇં.

૧૧ ૧૧ = ૧૪૩ ઇં.

૨૬૯ $\times$ ૧૦૮ =

૧૮૭ $\times$ ૧૪૩ =

૧૪૪) ૨૯૦૫૨ ચો.ઈ.

૧૪૪) ૨૬૦૪૧ ચો.ઈ.

૯) ૨૦૨ — ૧૦૮ ઇં.

૯) ૧૮૫ — ૧૦૧ ઇં.

૨૨ — ૩ કુ.

૨૦ — ૫ કુ.

ચો.યા. ચો.કુ. ચો.ઈ.

ચો.યા. ચો.કુ. ચો.ઈ.

૨૦ ૫ ૧૦૧ જવાબ.

૨૨ ૩ ૧૦૮ જવાબ.

(૭) ૧૦ થાડ, ૨ કુટ લાંબા, અને (૮) ૨૬ કુટ પોહિળા, અને ૩૨ કુટ
૫ થાડ, ૧ કુટ પોહિળા, એ લાંબા એવા એક એરડામાં
વા એક એકનું ક્ષેત્રફળ કેટ- (પાંચરવાને) કેટલા ચોરસ
ઇંચ થશે ? થાડ ગાંધીઓ જોઇશે ?

યા. કુ.

કુ. કુ.

૧૦ ૨ = ૩૨ કુ.

૨૬ $\times$ ૩૨ =

૫ ૧ = ૧૬ કુ.

૯) ૮૩૨ ચો. કુ.

૩૨ $\times$ ૧૬ =

૯) ૫૧૨ ચો. કુ.

૯૨ — ૪ કુ.

૫૬ — ૮ કુ.

ચો.યા. ચો.કુ.

૯૨ ૪ જવાબ.

ચો.યા. ચો.કુ.

૫૬ ૮ જવાબ.

(૯) ૫ કુટ, ૭ ધંચ લાંબા, અને ૧ (૧૦) એક ચોરસ ધમારત જેની
 કુટ, ૧૦ ધંચ પોહાળા, એવા એક બાજુ ૪૬ કુટ, ૮ ધંચ
 એક પરચરનાં કકડાની સ- ની છે, તેનું લેવકળ કેટ-
 પાટી કેટલી થશે ? લં થશે ?

કુ. ધં.

કુ. ધં.

૫ ૭ = ૬૭ ધં. એક બાજુ ૪૬ ૮ = ૫૬૦ ધં.

૧ ૧૦ = ૨૨ ધં. બિજા બાજુ ૪૬ ૮ = ૫૬૦ ધં.

૬૭ × ૨૨ =

૫૬૦ × ૫૬૦ =

૧૪૪)૧૪૭૪ ચો. ધં.

૧૪૪)૩૧૩૬૦૦ ચો. ધં.

૯)૧૦—૩૪ ધં.

૯)૨૧૭૭—૧૧૨૪

૧—૧ કુ.

૨૪૧—૮૬.

ચો.યા. ચો.કુ. ચો.ધં.

ચો.યા. ચો.કુ. ચો.ધં.

૧ ૧ ૩૪ જવાબ. ૨૪૧ ૮ ૧૧૨ જવાબ.

(૧૧) ૧૭ કુટ લાંબા, ૧૨ કુટ ૭ ધંચ પોહાળા, અને ૮ કુટ,
 ૫ ધંચ ઊંચા, એવા એક ચોરસ (નો દિવાલો) ને ચોહિંટાડ-
 વાને કેટલા ચોરસ યાર્ડ કાગલ જોઈશે ?

કુ. ધં.

૧૭ ૦ = ૨૦૪ ધં.

૧૨ ૭ = ૧૫૧ ધં.

૮ ૫ = ૧૦૧ ધં.

૨૦૪ + ૧૫૧ × ૨ = ૭૧૦ ધં. (ચોરસનો ધેરાવો).

૭૧૦ × ૧૦૧ =

૧૪૪)૭૧૭૧૦ ચો. ધં.

૯) ૪૬૭—૧૪૨ ધં. ચો.યા.કુ. ધં.

૫૫ ૨ ૧૪૨૪

૫૫—૨ કુ.

(૧૨) ૧૮ ફુટ, ૩ ઇંચ, લાંબા, અને ૮ ફુટ, ૬ ઇંચ ગિંચા, એવા એક ચોરસ ઓરડામાં કેટલી ફરેકાર જોઈશે ?

ફ. ઇં.

$$૧૮ \quad ૩ = ૨૧૬ \text{ ઇં.}$$

$$૮ \quad ૬ = ૧૦૨ \text{ ઇં.}$$

$$૨૧૬ \times ૪ = ૮૭૬ \text{ ઇં. (ઓરડાનો ઘેરાવો.)}$$

ઇં. ઇં.

$$૮૭૬ \times ૧૦૨ =$$

$$૧૪૪) ૮૮૩૫૨ \text{ ચો. ઇં.}$$

$$૯) ૬૨૦ - ૭૨ \text{ ઇં.}$$

ચો. યા. ચો. ફ. ચો. ઇં. ૬૮ — ૮ ફ.

૬૮ ૮ ૭૨ જવાબ.

EX. 15. ઓક્સર્સાઈઝ ૧૫ મી.

(૧) ૫ ચોરસ યાર્ડ, ૬ ફુટ, ૧૫ ઇં - (૨) ૧૧ ચોરસ યાર્ડ, ૩ ફુટ, ૧૨ ઇંચ ચ ÷ ૧૮ ફુટ, ૭ ઇંચ. ૧૨૬ ઇંચ ÷ ૨ ફુટ, ૬ ઇંચ.

ચો. યા. ચો. ફ. ચો. ઇં. ચો. ઇં. ચો. યા. ચો. ફ. ચો. ઇં. ચો. ઇં.

$$૫ \quad ૬ \quad ૧૫ = ૭૩૫૬ \quad ૧૧ \quad ૩ \quad ૧૨૬ = ૧૪૮૧૭$$

ફુટ. ઇં.

ફ. ઇં.

$$૧૮ \quad ૭ = ૨૨૩ \text{ ઇં.}$$

$$૨ \quad ૬ = ૩૩ \text{ ઇં.}$$

$$૨૨૩) ૭૩૫૬ \text{ ચો. ઇં.}$$

$$૩૩) ૧૪૮૧૭ \text{ ચો. ઇં.}$$

$$૧૨) ૩૩ \text{ ઇં.}$$

$$૧૨) ૪૩૬ \text{ ઇં.}$$

$$૩) ૩૭ - ૫ \text{ ઇં.}$$

$$૨ - ૬ \text{ ઇં.}$$

$$૧૨ - ૧ \text{ ફ.}$$

ફ. ઇં.

યા. ફ. ઇં.

૨ ૬ જવાબ.

૧૨ ૧ ૫ જવાબ.

(૩) ૮ ચોરસ યાર્ડ, ૬ ફુટ, (૪) ૧૭ ચોરસ યાર્ડ, ૪ ફુટ,
 ૮૪ ઘંચ ÷ ૫ ફુટ, ૯ ઘંચ. ૨૪ ઘં. ÷ ૨૩ ફુટ.

ચો.યા. ચો.ફ. ચો.ઘં. ચો.ઘં. ચો.યા. ચો.ફ. ચો.ઘં. ચો.ઘં.
 ૮ ૬ ૮૪=૧૧૩૧૬ ૧૭ ૪ ૨૪=૨૨૬૩૨

૫ ફુ. ૯ ઘં.=૬૯ ઘં. ૫. ૨૩ =૨૭૬ ઘં.
 (૯) ૧૧૩૧૬ ચો.ઘં. ૨૭૬) ૨૨૬૩૨ ચો.ઘં.

૧૨) ૧૬૪ ઘં.

૧૨) ૮૨ ઘં.

૩) ૧૩—૮ ઘં.

૩) ૬—૧૦ ઘં.

૪—૧ ફુ.

૨—૦ ફુ.

યા. ફુ. ઘં.

યા. ફુ. ઘં.

૪ ૧ ૮ જવાબ.

૨ ૦ ૧૦ જવાબ.

(૫) ૧૭ ચો.યાર્ડ, ૦ ફુ., ૪૫ (૬) ૪૨ ચો.યાર્ડ, ૧ ફુટ, ૫૦
 ઘં. ÷ ૧૮ યા. ૧ ફુ. ૯ ઘં. ઘંચ ÷ ૨૩ ફુટ, ૧૦ ઘં.

૧૭ ૦ ૪૫=૨૨૦૭૭ ચો.ઘં. ૪૨ ૧ ૫૦=૫૪૬૨૬ ચો.ઘં.
 ૧૮ ૧ ૯=૬૬૯ ઘં. ૫. ઘં.

(૬૬) ૨૨૦૭૭ ચો.ઘં.

૨૩ ૧૦=૨૬૬ ઘં.

૨૬૬) ૫૪૬૨૬ ચો.ઘં.

૧૨) ૩૩ ઘં.

૧૨) ૧૯૧ ઘં.

૨—૬ ઘં.

૩) ૧૫—૧૧ ઘં.

ફુ. ઘં.

૫—૦ ફુ.

૨ ૬ જવાબ.

યા. ફુ. ઘં.

૫ ૦ ૧૧ જવાબ.

(૭) એક ઓરડો નેની પોહા-
ખાઈ ૧૧ ફુટ, ૧૧ ઇંચ
છે, અને નેમાં (પાંચ-
વાન) ૧૭ ચોરસ યાર્ડ,
૨ ફુટ, ૧૩૧ ઇંચ ગાંધી-
ચો જોઈએ, તો તે
(ઓરડા) ની લંબાઈ

કેટલી હશે ?

(૮) એક કાટ ડ્રોણકાર મકા-
નની એક બાજુ ૨૬
યાર્ડ. ૫ ઇંચ છે, અને
તેનું ક્ષેત્રફળ ૬૮૩ ચોર-
સ યાર્ડ, ૨ ફુટ, ૨૫ ઇંચ
છે, ત્યારે તે સમચોરસ
કેવી રીતે છે ?

ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઈં. ક્ષેત્રફળ.

ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઈં. ચો.ઈં. ૬૮૩ ૨ ૨૫ = ૮૮૫૪૮૧

૧૭ ૨ ૧૩૧ = ૨૨૪૫૧ : ચો. ફુ. ઇં. [ચો.ઈં.

ફુ. ઇં. ૨૬ ૦ ૫ = ૬૪૧ ઇં.

૧૧ ૧૧ = ૧૪૩ ઇં. ૬૪૧) ૮૮૫૪૮૧ ચો.ઈં.

૧૪૩) ૨૨૪૫૧ ચો.ઈં.

૧૨) ૬૪૧ ઇં. બિજી

૧૨) ૧૫૭ ઇં.

બાજુ : અને

૩) ૭૮—૫ઈં. [તેટલા

—વાસ્તે સમ.ચો.

૧૩—૧ ઇં.

૨૬—૦ ફુ.

ફુ. ઇં.

યા. ફુ. ઇં.

૧૩ ૧ જવાબ.

૨૬ ૦ ૫ જવાબ.

(૯) ૨૬ ફૂટ પેહોળા, અને (૧૦) જો ૨ ફૂટ, ૮ ઇંચ
 ૩૫ ફૂટ લાંબા, એવા એક પેહોળાઈનાં કાગળ એક
 ઓરડામાં ૨ ફૂટ, ૪ ઇંચ ઓરડાની દિવાલે લગાડ-
 પેહોળો ગાલીઆ જડા- વાને ૨૮૮ ચાર્ડ જોઈએ
 નાંછે, તો તે કેટલા છે, તો ૨ ફૂટ, ૩ ઇંચ
 ચાર્ડ જોઈશે ? (ચા.) વાળાં કેટલાં કાગળ જોઈશે ?

ફ. ફ. ચો.ઈ. ચો.ઈ. (ગાલી

ફ. ઇં.

$$૨૬ \times ૩૫ \times ૧૪૪ = ૧૩૧૦૪૦$$

$$૨ \times ૮ = ૩૨ \text{ ઇં.}$$

ફ. ઇં.

ચા.

$$૨ \times ૪ = ૨૮ \text{ ઇં.}$$

$$૨૮૮ = ૧૦૩૬૮ \text{ ઇં.}$$

$$૨૮) ૧૩૧૦૪૦ \text{ ચો.ઈ. } ૧૦૩૬૮ \times ૩૨ = ૩૩૧૭૭૬ \text{ ચો.ઈ.}$$

ફ. ઇં.

$$૧૨) ૪૬૮૦ \text{ ઇં.}$$

$$૨ \times ૩ = ૨૭ \text{ ઇં.}$$

$$૨૭) ૩૩૧૭૭૬ \text{ ચો.ઈ.}$$

$$૩) ૩૬૦ \text{ ફ.}$$

$$૧૨) ૧૨૨૮૮ \text{ ઇં.}$$

$$૧૩૦ \text{ ચા.}$$

$$૧૩૦ \text{ ચાર્ડ. જવાબ.}$$

$$૩) ૧૦૨૪-૦ \text{ ઇં.}$$

$$૨૪૧-૧ \text{ ફ.}$$

ચા. ફ.

$$૨૪૧ \text{ ૧ જવાબ.}$$

(૧૧) એક ચોરસ ચોરડાની
એક બાજુ ૧૮ ફુટ, ૬
ઈંચ છે, તો તેમાં પાં-
ચગાને ૨ ફુટ, ૩ ઈંચ
વાલી પોણાખો સાદડી કે-
ટલા ચાર્ડ નોંધશે ?

કુ. ઈં.

૧૮ ૬=૨૨૫ ઈં.

ચો. ઈં. (સાદડી).

$૨૨૫ \times ૨૨૫ = ૫૦૬૨૫$

કુ. ઈં.

૨ ૩=૨૭ ઈં.

૨૭) ૫૦૬૨૫ ચો. ઈં.

૧૨) ૧૮૭૫ ઈં.

૩) ૧૫૬—૩ ઈં.

૫૨—૦ કુ.

ચા. કુ. ઈં.

૫૨ ૦ ૩ જવાબ.

(૧૨) જો ૧૧ માં દાખલામાં
આપેલા ચોરડો ૧૩ ફુ-
ટ, ૪ ઈંચ ઉંચો હોય.
તો ૧ ફુટ, ૪ ઈંચ પો-
ણાખાનાં કેટલા ચાર્ડ કા-
ગલ નોંધશે ?

કુ. ઈં.

૧૩ ૬=૨૨૫ ઈં.

ઈં. ૨૨૫ $\times$ ૪ = ૯૦૦ ઈં. (ઓ-
રડાનો ઘેરાવો.)

કુ. ઈં.

૧૩ ૪=૧૬૦ ઈં.

૯૦૦ $\times$ ૧૬૦ = ૧૪૪૦૦૦ ચો.

ઈં. (કાગલ.)

કુ. ઈં.

૧ ૪=૧૬ ઈં.

૧૬) ૧૪૪૦૦૦ ચો. ઈં.

૧૨) ૯૦૦૦ ઈં.

૩) ૭૫૦ કુ.

૨૫૦ ચા.

૨૫૦ ચાર્ડ, જવાબ.

EX. 16. અકસસાઈઝ ૧૬ મી.

(૧) ૧૮ ફુટ, ૯ ઇંચ $\times$ ૧૩(૨) ૩ ફુટ, ૯ ઇંચ $\times$ ૬ ફુ.ફ. ૪ ઇં. $\times$ ૮ ફ. ૪ ઇં. ૮ ઇં. $\times$ ૨ ફ. ૧ ઇં.

૧૮ ૯ = ૨૨૫ ઇં. ૩ ૯ = ૪૫ ઇં.

૧૩ ૪ = ૧૬૦ ઇં. ૬ ૮ = ૮૦ ઇં.

૮ ૪ = ૧૦૦ ઇં. ૨ ૧ = ૨૫ ઇં.

 $૨૨૫ \times ૧૬૦ \times ૧૦૦ = ૪૫ \times ૮૦ \times ૨૫ = ૯૦૦૦૦$ ઇં. ઇં.

૩૬૦૦૦૦૦ ઇં. ઇં. ૧૭૨૮) ૯૦૦૦૦

૧૭૨૮) ૩૬૦૦૦૦૦

૨૭) ૫૨—૧૪૪ ઇં. ઇં.

૨૭) ૨૦૮૩—૫૭૬ ઇં. ઇં.

૧—૨૫ ઇં. ફુ.

૭૭—૪ ઇં. ફુ.

ઇં. યા. ઇં. ફુ. ઇં. ઇં.

ઇં. યા. ઇં. ફુ. ઇં. ઇં.

૭૭ ૪ ૫૭૬ ૪૦

૧ ૨૫ ૧૪૪ ૪૫૫૫.

(૩) ૧૧ ફુટ, ૩ ઇં. $\times$ ૩ ફુ. (૪) ૫ યાર્ડ $\times$ ૬ યાર્ડ ૨ ફુ. $\times$ ૪ ઇં. $\times$ ૧૦ ફુ. ૫ ઇં. ૪ ફુ. ૨ ઇં.

૧૧ ૩ = ૧૩૫ ઇં. યા. ફુ. ઇં.

૩ ૪ = ૪૦ ઇં. ૫ ૦ ૦ = ૧૮૦ ઇં.

૧૦ ૫ = ૧૨૫ ઇં. ૬ ૨ ૦ = ૨૪૦ ઇં.

 $૧૩૫ \times ૪૦ \times ૧૨૫ = ૦ ૪ ૨ = ૫૦$ ઇં.૬૭૫૦૦૦ ઇં. ઇં. ૧૮૦ $\times$ ૨૪૦ $\times$ ૫૦ =

૧૭૨૮) ૬૭૫૦૦૦ ૨૧૬૦૦૦૦ ઇં. ઇં.

૧૭૨૮) ૨૧૬૦૦૦૦

૨૭) ૩૬૦—૧૦૮૦ ઇં. ઇં.

૨૭) ૧૨૫૦

૧૪—૧૨ ઇં. ફુ.

ઇં. યા. ઇં. ફુ. ઇં. ઇં.

૪૬—૮ ઇં. ફુ.

૧૪ ૧૨ ૧૦૮૦ ૪૦ ૪૬ ઇં. યા. ૮ ઇં. ફુ. ૪૫૫૫.

(૫) ૭ કુટ, ૪ ઇંચ X ૫ યાર્ડ X ૮ કુ. ૩ ઇં.

યા. કુ. ઇં.

૦ ૭ ૪ = ૮૮ ઇં.

૫ ૦ ૦ = ૧૮૦ ઇં.

૦ ૮ ૩ = ૯૯ ઇં.

$૮૮ \times ૧૮૦ \times ૯૯ = ૧૫૬૮૧૬૦$ ઇં.ઈં.

૧૭૨૮) ૧૫૬૮૧૬૦

૨૭) ૯૬૦ — ૮૬૪ ઇં.ઈં.

૩૩ — ૧૬ ઇં. કુ.

ઇં.યા ઇં.કુ. ઇં.ઈં.

૩૩ ૧૬ ૮૬૪ જવાબ.

(૬) ૯ કુટ, ૨ ઇંચ X ૨ યા. X ૬ કુ. ૮ ઇં.

યા. કુ. ઇં.

૦ ૯ ૨ = ૧૧૦ ઇં.

૨ ૦ ૦ = ૭૨ ઇં.

૦ ૬ ૮ = ૮૦ ઇં.

$૧૧૦ \times ૭૨ \times ૮૦ = ૬૩૩૬૦૦$ ઇં. ઇં.

૧૭૨૮) ૬૩૩૬૦૦

૨૭) ૩૩૬ — ૧૧૫૨ ઇં.ઈં.

૧૩ — ૧૫ ઇં.કુ.

ઇં.યા ઇં.કુ. ઇં.ઈં.

૧૩ ૧૫ ૧૧૫૨ જવાબ.

(૭) એક ચોરસ તલિયાં વા- (૮) ૨૦ ફૂટ લાંબા, ૩ ફૂટ પો-
લાં વાસણમાં ફેટલા ધન ફૂટ હોળા, અને ૨ ફૂટ ૬ ઇંચ
પાણી માથે, જે (વાસણ)ની બાજુ, એવા એક બારાણિયામાં
એક બાથુ ૩ ફૂટ છે, અને ફેટલાં લાકડું હથે ?

હિંચાઈ ૨ ફૂટ, ૧૦ ઇંચ છે ? ફ. ઇં.

ફ. ઇં. ૨૦ ૦ = ૨૪૦ ઇં.

૩ ૦ = ૩૬ ઇં (બિજી બાથુબી ૩ ૦ = ૩૬ ઇં.

૨ ૧૦ = ૩૪ ઇં. ૩૬ ઇં). ૨ ૬ = ૩૦ ઇં. ઇં. ઇં.

૩૬ X ૩૬ X ૩૪ = ૪૪૦૬૪ ઇં. ઇં. ૨૪૦ X ૩૬ X ૩૦ = ૨૫૯૨૦૦

૧૭૨૮) ૪૪૦૬૪

૧૭૨૮) ૨૫૯૨૦૦

૨૫ — ૮૬૪ ઇં. ઇં.

૨૭) ૧૫૦

ધં.ફ. ઇં. ઇં.

૫ — ૧૫ ઇં. ફ.

૨૫ ૮૬૪ જવાબ.

૫ ઇં. ઇં. ૧૫ ઇં. ફ. જવાબ.

(૯) ૫ ફૂટ, ૬ ઇંચ ઉંડી, (૧૦) ૭ ફૂટ, ૩ ઇંચ ઉંડી, ૨૦
અને ૧૦ ફૂટ, ૮ ઇંચ પો ફૂટ, ૪ ઇંચ પોહોળી, અને
હોળી એવી એક બાથુ છે, જે ૧૦ માઈલ લાંબી, એવી એક
નું ધન માપ ૭૦૪૦ ધન ફૂટ નેહરમાં ફેટલા ધન ફૂટ પાણી
છે, ત્યારે તેની લાંબાઈ કેટલી ? માથે ?

ફ. ઇં.

ફ. ઇં.

૫ ૬ = ૬૬ ઇં.

૭ ૩ = ૮૭ ઇં.

૧૦ ૮ = ૧૨૮ ઇં.

૨૦ ૪ = ૨૪૪ ઇં.

૬૬ X ૧૨૮ = ૮૪૮૮ ચો. ઇં.

મા.

૭૦૪૦ X ૧૭૨૮ = ૧૨૧૬૫૧૨૦

૧૦ = ૬૩૩૬૦૦ ઇં.

(૪૪૮) ૧૨૧૬૫૧૨૦ ઇં. ઇં.

૮૭ X ૨૪૪ X ૬૩૩૬૦૦ =

૧૨) ૧૪૪૦ ઇં.

૧૩૪૫૦૦૬૦૮૦૦ ઇં. ઇં.

૧૨૦ ફ.

૧૭૨૮) ૧૩૪૫૦૦૬૦૮૦૦

૧૨૦ ફ. જવાબ.

ધં.ફ. ૭૭૮૩૬૦૦ જ.

- (૧૧) એક ધન જેની એક બા- (૧૨) એક ચોરસ તળાવ જેની
જુડ ડુટ, ૫ ધંચછે, ત્યારે એક બાજુ ૧૨ યાર્ડ હતી,
તેનું ધન માપ કેટલું? તે ખોડતાં તેમાંથી ૩૩૬ બ-
ડ. ધં. ન યાર્ડ મટોડો (ખોડો) કા-
ઠ ૫ = ૮૯ ધં. ધં. ધં. હાડવામાં આવ્યાં, ત્યારે તે
૮૯ X ૮૯ X ૮૯ = ૭૦૪૯૬૯ કેટલું ઉંડું થયું હશે ?
૧૭૨૮) ૭૦૪૯૬૯ યા. યા.
૨૭) ૪૦૭—૧૯૭૩ ધં. ધં. ૧૨ X ૧૨ = ૧૪૪ ચો. યા.
૧૪૪) ૩૩૬ ધં. યા.
૧૫—૨ ધં. ડુ. ૨—૪૮ યા.
ધ. યા. ધં. ડુ. ધં. ધં. ૩
૧૫ ૨ ૧૯૭૩ જવાબ. ૧૪૪) ૧૪૪
યા. ડુ.
૨ ૧ જવાબ. ૧૪.

EX. 17. એકસસીધજ ૧૭ મી.

MISCELLANEOUS EXAMPLES. પરચુરણ દાખલા.

- (૧) એક સોવરનનું વજન નજ (૨) એક ચંદ્ર માસમાં
દીક ૧૨૩ ગ્રેન થાયછે, ત્યારે ૨૫૫૧૪૪૩ સેકન્ડછે,
સોનાનાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડનું તે તેનાં દિવસ કેટલા ?
વજન કેટલું ? ૨૫૫૧૪૪૩ ÷ ૬૦ X ૬૦ X ૨૪ =
૧ સોવરન = ૧૨૩ ગ્રેન, ત્યારે દિ. ક. મિ. સે.
૧૦૦૦ „ = ૧૨૩૦૦૦ ગ્રે. ૨૯ ૧૨ ૪૪ ૩ જવાબ.
૧૨૩૦૦૦ ÷ ૨૪ X ૨૦ X ૧૨ =
૨૧ પાં. ૪ આં. ૫ પેનિ. જવાબ.

(૩) પૃથ્વિનો પરિઘ ૧૩૨૦૦૦૦૦૦ ફુટ છે, તો તેનાં માઇલ કેટલા?

ફ.

$$૧૩૨૦૦૦૦૦૦ \div ૩ \times ૨૨૦ \times ૮ = ૨૫૦૦૦ \text{ મા.}$$

૨૫૦૦૦ માઇલ. જવાબ.

(૪) એક ધન ફુટ પાણીનું વજન ૧૦૦૦ આઉન્સ થાય છે, ત્યારે એક ધન યાર્ડ એટલે ૧ યાર્ડલાંબાં, ૧ યાર્ડ પેહાળાં, અને ૧ યાર્ડ ઉંડાં, એવાં એક વાસણમાં કેટલું પાણી માથે?

$$૧ \text{ ધં.યા.} = ૨૭ \text{ ધં.ફ.}$$

$$\text{ધં.ફ. ધં.ફ. આં.}$$

$$૧ : ૨૭ :: ૧૦૦૦$$

$$૨૭ \times ૧૦૦૦ = ૨૭૦૦૦ \text{ આં.}$$

આં.

$$૨૭૦૦૦ \div ૧૬ \times ૨૮ \times ૪ =$$

$$\text{હ. કવા. પાં. આં.}$$

$$૧૫ \quad ૦ \quad ૭ \quad ૮ \text{ જવાબ.}$$

(૫) અજવાળું ૧ સેકન્ડમાં ૧૬૨૫૦૦ માઇલ જાય છે:

હવે જો સુરજની રાશિનીને પૃથ્વિ ઉપર પડતાં ૮ મિનિ-

ટ ને ૧૩ સેકન્ડ લાગે છે, તો તે (સુરજ) આપણાથી

કેટલે અંતરે છે ?

મિ. સે.

$$૮ \times ૧૩ = ૪૬૩ \text{ સે.}$$

સે. સે. મા.

$$૧ : ૪૬૩ :: ૧૬૨૫૦૦$$

$$૪૬૩ \times ૧૬૨૫૦૦ = ૬૪૬૦૨૫૦૦ \text{ મા.}$$

૬૪૬૦૨૫૦૦ માઇલ. જવાબ.

- (૧) સને ૧૮૪૨ માં લંડન પ્રગણામાં એક પેનિનાં પોરેજ વાલાં ૧૯૦૭૩૧૪ કાગલો ચાર અઠવાડિયાંમાં થયાં હતાં, ત્યારે તેમની સઘળી ઉપજ કેટલી થઈ?

કાગલ. કાગલ. પેનિ.

$$૧ : ૧૯૦૭૩૧૪ :: ૧$$

$$૧૯૦૭૩૧૪ \times ૧ = ૧૯૦૭૩૧૪ \text{ પે.}$$

પે.

$$૧૯૦૭૩૧૪ \div ૧૨ \times ૨૦ =$$

પાં. શિ. પે.

$$૭૯૪૭ \quad ૨ \quad ૧૦ \text{ જવાબ.}$$

- (૨) જો પેટ્રમિનસ્ટરનાં પુળ ઉપરથી દરરોજ ૩૦૦૦ માણસ જાય, અને તેમાંનાં દરેકપાસથી રાજ અડધી પેનિ લેવામાં આવે, તો એ પુળની એક વરસે ઉપજ કેટલી ?

માણસ. માણસ. પેનિ.

$$૧ : ૩૦૦૦ :: \frac{૧}{૨}$$

$$૩૦૦૦ \times ૧ \div ૨ = ૧૫૦૦ \text{ પે.}$$

દહાડા. દહાડા. પે.

$$૧ : ૩૬૫ :: ૧૫૦૦$$

$$૩૬૫ \times ૧૫૦૦ = ૫૪૭૫૦૦ \text{ પે.}$$

$$૫૪૭૫૦૦ \div ૧૨ \times ૨૦ =$$

પાં. શિ.

$$૨૨૮૧ \text{ ૫ વરસની ઉપજ. જા.}$$

- (૩) પૃથ્વિને સુરજની આસપાસ એક આંટો ફરતાં બરાબર ૩૬૫૫૬૯૨૮ સેકન્ડ લાગેછે, તો તેનાં દહાડા કેટલા ?

સે.

$$૩૬૫૫૬૯૨૮ \div ૬૦ \times ૬૦ \times ૨૪ =$$

દહા. ક. મિ. સે.

$$૩૬૫ \text{ ૫ } ૪૮ \text{ ૪૮ જવાબ.}$$

(૯) એક પિંટમાં ૬૦૦૦ (૧૦) એક તોપના ગોળો ૧
જવનાં દાંણા માય છે, સેકન્ડમાં ૧૦૦૦ કુટ દૂર
અને તેમાંનાં ત્રણ (દાણા) જાય છે, ત્યારે તે (૦૧) પા
નો હારખંધ એકપછી મિનિટમાં કેટલો (દૂર) જશે ?
એક ગોઠવીએ તો ૧ ઘંટ ૦૧ મિનિટ = ૧૫ સેકન્ડ.
યાય છે, ત્યારે સઘળા દા- સે. સે. કુ.
ણા એ પ્રમાણે ગોઠવીએ ૧ : ૧૫ :: ૧૦૦૦
તો કેટલી લંબાઈ થાય ? $૧૫ \times ૧૦૦૦ = ૧૫૦૦૦$ કુ.
જવ. જવ. ઘં. $૧૫૦૦૦ \div (૩ \times ૨૨૦ \times ૧) =$
૩ : ૬૦૦૦ :: ૧

$૬૦૦૦ \times ૧ \div ૩ = ૩૦૦૦$ ઘં. મા. ફર. યા.
 $૩૦૦૦ \div (૧૨ \times ૩) =$ ૨ ૬ ૧૬૦ જવાબ.

યા. કુ.
૮૩ ૧ જવાબ.

(૧૧) ટાઇટસ નામનાં પાદશહે જે સજનનાં કિલ્લાની
દિવાલો બાંજવુને જે લશ્કરી હથિયાર કામે લગાડ્યું હ-
તું તેનું વજન ૧૦૦૦૦૦ પાઉન્ડ થયું, ત્યારે તે કેટલા
ટનનું હતું ?

પાં.
 $૧૦૦૦૦૦ \div (૨૮ \times ૪ \times ૨૦) =$
ટ. હં. કવા. પાં.
૪૪ ૧૨ ૩ ૧૨ જવાબ.

(૧૨) સેન્ટ પોલનાં દેવજની (૧૩) અવાજ ૨ સેકન્ડમાં
 આસપાસનાં લોહિડાંનાં ૧૧૩૦ ફુટ દૂર જાય છે;
 ફોરનું વજન ૨૦૦ ટન, હવે વરસાદની એક વાદ-
 ૮૧ પાંડિન્ડ થયું, હવે ખીનો ગગડાટ (અવાજ)
 નો લોહિડાંનો ભાવ દર વીજલી થવા પછી ૭ સેકન્ડ-
 પાંડિન્ડે ૭ પેન્સ લેખે ગ- ને સંભળાય છે, ત્યારે
 હીએ, તો તેની કિમ્મત તે વાદળો આપણાથી કેટ-
 કેટલી થઈ ? લી દૂર વાર ?

૮. પાં. સેકન્ડ. સેકન્ડ. ફુટ.
 ૨૦૦ ૮૧ = ૪૪૮૦૮૧ પાંડિન્ડ. ૧ : ૭ :: ૧૧૩૦
 પાં. પાં. પે. ૭ x ૧૧૩૦ = ૭૯૧૦ ફુટ.
 ૧ : ૪૪૮૦૮૧ :: ૭ ૭૯૧૦ ÷ (૭ x ૨૨૦ x ૮) =
 ૪૪૮૦૮૧ x ૭ = ૩૧૩૬૫૬૭ પે.
 ૩૧૩૬૫૬૭ ÷ (૧૨ x ૨૦) = માં. ફર. યા. ફ.
 પાં. શિ. પે. ૧ ૩ ૨૧૬ ૨ જવાબ.
 ૧૩૦૬૬ ૦ ૭ જવાબ.

(૧૪) નો ૧૭૭૯ પાંડિન્ડ, ૪ ચિલ્ડોંગ, ૩૩૩ પેન્સમાં ૮૧ બ-
 લદ વેચતા લઈ શકાય, તો ૧ બલદની કિમ્મત કેટલી ?
 બલદ બલદ પાં. શિ. પે.
 ૮૧ : ૧ :: ૧૭૭૯ ૪ ૩૩૩
 પાં. શિ. પે.
 ૧૭૭૯ ૪ ૩૩૩ ÷ ૮૧ =
 પાં. શિ. પે.
 ૨૧ ૧૯ ૩૩૩ જવાબ.

(૧૫) એક એટ્રિક ડ્રામની કિમ્મત $૭\frac{૩}{૪}$ પેન્સ હતી, ત્યારે ૬૦૦૦ ડ્રામવાલા એક ટેલન્ટની કિમ્મત કેટલી? અને ૩ પાઉન્ડ, ૪ શિલીંગ, ૭ પેન્સ એક મીની, એવી તેમાં કેટલી મીની હતી ?

ડ્રા. ડ્રા. = (૧ ટેલન્ટ.) પે.

૧ : ૬૦૦૦ :: $૭\frac{૩}{૪}$

પે.

$$૬૦૦૦ \times \frac{૩૧}{૪} = ૪૬૫૦૦ \div (૧૨ \times ૨૦) =$$

પાં. શિ.

૧૯૩ ૧૫ જવાબ.

પાં. શિ. પે.

૩ ૪ ૭ = ૭૭૫ પે. એક મીનીની કિમ્મત.

પે. પે. મીની.

૭૭૫ : ૪૬૫૦૦ :: ૧

મીની.

$$૪૬૫૦૦ \div ૭૭૫ = ૬૦ \text{ જવાબ.}$$

(૧૬) એક મુસાફરીમાં ૬ માણસો (મળીને) ૯૭ પાઉન્ડ, ૯ શિલીંગ, ૬ પેન્સ ખર્ચેલ, ત્યારે અઢેક જાણને ભાગે

કેટલું આવ્યું ?

પાં. શિ. પે.

$$૯૭ ૯ ૬ \div ૬ =$$

પાઉન્ડ. શિલીંગ. પેન્સ.

૧૬ ૪ ૧૧ જવાબ.

(૧૭) ટાઇમ્સ નામનાં વર્તમાન પત્રની દરરોજ ૧૧૮૦૦ નકલ અપેક્ષિત; હવે રોજની દર નકલની ૫ પેન્સ કિંમત પ્રમાણે ૬ ચંદ્ર માસમાં તેની કેટલી ઉપજ થઈ ? ચં. મા.

$$૬ \times (૪ \times ૬) = ૧૪૪ \text{ દહાડા.}$$

દહાડા. દહાડા. નકલ.

$$૧ : ૧૪૪ :: ૧૧૮૦૦$$

$$૧૪૪ \times ૧૧૮૦૦ = ૧૬૯૯૨૦૦ \text{ નકલ.}$$

નકલ. નકલ. પેન્સ.

$$૧ : ૧૬૯૯૨૦૦ :: ૫$$

$$૧૬૯૯૨૦૦ \times ૫ = ૮૪૯૬૦૦૦ \text{ પે.} =$$

૩૫૪૦૦ પાઉન્ડ. જવાબ.

(૧૮) એક માણસને દર વરસ ૧૫૦૦ પાઉન્ડની આવક છે, અને ૮૨૫ પાઉન્ડ, ૧૮ શિલ્લિંગ, ૯ પેન્સનો ખર્ચ છે, ત્યારે તેને ૧૫ વરસમાં કેટલો ખર્ચ થશે ? તથા ૧૫ વરસમાં તેની પાસે કેટલી શિલ્લિંગ થશે ?

પાઉન્ડ. પાં.

$$૧૫૦૦ \times ૧૫ = ૨૨૫૦૦ \text{ (આવક).}$$

પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.

$$૮૨૫ \quad ૧૮ \quad ૯ \times ૧૫ = ૧૨૩૮૯ \quad ૧ \quad ૩ \text{ ખર્ચ. જ.}$$

પાં. શિ. પે.

$$૨૨૫૦૦ \quad ૦ \quad ૦$$

$$૧૨૩૮૯ \quad ૧ \quad ૩$$

$$\underline{૧૦૧૧૦ \quad ૧૮ \quad ૯} \text{ શિલ્લિંગ. જ.}$$

(૧૮) એક મિનિટમાં ૧૦૦ લેખે દસ બાખ સાવરન ગાયતાં કેટલા વખત લાગશે ?

સા. સા. મિ.

$$૧૦૦ : ૧૦૦૦૦૦૦ :: ૧$$

$$૧૦૦૦૦૦૦ \div ૧૦૦ = ૧૦૦૦૦ \text{ મિનિટ.}$$

$$૧૦૦૦૦ \div (૬૦ \times ૨૪) =$$

દહાડા. કલાક. મિનિટ.

૬ ૨૨ ૪૦ જવાબ.

(૨૦) એક તોપનો ગોળો જેનો વેગ ૧ સેકન્ડે ૧૦૦૦ ફુટનો છે, તેને પૃથ્વીથી અંદરને પોહાંચતાં કેટલા વખત લાગશે જેનો અંતર (૨૪૦૦૦) માઇલ છે ?

માઇલ. ફુટ.

$$૨૪૦૦૦ \times (૮ \times ૨૨૦ \times ૩) = ૧૨૬૭૨૦૦૦૦૦$$

ફુટ. ફુટ. સેકન્ડ.

$$૧૦૦૦ : ૧૨૬૭૨૦૦૦૦૦ :: ૧ \text{ સેકન્ડ.}$$

$$૧૨૬૭૨૦૦૦૦૦ \div ૧૦૦૦ = ૧૨૬૭૨૦૦$$

$$૧૨૬૭૨૦૦ \div (૬૦ \times ૬૦ \times ૨૪) =$$

દહાડા. કલાક

૧૪ ૧૬ જવાબ.

(૨૧) ૭ શિર્જીંગ, ૬ પેન્સે ૧ પાઉન્ડ પ્રમાણે ૫૩૦ પાઉન્ડ ચા-હુની કિંમત કેટલી ?

શિ. પે.

$$૭ \quad ૬ = ૬૦ \text{ પેન્સ}$$

પાં. પાં. પે.

$$૧ : ૫૩૦ :: ૬૦$$

$$૫૩૦ \times ૬૦ = ૪૭૭૦૦ \text{ પેન્સ.}$$

$$૪૭૭૦૦ \div (૧૨ \times ૨૦) = \text{પાં. શિ.}$$

૧૯૮ ૧૫ જવાબ.

(૨૨) એક સાંચામાં એકજ વખત દબાણ કરવાયા ૧ કલાકમાં ૨૫૦૦ સિક્કા પડેછે; હવે જો એવા ચાર સાંચા કામે લગાડયા હોય, અને એકમાંથી અડધા કાંઠિન, બિજામાંથી ચિલીંગ, ત્રિજામાંથી પેન્સ, અને ચોથામાંથી ફાર્થિંગ, એ પ્રમાણે પાડયા હોય, તો ૧ અઢવાડિયામાં કેટલા પડિ શકશે ?

કાંઠિન. ફા. શિ. ફા.

$$\frac{1}{2} = 120 \quad 1 = 48$$

પે. ફા. ફા. ફા.

$$1 = 8 \quad 1 = 1$$

$$120 + 48 + 8 + 1 = 173 \text{ ફા.}$$

અડ. કલાક.

$$1 \times (1 \times 28) = 188$$

કલાક. કલાક. સિક્કા.

$$1 : 188 :: 2500$$

$$188 \times 2500 = 470000 \text{ સિક્કા.}$$

સિક્કા. સિક્કા. ફા.

$$1 : 470000 :: 173$$

$$470000 \times 173 = 81390000 \text{ ફાર્થિંગ.}$$

$$81390000 \div (8 \times 12 \times 20) =$$

૬૪૮૭૫ પાંઠિ-ડ. જવાબ.

(૨૩) ૩૫૮૭ યાર્ડ, ને ૯ ઈંચનાં ૨૭ સરખા ભાગ કરો.

યા. ફુ. ઈં. યા. ફુ. ઈં.

$$3587 \div 9 = 398 \text{ ૨ ૭}$$

યા. ફુ. ઈં.

૩૯૮ ૨ ૭ જવાબ.

(૨૪) એક યાહુડી રૂપાનાં સિક્કા (શિકલ) નું વજન સોનીનાં તોલનાં ૨૧૯ ગ્રેન હતું, અને તેની કિંમત ૨ શિલીંગ ૩ $\frac{1}{2}$ પેન્સ હતી; ત્યારે ૩૦૦૦ રૂપાનાં સિક્કાનાં ૧ ટેલન્ટનું વજન કેટલું? અને ૧૦૦૦૦ ટેલન્ટની કિંમત કેટલી?

રૂ.સિ. રૂ.સિ. ગ્રેન.

૧: ૩૦૦૦:: ૨૧૯

$૩૦૦૦ \times ૨૧૯ = ૬૫૭૦૦૦$ ગ્રેન.

$૬૫૭૦૦૦ \div (૨૪ \times ૨૦ \times ૧૨) =$

પાં. ગ્રાં. પેનિ. (એક ટેલન્ટનું વજન).

૧૧૪ ૦ ૧૫ જવાબ.

ટેલ. ટેલ. રૂ.સિ.

૧: ૧૦૦૦૦:: ૩૦૦૦ રૂ.સિ.

$૧૦૦૦૦ \times ૩૦૦૦ = ૩૦૦૦૦૦૦૦$

શિ. પે. ફા.

૨ ૩ $\frac{1}{2}$ = ૧૧૦ (એક રૂ.સિ.ની કિંમત).

રૂ.સિ. રૂ.સિ. ફા.

૧: ૩૦૦૦૦૦૦૦:: ૧૧૦ ફારધિંગ.

$૩૦૦૦૦૦૦૦ \times ૧૧૦ = ૩૩૦૦૦૦૦૦૦૦$

$૩૩૦૦૦૦૦૦૦ \div (૪ \times ૧૨ \times ૨૦) =$

પાઉન્ડ.

૩૪૩૭૫૦૦ (દસહજાર ટેલન્ટની કિંમત.) જવાબ.

(૨૫) જો ૧ હંડ્રેડવેટ પાંડની કિંમત ૩ પાઉન્ડ, ૧૪ શિલીંગ, ૮ પેન્સ પડે, તો ૪૨ હંડ્રેડવેટની કેટલી?

પાં. શિ. પે. પાં. શિ.

૩ ૧૪ ૮ $\times ૪૨ = ૧૫૬ ૧૬$

૧૫૬ પાં. ૧૬ શિ. જવાબ.

(૨૬) ૧૨ શિલીંગ, ૬ પેન્સ એક ગેલનનાં ભાવનો ૬ ગેલન દારૂ, ૧૮ શિલીંગ ૯ પેન્સનાં ભાવનો ૪ ગેલન, તથા ૨૨ શિલીંગ ૮ પેન્સનાં ભાવનો ૧૦ ગેલન દારૂ, એ ત્રણેની મેળવણી કરીએ, તો ૧ ગેલનનું શું પડશે?

શિ. પે. ગે. શિ. પે.

$$૧૨ \text{ ૬ } \times ૬ = ૭૫ \text{ ૦}$$

$$૧૮ \text{ ૯ } \times ૪ = ૭૫ \text{ ૦}$$

$$૨૨ \text{ ૮ } \times ૧૦ = ૨૨૮ \text{ ૮}$$

$$૨૦ = ૩૭૬ \text{ ૮}$$

ગેલ. ગેલ. શિ. પે.

$$૨૦ : ૧ :: ૩૭૬ \text{ ૮}$$

શિ. પે. શિ. પે.

$$૩૭૬ \text{ ૮ } \div ૨૦ = ૧૮ \text{ ૧૦ જવાબ.}$$

(૨૭) ૨૭ માણસો વચ્ચે કેટલી રકમ આપવી જોઈએ, કે જોથી દરેકને સરખા ભાગે ૧૪ પાઉન્ડ, ૬ શિલીંગ, ૮ $\frac{૧}{૨}$ પેન્સ આવે?

પાં. શિ. પે.

$$૧૪ \text{ ૬ } ૮\frac{૧}{૨} \times ૨૭ =$$

પાં. શિ. પે.

$$૩૮૭ \text{ ૧ } ૧\frac{૧}{૨} \text{ જવાબ.}$$

(૨૮) જો ૨ હજાર પેટ ૧ પાઉન્ડની કિંમત ૧૧૬ પાઉન્ડ,

૨, ૧૯ શિલીંગ, ૦ $\frac{૩}{૪}$

પેન્સ પડે, તો ૧ પાઉન્ડ

નું શું પડશે?

હં. પાં.

$$૨ \text{ ૧} = ૨૨૫ \text{ પાઉન્ડ.}$$

પાં. પાં. પાં. શિ. પે.

$$૨૨૫ : ૧ :: ૧૧૬ \text{ ૧૯ } ૦\frac{૩}{૪}$$

પાં. શિ. પે.

$$૧૧૬ \text{ ૧૯ } ૦\frac{૩}{૪} \div ૨૨૫ =$$

શિ. પે.

$$૧૦ \text{ ૪}\frac{૩}{૪} \text{ જવાબ.}$$

(૨૯) ૧ ડ્યુકેટની કિંમત ૪ શિલીંગ ૯ પેન્સ થાયછ, તો

૨૩૧ પાઉન્ડ ૧૬ શિલીંગનાં ફેટલા ?

૪ શિ. ૯ પે. = ૫૭ પેન્સ.

૨૩૧ પાં. ૧૬ શિ. = ૫૫૬૩૨ પે.

પેન્સ. પેન્સ. ડ્યુકેટ.

૫૭ : ૫૫૬૩૨ :: ૧ ડ્યુકેટ.

$૫૫૬૩૨ \div ૫૭ = ૯૭૬$ જવાબ.

(૩૦) એક કમિઝો ૩૯ શિલીંગે ૧ કવાર્ટર પ્રમાણે ૨ કવાર્ટર,

અને ૬ શિલીંગે ૧ બ્રશન પ્રમાણે ૭ બ્રશન અનાજ ખરીદ

ફરેછ; હવે એ સઘળા ઉપર તેને ૨૩ શિલીંગ ૯ પેન્સ

નફો આવોછે, ત્યારે એક બ્રશન તેને શા ભાવે વેચવો?

કવા. શિ. શિ. પે.

$૨ \times ૩૯ = ૭૮$ ૦

બ્ર. શિ.

$૭ \times ૬ = ૪૨$ ૦

(નફો આવોછ) ૨૩ ૯

(૨ કવા. ૭ બ્ર. = ૨૩ બ્ર.) ૧૪૩ ૯ એ વેચવા.

બ્ર. બ્ર. શિ. પે.

૨૩ : ૧ :: ૧૪૩ ૯

૧૪૩ શિ. ૯ પે. $\div ૨૩ =$

શિ. પે. (૧ બ્રશન વેચવો).

૬ ૩ જવાબ.

- (૩૧) અ અને બ બંધે રાજ એકજ વખતે સુવા જાય છે, પચુ અ સહવારમાં ૬૪ વાગે ઉઠે છે, અને બ ૮ વાગે ઉઠે છે, તો ૪૦ વરસમાં (અધિક દિવસનાં વરસ ગણતાં) અ, બનાં કરતાં કેટલું વધારે જાયશે ?

ક. મિ. મિનિટ.

$$૮ \times ૬૦ = ૪૮૦$$

$$૬૪ \times ૬૦ = ૩૮૪૦$$

અ, બનાં કરતાં ૧૦૫ રાજ વધતું જાયશે.
 $૪૦ \text{ વ.} \times ૩૬૫\frac{૧}{૪} = ૧૪૬૧૦ \text{ દિ.}$
 દિ. દિ. મિ.

$$૧: ૧૪૬૧૦:: ૧૦૫$$

$$૧૪૬૧૦ \times ૧૦૫ = ૧૫૩૪૦૫૦ \text{ મિ.}$$

$$૧૫૩૪૦૫૦ \text{ મિ.} \div (૬૦ \times ૨૪ \times ૩૬૫\frac{૧}{૪}) =$$

વરસ. દહાડા. કલાક. મિનિટ.

$$૨ \quad ૩૩૪ \quad ૧૮ \quad ૩૦ \text{ જવાબ.}$$

- (૩૨) ૫ આંઉન્સ રેશમ કાંતીએ તો ૨ $\frac{૧}{૨}$ ફરલાંગ લાંબો દોરો થાયછ, તો ૧૦૦ માઇલ લાંબો કરવો હોય તો કેટલું રેશમ જાયશે ? યાર્ડ.

$$૨\frac{૧}{૨} \text{ ફરલાંગ} = ૫૫૦$$

$$૧૦૦ \text{ માઇલ} = ૧૭૬૦૦૦$$

યા. યા. આં.

$$૫૫૦: ૧૭૬૦૦૦:: ૫$$

$$૧૭૬૦૦૦ \times ૫ \div ૫૫૦ = ૧૬૦૦ \text{ આં.}$$

$$૧૬૦૦ \text{ આં.} \div (૧૬ \times ૨૮) =$$

કવાર્ટર. પાઉન્ડ.

$$૩ \quad ૧૬ \text{ જવાબ.}$$

(૩૩) ૧૪૭૮ પાંઉ-ડ, ૧૨ શિલીંગ, ૯ $\frac{૩}{૪}$ પેન્સનાં ૭૭ સરખા ભાગ કરો.

પાં. શિ. પે.

$$૧૪૭૮ \quad ૧૨ \quad ૯\frac{૩}{૪} \div ૭૭ =$$

પાં. શિ. પે.

$$૧૬ \quad ૪ \quad ૯\frac{૩}{૪} \text{ જવાબ.}$$

(૩૪) કલકત્તાનાં ૧ રૂપિયાની કિંમત ૧ શિલીંગ, ૧૧ $\frac{૩}{૪}$ પેન્સ થાયછે, અને મુંબઈનાં ૨ શિલીંગ, ૩ પેન્સ થાયછે, ત્યારે દરેકનાં લાખ લાખ રૂપિયાની કિંમત કેટલી ?

$$૧ \text{ શિ. } ૧૧\frac{૩}{૪} \text{ પે.} = ૯૫ \text{ ફા.}$$

$$૧૦૦૦૦૦ \text{ ર.} \times ૯૫ = ૯૫૦૦૦૦૦ \text{ ફા.} =$$

પાં. શિ. પે. (કલકત્તાનાં ૧ લાખની કિંમત.)

$$૯૮૯૫ \quad ૧૬ \quad ૮ \text{ જવાબ.}$$

$$૨ \text{ શિ. } ૩ \text{ પે.} = ૨૭ \text{ પે.}$$

$$૧૦૦૦૦૦ \times ૨૭ = ૨૭૦૦૦૦૦ \text{ પે.} =$$

પાંઉ-ડ. (મુંબઈનાં ૧ લાખની કિંમત.)

$$૧૧૨૫૦ \text{ જવાબ.}$$

(૩૫) 'લિન્કન્ઝ ઇન' નામની ઓરસ ઇમારતની એક બાજુ ની લંબાઈ ૭૭૦ ફુટ છે, અને 'રસલની' ૬૭૦ ફુટ છે, ત્યારે દરેકનું ક્ષેત્રફળ કેટલા એકર થશે ?

$$૭૭૦ \text{ ફુ.} \times ૭૭૦ \text{ ફુ.} = ૫૯૨૬૦૦ \text{ ચો.ફુ.}$$

$$૫૯૨૬૦૦ \text{ ચો.ફુ.} \div (૬ \times ૪૮૪૦) =$$

એકર. ચો.યા. ચો.ફુ.

$$૧૩ \quad ૨૬૫૭ \quad ૭ \text{ જવાબ.}$$

$$૬૭૦ \text{ ફુ.} \times ૬૭૦ \text{ ફુ.} = ૪૪૮૬૦૦ \text{ ચો. ફુ.}$$

$$૪૪૮૬૦૦ \text{ ચો.ફુ.} \div (૬ \times ૪૮૪૦) =$$

એકર. ચો.યા. ચો.ફુ.

$$૧૦ \quad ૧૪૭૭ \quad ૭ \text{ જવાબ.}$$

- (૩૬) એક ખેડુ તે ખેડામાં ૧ પાઉન્ડ, ૧૯ શિલીંગ, ૯ પેન્સે
૧ લેખે ૧૪૩ ઘેટાં વેચ્યાં, અને ૧૬ ગિનીએ ૧ લેખે
૧૬ બળદ ખરીદ કીધા, ત્યારે તેની પાસે બાકી કેટલું
રહ્યું ?

પાં.	શિ.	પે.		પાં.	શિ.	પે.
૧	૧૯	૯	$\times ૧૪૩ =$	૨૮૪	૪	૩
૧૬ ગિ = ૧૬	૧૬	૦	$\times ૧૬ =$	૨૬૮	૧૬	૦

૧૫   ૮   ૩ જવાબ.

- (૩૭) ૨૦ ગિનીનું ૬ શિલીંગ, ૮ પેન્સે એક વારનાં ભાવનું કે-
ટલું રેશમ આવશે ?

૨૦ ગિની = ૫૦૪૦ પેન્સ.
૬ શિ. ૮ પે. = ૮૦ પેન્સ.
પે.   પે.   યાર્ડ.

$૮૦ : ૫૦૪૦ :: ૧$

$૫૦૪૦ \div ૮૦ = ૬૩$ યાર્ડ

૬૩ યાર્ડ. જવાબ.

- (૩૮) ત્રાંબાની એક પેનિનું વજન ૧ આઉન્સ થાયછ, તો
દશ લાખ પેન્સમાં કેટલા પાઉન્ડ ત્રાંબું થશે ? તથા તેનાં

પાઉન્ડ, શિલીંગ કેટલા ?

$૧૦૦૦૦૦૦ પે. \times ૧ આં. = ૧૦૦૦૦૦૦ આં.$

$૧૦૦૦૦૦૦ આં. \div ૧૬ = ૬૨૫૦૦$

૬૨૫૦૦ પાઉન્ડ. જવાબ.

$૧૦૦૦૦૦૦ પે. \div (૧૨ \times ૨૦) =$

પાં. શિ. પે.

૪૧૬૬ ૧૩ ૪ જવાબ.

(૩૬) એક માણસે જરાપણ થાક લેવા વગર દર મિનિટ ૧૦૦
 સ્થિતિ ૩૦૦,૦૦૦ શિલીંગ ગણવાને માથે લીધું, તે એવા
 સરતે કે જેટલી શિલીંગ તેમાંથી ગણતાં બાકી રહે તે
 ટકી ફારધિંગ આપવી; પણ ૩૬ કલાક પછી તેણે તે
 ગણવાનું બુકી દીધું, ત્યારે તેને શું આપવું પડ્યું ?

$$૩૬ ક. \times ૬૦ = ૨૧૬૦ મિનિટ.$$

મિ.   મિ.   શિ.

$$૧ : ૨૧૬૦ : ૧૦૦$$

$$૨૧૬૦ \times ૧૦૦ = ૨૧૬૦૦૦ \text{ શિ. ગણિ.}$$

$$૩૦૦૦૦૦ \text{ શિ.} - ૨૧૬૦૦૦ \text{ શિ.} = ૮૪૦૦૦ \text{ શિ.}$$

ગણવાને બાકી રહી, તેથી

$$૮૪૦૦૦ \text{ ફા.} = ૮૭ \text{ પાં. } ૧૦ \text{ શિ. આપવા.}$$

પાઉન્ડ. શિલીંગ

$$૮૭ \quad ૧૦ \text{ જવાબ.}$$

(૪૦) જો દરેક માણસને ૪ પાઉન્ડ, ૧૩ શિલીંગ, ૬ પેન્સ
 આપીએ, તો ૬૦ પાઉન્ડ, ૧૫ શિલીંગ, ૬ પેન્સ ફરતાં
 માણસોને વહેંચી આપશે ?

પાં. શિ. પે. પે.

$$૪ \quad ૧૩ \quad ૬ = ૧૧૨૨$$

$$૬૦ \quad ૧૫ \quad ૬ = ૧૪૫૮૬$$

$$૧૪૫૮૬ \div ૧૧૨૨ = ૧૩$$

૧૩ માણસ. જવાબ.

(૪૧) ૨૦ કડીયા અને ૧૦ સુતારને એક ધર બાંધવાને કામે લગાડયા, એવી બોલીથી કે દરેક કડીયાને ૧ અઠવા-
ડિયાંની ૨૭ શિર્કાંગ, અને દરેક સુતારને ૨૯ શિર્કાંગ
આપતી; ત્યારે તેઓની ૪ મહિનાની મજૂરી કેટલી થયે ?

પાં. શિ.

$$૨૦ કડીયા \times ૨૭ શિ. = ૨૭ ૦$$

$$૧૦ સુતાર \times ૨૯ શિ. = ૧૪ ૧૦$$

૧ અઠ.નો ૪૧ ૧૦ મજૂરી.

૧૬

૪ મહિ. = ૧૬ અઠ. ૬૬૪ ૦ જવાબ.

(૪૨) ૮ ફુ. ઉંડી, ૨૫ ફુ. પોહોળી, અને ૧૨ માઇલ લાંબી
એવી એક નેહરમાં કેટલું પાણીનું વજન થશે ?

$$૧૨ મા. \times ૧૭૬૦ \times ૩ = ૬૩૩૬૦ ફુ.$$

$$૬૩૩૬૦ \times ૨૫ \times ૮ = ૧૨૬૭૨૦૦૦ ઘં. ફુ.$$

હવે એથા દાખલા પ્રમાણે ૧ ઘં.ફુ. પાણીનું વજન ૧૦૦૦.

આંઉ-સ થાયછે, ત્યારે ૧૨૬૭૨૦૦૦ ઘં.ફુ.નું વજન

$$૧૨૬૭૨૦૦૦ \times ૧૦૦૦ = ૧૨૬૭૨૦૦૦૦૦૦ આં.$$

$$= ૩૫૩૫૭૨ ટં. ૮ હં. ૨ ક્વા. ૮ પાં. જવાબ.$$

(૪૩) બે હોડી સરતયા સાથે હંકારી, તેમાંની એક દર ૫૫
યાર્ડે બિજી કરતાં ૫ ફુટ આગળ જાયછ, ત્યારે અડધે
માઇલે તે કેટલી આગળ જશે ?

$$\frac{૧}{૨} માઇલ = ૮૮૦ યાર્ડ.$$

$$યાર્ડ. યાર્ડ. ફુ.$$

$$૫૫ : ૮૮૦ :: ૫$$

$$૮૮૦ \times ૫ \div ૫૫ = ૮૦ ફુ. =$$

$$૨૬ યાર્ડ. ૨ ફુટ. જવાબ.$$

(૪૪) મિડિયનનાં નાશ પછી હસરાયનનાં કપડાંનો એ ૧૬૭૫૦ શેકલ (૩૫નાં સિક્કા) ખુશીથી આપવા જણાવ્યા; ત્યારે તેની કિંમત કેટલી થઈ ?

(૨૪ માં દાખલામાં)

ગ્રેકલ. શિ. પે. ફા.

$$૧ = ૨ \quad ૩\frac{૧}{૨} = ૧૧૦$$

$$૧૬૭૫૦ \times ૧૧૦ = ૧૮૪૨૫૦૦ \text{ ફા.} =$$

પાં. શિ. પે.

૧૬૧૮ ૫ ૫ જવાબ.

(૪૫) એક ગાડીનું પૈકું જેનો પરીધ ૧૬ ફુટ, ને ૬ ઇંચ છે, તે લંડનથી કેમ્બ્રિજ જતાં કેટલા આંટા ફરશે, જે વચ્ચે પર માઇલનો આંતર છે ?

$$\text{પર માઇલ.} = ૩૨૯૪૭૨૦ \text{ ઇં.}$$

$$૧૬ \text{ ફુ. } ૬ \text{ ઇં.} = ૧૯૮ \text{ ઇં.}$$

$$૩૨૯૪૭૨૦ \div ૧૯૮ = ૧૬૬૪૦$$

૧૬૬૪૦ આંટા ફરશે. જવાબ.

(૪૬) એક આંઉન્સની કિંમત ૪ પાઉન્ડ, ૭ શિલીંગ, ૬ પેન્સ લખે, એક સોનાની રકાળીની કિંમત ૧૬૧ પાઉન્ડ, ૧૭ શિ. ૬ પે. થઈ; ત્યારે તેનું વજન કેટલું ?

પાં. શિ. પે. પેન્સ.

$$૪ \quad ૭ \quad ૬ = ૧૦૫૦$$

$$૧૬૧ \quad ૧૭ \quad ૬ = ૩૮૮૫૦$$

$$૩૮૮૫૦ \div ૧૦૫૦ = ૩૭ \text{ આં. જવાબ.}$$

(૪૭) અ પાસે ૧૦૦ પાંડિ-ડ, ૪ શિર્કીંગ, ૧૧ $\frac{૩}{૪}$ પેન્સ છે,
અને બ પાસે ૬૪૩૯૩ ફારથિંગ છે; હવે જો બ પાસે-
થી અ ૧૧૧૧૧ ફારથિંગ લે, અને અ પાસેથી બ ૧૧
પાંડિ-ડ, ૧૧ શિર્કીંગ, ૧૧ $\frac{૩}{૪}$ પેન્સ લે, તો બના કરતાં

અની પાસે કેટલું વધારે રહેશે ?

અ પાસે ૧૦૦ પાં. ૪ શિ. ૧૧ $\frac{૩}{૪}$ પે. =

૯૬૨૩૮ ફા. (૩)

અ એ બ પાસેથી લીધી ૧૧૧૧૧ ફા.

અ પાસે થઇ ૧૦૭૩૪૯ ફા.

અ એ બને ૧૧ પાં. ૧૧ શિ. ૧૧ $\frac{૩}{૪}$ પે. = ૧૧૧૩૩ ફા. (આવી)

અ પાસે બાકી રહી ૯૬૨૧૬ ફા. (૪)

બ પાસે ૬૪૩૯૩ ફા. (૫)

બ એ અ પાસેથી લીધી ૧૧૧૩૩ ફા.

બ પાસે થઇ ૭૫૫૨૬ ફા.

બ એ અ ને આવી ૧૧૧૧૧ ફા.

બ પાસે બાકી રહી ૬૪૪૧૫ ફા.

૯૬૨૧૬—૬૪૪૧૫=૩૧૮૦૧ ફા. ÷

(૪×૧૨×૨૦) =

પાં. શિ. પે.

૩૩ ૨ ૬ $\frac{૩}{૪}$ અ પાસે બ કરતાં વધારે રહી. જવાબ.

(૪૮) ૧ ધન કુટે ૩ શિર્કીંગ ૮ $\frac{૩}{૪}$ પેન્સનાં બાવે ૨૦ કુટ લાંબાં,
૩ કુટ પોહોળાં, અને ૨ કુટ જડાં, એવાં એક લાકડાંની
કેટલી કિંમત થશે ?

૨૦ કુ. × ૩ કુ. × ૨ કુ. = ૧૨૦ ધ.કુ. (૬)

૩ શિ. ૮ $\frac{૩}{૪}$ પે. × ૧૨૦ =

પાં. શિ. પે.

૨૨ ૭ ૬ જવાબ.

(૪૯) ૧૧૫ પાઉન્ડ, ૧૦ શિલીંગ, ૫ મરદો તથા ૬ ઓરતો વચ્ચે વહેંચી આપો, એવી રીતે કે દરેક મરદને ઓરત કરતાં ત્રમણું મળે.

દરેક મરદને ઓરત કરતાં ત્રમણું મળેછ, ત્યારે ૫ મરદોને ૧૫ ઓરતોનાં જોડણું મળશે.

૫ મરદ અને ૬ ઓરતને, ૨૧ ઓરતોનાં જોડણું મળશે ;
ત્યારે દરેક ઓરતને ૧૧૫ પાં. ૧૦ શિ. $\div ૨૧ = ૫$ પાં. ૧૦
શિ. મળશે જવાબ.

દરેક મરદને ૫ પાં. ૧૦ શિ. $\times ૩ = ૧૬$ પાં. ૧૦ શિલીંગ
મળશે. જવાબ. (૪૭)

૧૦) ૨૦ ડુટ, ૬ ઇંચ લાંબી, અને ૪ ડુટ, ૩ ઇંચ પો-
હાળી એવી એક કાટકાણાકૃતિનું ક્ષેત્રફળ કેટલું ?

૨૦ ડુ. ૬ ઇં. = ૨૪૬ ઇંચ.

૪ ડુ. ૩ ઇં. = ૫૧ ઇંચ.

$૨૪૬ \times ૫૧ = ૧૨૫૪૬$ ચો. ઇં.

$૧૨૫૪૬ \div (૧૪૪ \times ૬) =$

ચો.યા. ચો.ડુ. ચો.ઇં.

" ૯ ૬ ૧૮ જવાબ.

(૪૮)

(૫૧) લંડન શેહેરમાં ૨૧૫૦૦૦ ગાયમાંથી વરસ દહાડે

૧૭૨૧૦ ટન, ૧૫ હંડ્રેડવેટ, ૩ ક્વાર્ટર, ૨૩ પાઉન્ડ, ને

૮ આઉન્સ માખણ યાચે, તે એક ગાયમાંથી કેટલું
યશે ?

ટ. હં. ક્વા. પાં. આં.

૧૭૨૧૦ ૧૫ ૩ ૨૩ $\div ૨૧૫૦૦૦ =$

હં. ક્વા. પાં. આં. (૫૩)

૧ ૨ ૧૧ ૫ જવાબ.

(૫૨) એકજ સરખી ગાયુતરીનાં મરદ, ઓરત, તથા છોકરાં મળી ૬ દિવસમાં ૮ પાઉન્ડ ૫ શિલીંગ કમાયાં; દરેક મરદને દહાડાની ૧ શિલીંગ, ૪ પેન્સ, ઓરતને ૧૦ પેન્સ, અને છોકરાંને ૪ પેન્સ મળતી; ત્યારે મરદ, ઓરત, તથા છોકરાં કેટલાં કેટલાં હતાં ?

શિ. પે.

૧ ૪

૧૦

૪

(૫૩)

૧ દિ.માં મરદ, ઓરત, }
તથા છોકરાં } ૨ ૬ કમાતાં હતાં.
ત્યારે ૬ દિવસમાં ૨ શિ. ૬ પે. $\times ૬ =$
૧૫ શિલીંગ કમાતાં હતાં.
૮ પાં. ૫ શિ. $= ૧૬૫$ શિ.

$$૧૬૫ \div ૧૫ = ૧૧$$

૧૧ મરદ, ૧૧ ઓરત, ૧૧ છોકરાં. જવાબ.

(૫૭) એક દસ્તગળ (કયુબિટ) ની લાંબાઈ ૨૨ ઇંચ હતી, તે ૩૦૦ દસ્તગળ લાંબાં, ૫૦ દસ્તગળ પોહોળાં, અને ૩૦ દસ્તગળ ઊંચાં આકારે વાહાણનું ધન માપ કેટલું હતું ?

દ.ગ. ઇં. ઇંચ.

$$૩૦૦ \times ૨૨ = ૬૬૦૦$$

$$૫૦ \times ૨૨ = ૧૧૦૦$$

$$૩૦ \times ૨૨ = ૬૬૦$$

ઇં. ઇં.

$$૬૬૦૦ \times ૧૧૦૦ \times ૬૬૦ = ૪૭૯૧૬૦૦૦૦૦$$

$$૪૭૯૧૬૦૦૦૦ \div (૧૭૨૮ \times ૨૭) =$$

ઇં.યા. ઇં.કુ. ઇં.ઇં.

$$૧૦૨૭૦૦ \quad ૧૬ \quad ૧૧૫૨ \text{ જવાબ.}$$

(૫૪)

(૫૪) ૯૬ ફુટ લાંબા, અને ૭૦ ફુટ પોહિળા, એવા એક ઓર-
ગમાં પાંચરવાને ૨ ફુટ ૬ ઇંચ પોહિળાઈની કેટલી
લાંબી સાદી જોઈશે ?

$$૯૬ ફુ. \times ૭૦ ફુ. = ૬૭૨૦ ચો. ફુ.$$

$$૨ ફુ. ૬ ઇં. = ૨\frac{૧}{૨} ફુ.$$

$$૬૭૨૦ \div ૨\frac{૧}{૨} = ૨૬૮૮ ફુ. =$$

૮૯૬ યાર્ડ. જવાબ.

(૫)

(૫૫) ૧૫ પાઉન્ડ લઘુ માણસોને એવી રીતે વહેંચી આપો
કે એકને બિજા બે કરતાં ૩ પાઉન્ડ, ૧૫ શિર્ષીંગ વધા-
રે મળે.

પાં. પા. શિ. પાં. શિ.

$$૧૫ - ૩ \quad ૧૫ = ૧૨ \quad ૫$$

૧૨ પાં. ૫ શિ. $\div ૩ = ૩$ પાં. ૧૫ શિ. બે જણમાં
દરેકનો ભાગ. જવાબ.

પાં. શિ. પાં. શિ. પાં. શિ.

$$૩ \quad ૧૫ + ૩ \quad ૧૫ = ૭ \quad ૧૦ \text{ લીબનો}$$

ભાગ જવાબ.

(૫૬) એક હસપીતાલ જેની ઉપજ ૫૬૨૬ પાઉન્ડ, ૧૦
શિર્ષીંગ છે, અને જેમાં દરેક દરદી માણસ પાછળ વરસ
દહાડે સગસરી ૮ પાઉન્ડ, ૧૩ શિર્ષીંગ, ૬ પેન્સ ખ-
ર્ચ થાય છે, તો તેમાં કેટલા દરદીઓની ખરદારી લેવાઈ-
શકાશે ?

$$૫૬૨૬ પાં. ૧૦ શિ. = ૧૩૫૧૦૮૦ પે.$$

પાં. શિ. પે. પેન્સ.

$$૮ \quad ૧૩ \quad ૬ = ૨૦૮૫$$

$$૧૩૫૧૦૮૦ \div ૨૦૮૫ = ૬૪૮$$

૬૪૮ દરદીઓ. જવાબ.

(૫૭) એક પોત્ર ચોરસ આકારની વાડીએ, જેની બાહિરની લંબાઈ ૨૫૨ યાર્ડ, અને ઉંડાઈ ૧૬ યાર્ડ, તે તે વાડીનું તથા માહેનાં ચોરસનું ક્ષેત્રફળ કેટલું ?

બાહિરનાં ચોરસની બાજુ = ૨૫૨ યાર્ડ; અને માહેનાં ચોરસની બાજુ = ૨૫૨ યાર્ડ — (૧૬ × ૨ યાર્ડ) = ૨૨૦ યાર્ડ.

$$૨૫૨ \text{ યા.} \times ૨૫૨ \text{ યા.} = ૬૩૫૦૪ \text{ ચો. યા.}$$

$$૨૨૦ \text{ યા.} \times ૨૨૦ \text{ યા.} = ૪૮૪૦૦ \text{ ચો. યા.}$$

$$૬૩૫૦૪ - ૪૮૪૦૦ = ૧૫૧૦૪ \text{ ચો. યા.}$$

$$૧૫૧૦૪ \text{ ચો. યા.} \div ૪૮૪૦ =$$

એકર ચો. યા. (વાડીનું ક્ષેત્રફળ).

૩ ૫૮૪ જવાબ.

$$૨૨૦ \times \text{યા.} \times ૨૨૦ \text{ યા.} = ૪૮૪૦૦ \text{ ચો. યા.} =$$

એકર. (માહેનાં ચોરસનું ક્ષેત્રફળ).

૧૦

જવાબ.

(૫૮) મોવરાંનાં ઉપર દર પાંઉન્ડે ૧ $\frac{૧}{૩}$ પેન્સ લેખે જકાત લેતાં ૨૬૩૫૭ પાંઉન્ડ, ૯ શિલીંગ, ૧૦ $\frac{૧}{૩}$ પેન્સ ઉપજ થઈ, ત્યારે તે કેટલાં મોવરાં ઉપર (જકાત) આપ્યું હશે ?

પાં. શિ. પે. ફા.

$$૨૬૩૫૭ \text{ } \& \text{ } ૧૦\frac{૧}{૩} = ૨૫૩૦૩૧૯૪$$

$$\cdot \quad \cdot \quad ૧\frac{૧}{૩} = ૬ ફા.$$

પાં. (મોવરાં)

$$૨૫૩૦૩૧૯૪ \div ૬ = ૪૨૧૭૧૬૬$$

$$૪૨૧૭૧૬૬ \div (૨૮ \times ૪ \times ૨૦) =$$

૮. ૬. કવા. પાં.

૧૮૮૨ ૧૩ ૨ ૭ જવાબ.

(૫૬) ૧ ગાંધી ૧૧ પેન્સે ૧ પાઉન્ડનાં બાવની ૨ હાંડ્રેડવેટ.
 ૧૫ પાઉન્ડ ખાંડ, અને ૫ પેન્સે ૧ પાઉન્ડનાં બાવની
 ૪ હાંડ્રેડવેટ, ૬૦ પાઉન્ડ ખાંડ, એ બંનેને સાતે ભેળે;
 હવે આ પ્રમાણે ભેળેલી ખાંડ કાંઈ પણ ખોટ ન જાય
 એમ વેચવી છે, તો તે ૧ પાઉન્ડ શા બાવે વેચશે?

હં. પાં. પાઉન્ડ.

$$૨ \quad ૧૫ = ૨૩૯$$

$$૪ \quad ૩૦ = ૪૭૮$$

૭૧૭

પાં. પે. પે.

$$૨૩૯ \times ૧૧ = ૨૬૨૯ \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{પેટેલી ખાંડની કિંમત.} \\ \text{પાં. પે.} \end{array} \right.$$

$$૪૭૮ \times ૫ = ૨૩૯૦ \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{ખિજી ખાંડની કિંમત.} \end{array} \right.$$

૫૦૧૯ પે.

$$૫૦૧૯ \div ૭૧૭ = ૭ \text{ પે. જવાબ}$$

(૬૦) એક સપ્તસે એક રાતનાં ૧ શિર્નીંગ, ૮ પેન્સ પ્રમાણે
 આખો આગસ્ટ માસ રહેવાનાં ૩ પાઉન્ડ આપ્યા; ત્યારે
 તેને પાછું શું મળવું જોઈએ?

શિ. પે. દિ. પાં. શિ. પે.

$$૧ \quad ૮ \times ૩૧ = ૨ \quad ૧૧ \quad ૮$$

$$૩ \text{ પાં.} - ૨ \text{ પાં. } ૧૧ \text{ શિ. } ૮ \text{ પે.} =$$

૮ શિ. ૪ પે. જવાબ.

(૬૦)

(૧૧) ૩૯ પાઉન્ડમાં સરખી સંખ્યાની ફેટલી ગિની, અડધી ગિની. કાંઠિન, ને અડધા કાંઠિન છે ?

પાં. શિ. પે.

$$\text{ગિ.} = ૧ \quad ૧ \quad ૦$$

$$\text{અ. ગિ.} = ૦ \quad ૧૦ \quad ૬ \quad (૧૦)$$

$$\text{કાં.} = ૦ \quad ૫ \quad ૦$$

$$\text{અ. કાં.} = ૦ \quad ૨ \quad ૬$$

$$૧ \quad ૧૯ \quad ૦ = \left\{ \begin{array}{l} \text{સાર જાતનાં સિકાની} \\ \text{૩૯ શિ.} \end{array} \right\} \text{કિમ્મત.}$$

$$૩૯ \text{ પાઉન્ડ} = ૭૮૦ \text{ શિ.}$$

$$૭૮૦ \div ૩૯ = ૨૦$$

૨૦ દરેક જાતનાં સિકાની સંખ્યા જવાબ.

(૧૨) ૫૮ ફુટ, ૬ ઇંચ લાંબી, અને ૫૪ ફુટ, ૯ ઇંચ પોહોળી, એવી એક રમવાનો જગ્યાનો વિસ્તાર કેટલો ?

$$૫૮ \text{ ફુ. } ૬ \text{ ઇં. } \times ૫૪ \text{ ફુ. } ૯ \text{ ઇં.} =$$

$$૪૬૧૨૧૪ \text{ ચો. ઇં. } \div (૧૪૪ \times ૬) =$$

$$\text{ચો. યા. } \text{ ચો. ફુ. } \text{ ચો. ઇં.}$$

$$૩૫૫ \quad ૭ \quad ૧૨૬ \text{ જવાબ.}$$

(૧૩) ૬ પેટી કાપડની છે, તેમાંની દરેક પેટીમાં ૬ ગાંસડી, દરેક ગાંસડીમાં ૬ થાન, અને દરેક થાનની લાંબાઈ ૬૦ યાર્ડ છે, ત્યારે ૨ $\frac{૩}{૪}$ પેન્સે ૧ યાર્ડ પ્રમાણે ૬ પેટીની કિમ્મત કેટલી ?

$$૬ \times ૬ \times ૬ \times ૬૦ \times ૨ \frac{૩}{૪} \text{ પે.} =$$

$$૩૫૬૪૦ \text{ પે. } \div (૧૨ \times ૨૦) =$$

$$\text{પાં. } \text{ શિ.}$$

$$૧૪૮ \quad ૧૦ \text{ જવાબ.}$$

(૬૪) એક મશુરનાં ઘરનું ભાડું વરસ દહાડે ૫ પાઉન્ડ, ૨ શિલીંગ, ૧૧ પેન્સ છે; ત્યારે તે આપવાને તેને દર અઠવાડિયે કેટલું એકઠું કરવું જોઈએ ?

$$૫ પાં. ૨ શિ. ૧૧ પે. \div ૫૨ =$$

$$૧ શિ. ૧૧\frac{૩}{૪} પે. જવાબ.$$

(૬૫) અ એ દર ગેલને ૧ પાઉન્ડ, ૧૮ શિલીંગ, ૬ પેન્સની કિમ્મતનાં બ્રાંડીનાં ૫૦૦ ગેલન, તે બનાં દર ગેલને ૨ શિલીંગ, ૬ પેન્સ કિમ્મતનાં એલ જાતનાં દારૂ સાથે અદલ બદલ ક્રીધા; ત્યારે અને એલ દારૂનાં કેટલા ગેલન મળવા જોઈએ ?

$$૧ પાં. ૧૮ શિ. ૬ પે. = ૪૬૨ પે.$$

$$૨ શિ. ૬ પે. = ૩૦ પે.$$

$$૪૬૨ \times ૫૦૦ = ૨૩૧૦૦૦ ગેલન.$$

$$૨૩૧૦૦૦ \div ૩૦ =$$

$$૭૭૦૦ ગેલન. જવાબ.$$

(૬૬) ૧૯ ફુટ, ૭ ઇંચ લાંબી, અને ૧૮ ફુટ, ૬ ઇંચ પોહોળી, એવી એક પાટિયાંની જમીનને જડવાને ૨૫ ઇંચ પોહોળાઈનો ગાલીચો કેટલા યાર્ડ (લાંબો) જોઈશે ?

$$૧૯ ફુ. ૭ ઇં. \times ૧૮ ફુ. ૬ ઇં. = ૫૨૮૭૫ ચો. ઇં. \\ ચો. ઇં. ઇં.$$

$$૫૨૮૭૫ \div (૨૫ \times ૧૨ \times ૩) =$$

$$૫૮ ફુ. ૭ ઇં.$$

$$૫૮ ૨ ૩ જવાબ.$$

(૬૭) ૫૫૦ પાંડિંગ, ૩ શિલીંગ, ૧૬ પેન્સ, ૮ મરદ, ૬
 ઓરત, અને ૮ છોકરાં વચ્ચે વહેંચી આપો, એવી
 રીતે કે દરેક મરદને ઓરત કરતાં બમણું, તથા દરેક
 ઓરતને છોકરાં કરતાં ત્રમણું આવે.

૧ ઓરતને ૩ છોકરાં જોડવાં.

૧ મરદને ૨ ઓરત ,,

ઓરતે ૬ છોકરાં ,,

ત્યારે ૪ મરદને = ૨૪ છોકરાં જોડવાં.

૬ ઓરતને = ૧૮ ,, ,,

૮ છોકરાંને = ૮ ,, ,,

સર્વાળો = ૫૦ છોકરાં.

પાં. શિ. પે. ફા.

૫૦) ૫૫૦ ૩ ૧ ૨

---

૧૧ ૦ ૦ ૩ દરેક છોકરાંનો ભાગ.
 ૩

---

૩૩ ૦ ૨ ૧ દરેક ઓરતનો ભાગ.
 ૨

---

૧૧ ૦ ૪ ૨ દરેક મરદનો ભાગ. જવાબ.

(૬૮) એવી ગણતરી કાઢાડેલીછે કે માણસનું સરાસરી નોર દહાડાનાં ૧૦ કલાક પ્રમાણે કામ કરે તો ૧૦૦ પાઉન્ડ બોનો એક સેકન્ડમાં ૧ ફુટ ઉંચકી શકે, ત્યારે એ રીતે આખા દહાડામાં કેટલું (વજન) ઉંચકી શકશે ?

$$૧ દિ = ૧૦ ક. = ૩૬૦૦૦ સેકન્ડ.$$

સે. સે. પાં.

$$૧ : ૩૬૦૦૦ :: ૧૦૦$$

$$૩૬૦૦૦ \times ૧૦૦ = ૩૬૦૦૦૦૦ પાં. (બોનો આખા દહાડામાં ઉંચકી શકશે).$$

$$૩૬૦૦૦૦૦ \div (૨૮ \times ૪ \times ૨૦) =$$

૮૦. હં. કતા પાં.

$$૧૬૦૭ ૨ ૩ ૧૨ જવાબ.$$

(૬૯) મધ્યમ રીતે કૂચ કરવામાં સિપાઇ ૧ મિનિટમાં ૭૫ કદમ ચાલેછે, અંત ઉતાવળથી કૂચ કરવામાં ૧૦૮ કદમ ચાલેછે; હવે દરેક કદમ ૨ ફુટ, ૮ ઇંચનું ગણતાં, એક પલટણુ ૩ કલાકમાં, છેલ્લા અડધા કલાક ઉતાવળથી કૂચ કરતાં કેટલી મંજલ કાપશે ?

$$૨\frac{૧}{૨} ક. = ૧૫૦ મિ. \left\{ \begin{array}{l} \text{મધ્યમ રીતે ચાલેછ.} \end{array} \right.$$

$$\frac{૧}{૨} ક. = ૩૦ મિ. \left\{ \begin{array}{l} \text{ઉતાવળથી ચાલેછ.} \end{array} \right.$$

$$૧૫૦ \times ૭૫ \times ૨ ફ. ૮ ઇં. = ૩૦૦૦૦ ફ.$$

$$૩૦ \times ૧૦૮ \times ૨ ફ. ૮ ઇં. = ૮૬૪૦ ફ.$$

(મંજલ કાપશે). ૩૮૬૪૦ ફ.

$$૩૮૬૪૦ \div (૩ \times ૨૨૦ \times ૮) =$$

મા. ફર. મા.

$$૭ ૨ ૧૨૦ જવાબ.$$

(૭૦) જો એક છાપનાર દરરોજ ૮૫૦૦ અક્ષર ગોઠવે, અને દર (૧૦૦૦) હજારે પૃષ્ઠ પેન્સ દામ લે, તો એક અઠવાડિયામાં તે કેટલું કમાશે ?

$$૮૫૦૦ \times ૬ = ૫૧૦૦૦ \left\{ \text{અક્ષર ૨૧ અઠ. માં ગોઠવે.} \right.$$

અક્ષ.   અક્ષ.   પે.

$$૧૦૦૦ : ૫૧૦૦૦ :: ૫ \frac{૧}{૨}$$

$$૫૧૦૦૦ \div ૧૦૦૦ \times ૫ \frac{૧}{૨} =$$

પાં. શિ. પે.

$$૧ \quad ૩ \quad ૪ \frac{૧}{૨} \text{ જવાબ.}$$

(૭૧) સન ૧૮૩૭ તથા ૩૮ નાં ૧૦ મહિનામાં ૯૫૦૮ માણસો 'ગ્રાઉઅર આર્મરિ' નામની જગ્યા જોવાને ગયાં, જેમાં દાખલ થવાની શી દરેકે ૨ શિર્ડીંગ આવી, અને ૧ શિર્ડીંગ ચોકીદારને આવી : ૧૮૩૮ તથા ૩૯ નાં ૧૦ મહિનામાં જ્યારે દાખલ થવાની શી ૧ શિર્ડીંગ કરવામાં આવી, અને ચોકીદારની શી કાઢાડી નાખી, ત્યારે ૩૭૪૩૧ માણસો જોવા ગયાં; તો ઉપમા ફેરફારથી કેટલો નફો થા તોટો થયો ?

$$૯૫૦૮ \times (૨ \text{ શિ.} + ૧ \text{ શિ.}) = ૯૫૦૮ \times ૩ \text{ શિ.}$$

$$= ૨૮૫૨૪ \text{ શિ.} = ૧૪૨૬ \text{ પાં. } ૪ \text{ શિ. સન ૧૮૩૭—}$$

૩૮ ની ઉપજ.

$$૩૭૪૩૧ \times ૧ \text{ શિ.} = ૩૭૪૩૧ \text{ શિ.} =$$

$$૧૮૭૧ \text{ પાં. } ૧૧ \text{ શિ. } ૧૮૩૮-૩૯ \text{ ની ઉપજ.}$$

પાં.   શિ.

$$૧૮૭૧ \quad ૧૧$$

$$૧૪૨૬ \quad ૪$$

નફો થયો. ૪૪૫ ૭ જવાબ.

(૭૨) એક પાદરીને તેની જમીનની ઉપજમાંથી $\frac{1}{4}$ ભાગ એટલે ૫૦૦ પાંદિન્ડ (વરસ દહાડે) મળેછે, તેને બદલે તે ધઉં, જવ, અને જીવાર એક સરખે વજન લેછે ; હવે જો ધઉંની સમસગી કિમ્મત દર બુથલે ૬ શિલીંગ, ૭ પેન્સ, જવની ૩ શિલીંગ, ૧૧ પેન્સ, અને જીવારની ૨ શિલીંગ ને ૧૦ પેન્સ હોય, તો તેને દરેક જાતનું કેટલું અનાજ મળશે ?

૬ શિ. ૭ પે. + ૩ શિ. ૧૧ પે. + ૨ શિ. ૧૦ પે.

= ૧૩ શિ. ૪ પે. = ૧૬૦ પે. (૧ બુ. ધઉં, જવ, અને જીવારની કિમ્મત.)

૫૦૦ પાં. = ૧૨૦૦૦૦ પે.

$૧૨૦૦૦૦ \div ૧૬૦ = ૭૫૦$ બુ. દરેક જાતનું અનાજ મળશે જ.

(૭૩) ૩૯ માણસોને ૧૮૪ પાંદિન્ડ, ૧૧ શિલીંગ, ૨ $\frac{3}{4}$ પેન્સ સરખે ભાગે વહેંચી આપો ; હવે એવું ધારા કે તેમાંના ૧૫ માણસોને તેઓનો ભાગ મળ્યો હોય, અને બાકીનામાંથી માત્ર ૨૧ જણાજ (ભાગ લેવા) આવે, તો તેઓમાંના દરેકને કેટલું આપવું જોઈએ ?

૧૮૪ પાં. ૧૧ શિ. ૨ $\frac{3}{4}$ પે. $\div ૩૯ =$

૪ પાં. ૧૪ શિ. ૭ $\frac{3}{4}$ પે. જવાબ.

૪ પાં. ૧૪ શિ. ૭ $\frac{3}{4}$ પે. $\times ૧૫ = ૭૦$ પાં. ૧૬ શિ.

૮ $\frac{1}{2}$ પે. (૧૫ જણાનો ભાગ).

(૧૮૪ પાં. ૧૧ શિ. ૨ $\frac{3}{4}$ પે. — ૭૦ પાં. ૧૬ શિ. ૮ $\frac{1}{2}$ પે.)

$\div ૨૧ = ૫$ પાં. ૮ શિ. ૨ પે. (૨૧ માંનાં દરેકને ભાગે આપશે).

પાં. શિ. પે.

૫ ૮ ૨ જવાબ.

(૭૪) ૧૫ ચાર્ડ સાંખી, ૭ કુટ ઉંચી, અને ૧૩ ધંચ ભડી, એવી એક દિવાલ બાંધવીછે, જેમાં ૬ કુટ ઉંચો, અને ૪ કુટ પોહોળો એક દરવાજો મુકવોછે; ત્યારે તે (દિવાલ) માં ૧૦૮ ધન ધંચની કેટલી હંટ જોઈશે ?

$$૧૫ યા. = ૫૪૦ ધં. ૭ કુ. = ૮૪ ધં.$$

$$(૫૪૦ ધં. \times ૮૪ ધં. \times ૧૩ ધં.) \div ૧૦૮ ધં. ધં.$$

$$= ૫૮૬૬૮૦ \div (૧૨ \times ૯) = ૫૪૬૦ ધંટ. (દરવાજા વગર જોઈશે.)$$

$$૫૪૬૦ ધંટ. જવાબ.$$

(૭૫) એક (વાડથી ભરેલાં) નવાં ખેતરમાં ઘઉંનાં પેહોલા પાક ઉપર દર એકરે ૬ પાઉન્ડ, ૧૪ શિલીંગ, ૬ પેન્સ ખરચ થયો, અને ૮ શિલીંગે ૧ બુશલ લેખે ૧૮ બુ. પેદાશ થઈ; બિજા જવનાં પાક ઉપર (દર એકરે) ૩ પાં. ૧૬ શિ. ખરચ થયો, અને ૪ શિલીંગે ૧ બુ. લેખે ૨૫ બુ. પેદાશ થઈ; અને બટાટાનાં બિજા પાક ઉપર (દર એકરે) ૧૨ પાં. ૧૧ શિ. ૨ પે. ખરચ થયો, અને દર ગાંસડીએ ૩ શિ. પ્રમાણે ૧૦૦ ગાંસડીની જીપજ થઈ; હવે સમગ્ર જો પેદાશમાંથી $\frac{૧}{૬}$ ભાગ (પાદરીનું લવાજમ) બાદ કરતાં, ૫૦૦ એકર વાડથી બાંધેલી જમીનમાં ૧ વરસમાં તથા ૩ વરસમાં કેટલા નફાં પા તોટા રહેશે તે કહો.

પેહેલાં વરસમાં ૬ પાં. ૧૪ શિ. ૬ પે. $\times ૫૦૦ = ૩૩૬૨$ પાં. ૧૦
શિ. અરચ થયો:

અને $૫૦૦ \times ૧૮ \times ૮$ શિ. $= ૭૨૦૦$ પાં. પેદાશ થઈ. હવે એમાં
થી $\frac{૧}{૪૦}$ એટલે ૩૬૦ પાંડિન્ડ આદ કરતાં નફા ૩૨૪૦ પાંડિન્ડ રહેછે.
પાં. શિ.

$૩૩૬૨ \quad ૧૦ \left\{ \begin{array}{l} \text{પેહેલાં વરસમાં અરચ.} \\ \text{(આદ) } ૩૨૪૦ \quad ૦ \left\{ \begin{array}{l} \text{,, ,, માં પેદાશ.} \end{array} \right. \end{array} \right.$

(આકી) $૧૨૨ \quad ૧૦$ પેહેલાં વરસમાં તોટો. જવાબ.
પાં. શિ. પે. પાં. શિ. પે.

$૩ \quad ૧૬ \quad ૦ \times ૫૦૦ = ૧૬૦૦ \quad ૦ \quad ૦$ બિજા વરસમાં અરચ.
 $૧૨ \quad ૧૧ \quad ૨ \times ૫૦૦ = ૬૨૭૯ \quad ૩ \quad ૪$ ત્રિજા વરસમાં અરચ.

સર્વાળો $= ૬૧૭૯ \quad ૩ \quad ૪$ (બિજા તથા ત્રિજા વરસ
માં અરચ.)

$૨૫ \times ૫૦૦ \times ૪$ શિ $= ૨૫૦૦$ પાંડિન્ડ. બિજા વરસની પેદાશ.
 $૧૦૦ \times ૫૦૦ \times ૩$ શિ $= ૭૫૦૦$ પાંડિન્ડ. ત્રિજા વરસની પેદાશ.

સર્વાળો $= ૧૦૦૦૦$ પાંડિન્ડ. (બિજા તથા ત્રિજા વરસની પેદાશ).

હવે ૧૦૦૦૦ પાંડિન્ડમાંથી $\frac{૧}{૪૦}$ ભાગ એટલે ૧૦૦૦ પાં. આદ કરતાં નફા ૯૦૦૦ પાંડિન્ડ રહેછે;

ત્યારે $\frac{૧}{૪૦}$ આદ કરતાં બિજા $\left\{ \begin{array}{l} \text{પાં. શિ. પે.} \\ \text{તથા ત્રિજા વરસની પેદાશ} = \left\{ \begin{array}{l} ૬૦૦૦ \quad ૦ \quad ૦ \end{array} \right. \end{array} \right.$

અને બિજા તથા ત્રિજા વરસનો અરચ $= \left\{ \begin{array}{l} ૬૧૭૯ \quad ૩ \quad ૪ \end{array} \right.$ [વરસમાં નફાં.]

$૮૨૦ \quad ૧૬ \quad ૮$ (બિજા તથા ત્રિજા વરસનો તોટો $૧૨૨ \quad ૧૦ \quad ૦$ થયો: જવાબ.

આકી $૬૬૮ \quad ૬ \quad ૮$ ત્રણ વરસમાં નફાં

EX. 18. અંકસર્ગાઈન ૧૮ મી.

GREATEST COMMON MEASURE. ૬૬ ભાજક.

(૧) ૨૨૪ અને ૩૩૬ તથા (૨) ૩૪૮ અને ૧૦૨૪

એઓનો ૬૬ ભાજક શોધી કાઢાડો.

૨૨૪) ૩૩૬ (૧   ૩૪૮) ૧૦૨૪ (૨

૨૨૪

૬૬૬

૧૧૨) ૨૨૪ (૨

૩૨૮) ૩૪૮ (૧

૨૨૪

૩૨૮

૦૦૦

૨૦)૩૨૮(૧૬

૧૧૨ જવાબ.

૩૨૦

૮)૨૦(૧

૮

૪)૮(૨

૮

૪ જવાબ.

(૭) ૧૭૫ અને ૨૦૪૨ તથા (૪) ૧૨૨૫ અને ૬૨૫
એઓનો દૃઢ બાજક શોધી કાઢાડો.

૧૭૫)૨૦૪૨(૧૧

૧૬૨૫

૧૧૭)૧૭૫(૧

૧૧૭

૫૮)૧૧૭(૨

૧૧૬

૧)૫૮(૫૮

૫૮

૧ જવાબ. ૦૦

અને એજ પ્રમાણે નીચેનાં દાખલા કરવા.

(૫)

(૬)

(૭)

૨૧૨૧ અને ૧૩૧૩

૪૨૬ અને ૭૧૫

૩૭૭ અને ૧૧૩૧

૧૦૧ જ.

૧૪૩ જ.

૩૭૭ જ.

(૮)

(૯)

(૧૦)

૨૪૩૧ અને ૭૭૦

૬૦૦ અને ૩૪૭૪

૧૩૭૬ અને ૨૪૦૧

૧૧ જ.

૧૮ જ.

૭ જ.

EX. 19. એકસાઈઝ ૧૯ મી.

LEAST COMMON MULTIPLE. લઘુત્તમ સાધારણ ગુણાકાર.

(૧)	(૨)	(૩)
૫) ૧૫ . ૨૦	૭) ૧૪ . ૨૧	(૮) . (૪) . ૧૬
<hr/>	<hr/>	<hr/>
x ૩ . ૪ = ૬૦ નં.	x ૨ . ૩ = ૪૨ નં.	૧૬ નં.

(૪)	(૫)
(૩) . ૬ . ૨૨	૩) ૧૨ . ૧૫ . ૧૬
<hr/>	<hr/>
૬ x ૨૨ = ૧૩૨ નં.	x (૪) . ૫ . ૧૬ = ૨૪૦ નં.

(૬)	(૭)
૪) (૮) . ૧૬ . ૨૦	૫) (૬) . ૧૫ . ૧૮ . ૨૦
<hr/>	<hr/>
x ૪ . ૫ = ૮૦ નં.	૨) (૩) . ૧૮ . ૪

	x ૬ . ૨ = ૧૮૦ નં.
	<hr/>
(૮)	(૯)
૪) ૧૬ . (૬) . ૧૨ . ૧૮	૪) ૮ . ૧૨ . ૧૫ . ૨૦
<hr/>	<hr/>

૨) ૪ . (૩) . ૧૮	x ૨ . (૪) . ૧૫ (૫) =
<hr/>	<hr/>
x ૨ . ૬ = ૧૪૪ નં.	૧૨૦ નં.
<hr/>	<hr/>

(૧૦)	(૧૧)
(૩૪) . ૬૮ . (૧૭) . (૨) ૩) (૯) . ૧૨ . ૨૭ . ૬૪	
૬૮ નં.	X (૪) . ૬ . ૬૪ =
	૧૭૨૮ નં.

અને એજ પ્રમાણે બિગ્ન દાખલા કરવા.

બાહર ખબર.

નાચે લખેલી ચોપડીઓ મુંબઈ, કોટવાં શા. ક. માદનને
ત્યાંથી રોકડે પૈસે મળશે. ૩. આ. પે

- મી. હાપડની ધંધેજી બિજી ચોપડી ભાગ ૧ લાનું
ગુજરાતી ભાષાંતર, કઠણ શબ્દોનાં
ઉચ્ચાર તા. અર્થ સહિત..... ૬ •
- „ ધંધેજી ત્રિજી ચોપડી-ભાગ ૧ લાનાં
કઠણ શબ્દો, ઉચ્ચાર તા. અર્થ સહિત... ૧૨ •
- „ ધંધેજી ત્રિજી ચોપડી-ભાગ ૧ લાનું
ગુજરાતી ભાષાંતર, કઠણ શબ્દોનાં
ઉચ્ચાર તથા અર્થ સહિત..... ૧ •
- „ ધંધેજી ત્રિજી ચોપડી-ભાગ ૨ જાનાં
કઠણ શબ્દોનાં ઉચ્ચાર તા. અર્થ,
પેહેલા ૬ પાડોનું ગુજરાતી ભાષાંતર
સહિત ..... ૧ •
- „ હિંદુસ્તાનની તવારીખ ધંધેજીમાં
(સવાળ જવાબનાં આકારમાં)
નકશા સહિત..... ૬ •

 કમીશન, હાલ્યાદી વિશે ઉપલા ધણીનેજ મળવું.

